༄། །གསེར་ཁྲི་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།། །

པོད་ལྔ་པ།

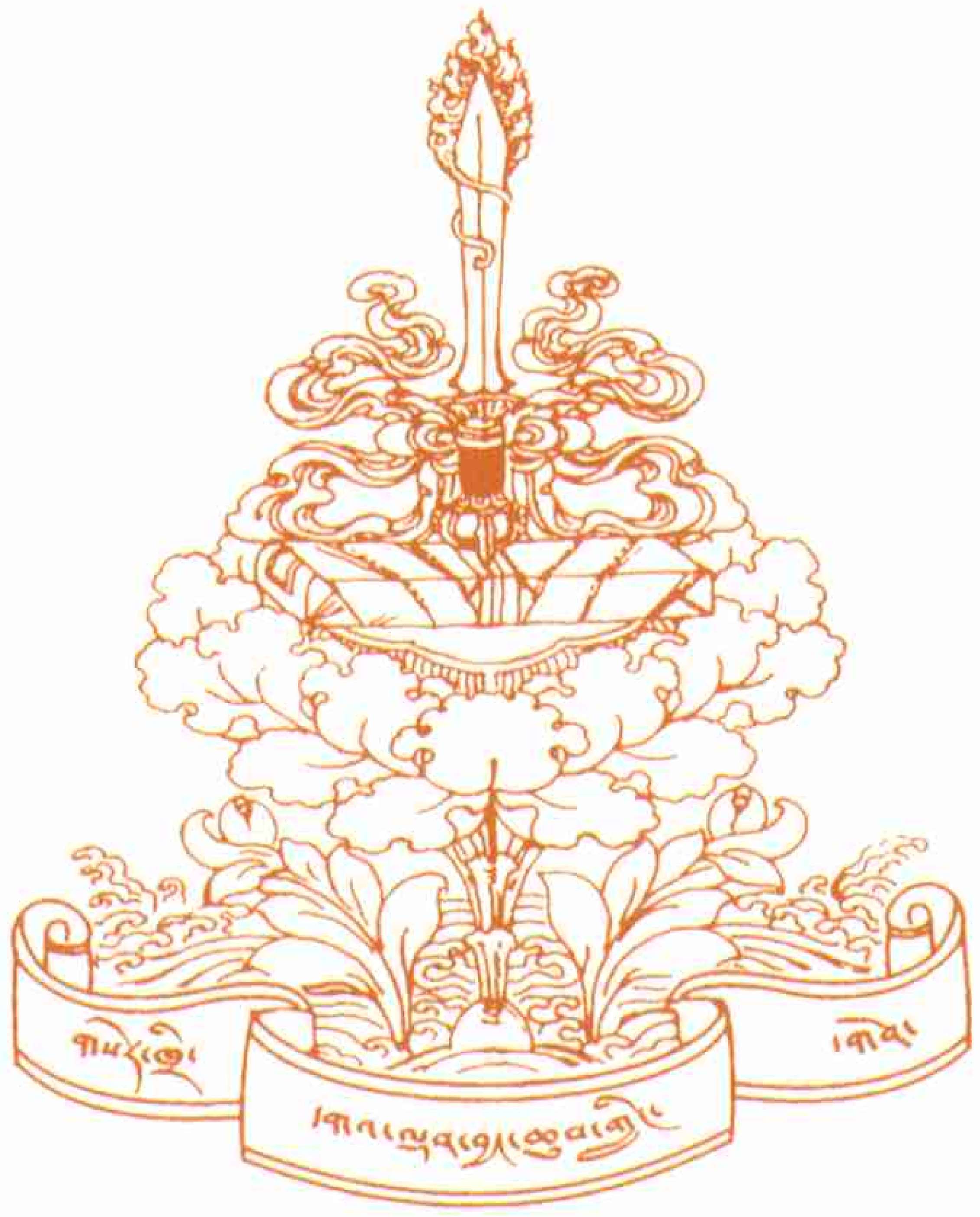

རིམ་མེད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

图书在版编目（CIP）数据

赛赤洛桑丹贝尼玛文集．第5卷：藏文/赛赤洛桑丹贝尼玛著．-- 西宁：青海民族出版社，2016.12
ISBN 978-7-5420-2802-0

Ⅰ.①赛… Ⅱ.①赛… Ⅲ.①藏传佛教－文集－藏语 Ⅳ.①B946.6-53
中国版本图书馆CIP数据核字（2016）第319337号

青海历史文化名人文库
赛赤洛桑丹贝尼玛文集（第5卷）

青海民族出版社·中国（青海省西宁市同仁路10号 810001）
销售热线/0971－6123221　咨询电话/0971－6138933
E-mail/qhmzcbs@sohu.com　网址/www.qhmzcbs.com

总策划/祁正贤　执行策划/索洛　卓玛尖措
责任编辑/斗本太　封面设计/朋毛多杰　责任印制/尤秋花

发行/青海民族出版社出版发行部
经销/新华书店　印制/深圳华新彩印制版有限公司
开本/720mm×1000mm 1/16　插页/2　字数/280千
印张/25　印数/1-2 000
版本/2016年12月第1版　印次/2016年12月第1次印刷

书号：ISBN978-7-5420-2802-0　（民文）　定价：63.00元

版权所有　侵权必究
如发现印、装质量问题，影响阅读，请与印刷厂联系调换。

ༀ། །དགའ་ལྡན་ལྷ་རི་བྲུ་རུ་ཐོག་བྲུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལ་ན་མོ། །

གླེང་གཞི།

༄༅། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བླ་མཆོད་བདེར་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་ལས། ལྷར་
བཅས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དམ་ཆོས་འབྱུང་
བའི་གནས། །འཕགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་དབུས་ན་ལྷང་ངེ་བ། །དྲིན་ཅན་བླ་མ་
རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་
དེ་ཉིད་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ས་དགེ་བཀའ་
རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་
བྱ་བར་ནི་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་
ཅན་མ་ལུས་པའི་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་བསལ་ཏེ། གཅིག་ཏུ་
བདེ་བ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་
མི་ཕལ་བ་དག་གིས་རང་དོན་དུ་ རྨི་ལམ་དང་རྣམ་རྟོག་གི་མེ་ལོང་ངོས་ལའང་འཆར་
མི་བཏུབ་པའི་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་ལམ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བསྟན་འབར་མ་
ལས། བུ་དང་བུ་མོ་ཆུང་མ་དང་། །ནོར་དང་གླང་ཆེན་ཤིང་རྟ་དང་། །རིན་ཆེན་
བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཏང་བས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། དེ་
དང་མཐུན་པར། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འཁྲུགས་པ་འགའ་

ཡིས་དེའི། །ལུས་ལས་ཤ་ནི་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ། །སྲུང་རེ་རེ་ནི་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི། །བཟོད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ་ལྷག་པར་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཅིག་ཏུ་མཉེས་གཤིན་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ཅན་གཞན་ལ་མགོ་ཆེ་བ་དང་ཕན་པར་འགྱུར་ན་མགོ་བོ་དང་ཡན་ལག ཤ་ཁྲག་རུས་རྐང་སོགས་གཏོང་བ་ལ་སྤྲོ་ཞིང་བཟོད་ལ་སྦྱིན་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་ཞིང་ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་ལ་རབ་ཏུ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཛད་པ་ནི་ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སུ་འདུག ད་ཆ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་འཛིན་མཁན་ཤིན་ཏུ་དགོན་མོད། འོན་ཀྱང་། སྔོན་བྱོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་ཙམ་རེ་ཡིད་དུ་འགྲོ་བར་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་འཕྲིན་ལས་ཆ་ཤས་ཀྱི་དཀར་ཆ་ད་དུང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏང་ཐུབ་པ་རེ་བྱུང་ན་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །སྤྱིར་ད་ལྟའི་ཆར་སྙིགས་མའི་རྒྱུད་ཚོགས་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་རྩལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་དང་དུག་སྦྱོར་ཡ་ང་བའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྐྱེན་ཡོད་ཚད་སྐད་ཅིག་མའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་གོ་མཚོན་གྱི་འཕེལ་ཁ་དར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་འཚེ་འཇིགས་རུང་གི་འོག་ཏུ་འཚོ་བཞིན་པའི་ལུས་ཅན་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཞིག་དཔལ་འབྱོར་འཚོལ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོ་རར་ཞུགས་ཏེ། ཉིན་མཚན་དཀར་ངོགས་ཙམ་ཡང་ངོས་མ་ཟིན་པའི་ཚོད་དུ་ཕྱོད་ཕམ་ཞིང་ང་རྒྱལ་བའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་གཡོ་ཁྲམ། ཕན་ཚུན་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་རྩོད་ཀྱི་ཡོ་ལང་ནི་དབྱར་སྤྲིན་གྱི་འདུ་འགོད་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་རྒྱུག རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྨྱོ་བར་བྱེད་པའི་ཚོང་རྫས་དང་སྦྱོར་ངན་ཟས་རིགས་སྣ་ཚོགས་རི་ལྟར་ཉིལ་ཞིང་མཚོ་ལྟར་བརྫོལ་བའི་དུས་ཤིག་ཡིན་པས་བཟང་པོར་བསྒྱུར་དཀའ་སེ་བ་ཞིག་ཡིན་

མོད། འོན་ཀྱང་སྟོན་ཕྱིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་རྩ་ལག་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་ནི་ནང་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་དུ་དུང་མི་ཉམས་ཤིང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ན་ལུས་སྲོག་གཏོང་དགོས་ཀྱང་ཅི་མི་སྙམ་པར་དགོངས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རེ་གཉིས་ནི་ད་དུང་མཆིས་པས། དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་སོ་སོར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མང་པོར་བཀའ་ཡོད་ལྷའི་འཆད་ཉན་སྤེལ་བ་དང་། མི་སྐྱ་བྱིངས་ལ་སྒོ་གསུམ་ལེགས་བྱས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་བའི་མཛད་རྗེས་སོགས་ལ་གཞིགས་ཚེ། སྙིགས་མའི་དུས་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་འཇུག་པའང་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དམ་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་སེམས་པ་ཙམ་དང་སྨོན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཐབས་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་ལུགས་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་ཉམས་སུ་བསྟར་དགོས་པས་ཁ་བདེ་དང་མགོ་བདེ། སྣང་བ་དྲན་འཕྲུལ་ཙམ་གྱིས་འོང་ཐབས་མེད་པས་འབད་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་བཙལ་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། རྗེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་ཞལ་ནས། ཁྱད་པར་ལྔ་བ་སྙིགས་མའི་གནས་སྐབས་འདིར། །དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་མཁས་རློམ་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་སྐད་ཀྱི་འཆལ་གཏམ་ཡང་། །བསོད་ཆུང་ཤེས་འཆལ་རྣམས་ཀྱི་རྣར་འགྲོ་བས། །རི་བོང་ཅལ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་རྒྱུགས་ཨང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་རྫུན་རིས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བླུན་པོ་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་གཡམ་

རྒྱུག་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་སྣང་བ་ནི་རི་བོང་ཅལ་རྒྱུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་མ་འདས་པས་ཅོལ་རེ་ཆུང་། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཐབས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ནི་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་མཁས་པ་ཡ་རབས་རྣམས་ལ་ཞུ་མ་དགོས་མོད། ཐོས་དོན་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་འདོད་པ་དག་གིས་ངེས་དགོས་པའི་གནད་གཅིག་ནི། རང་ཅག་རྗེས་སུ་འབྲང་འོས་པའི་ཆོས་རྒྱུད་དག་པ་བཀའ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པའི་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་དང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་གཞུང་ལུགས་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་ནད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་གདམ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྙམ། རང་རེ་དགེ་ལུགས་པར་མཚོན་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྗེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། ཐུགས་བཅུད་ཟབ་མོར་བསྡུགས་པ་ཙམ་མིན་པར། །རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་གྲུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་གཞུང་དཔང་པོར་བཞུགས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀུན། །གསལ་བྱེད་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུགས་བཟང་འདིར། །བློ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་འཇུས་ཤིག་ཨང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་བློ་ཁ་མཆོག་དམན་དང་ཁམས་དང་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པ་དྲང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀུན་ཕན་ཚུན་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཆར་ཞིང་། གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འདོམས་པར་མཛད་པ། ཕྱི་ནང་མཆོག་ཟུང་དང་ཉེ་བར་འཁོར་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ། ནང་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཏེ། རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདེང་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ལ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་ཤེས་པའི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ་ནི་མ་སྨྲོས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ། དེར་བརྟེན་ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་

རྡོ་རྗེ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དུ་མའི་གཙུག་གི་ཏོག་པན་དུ་གྱུར་པ། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གདུང་འཚོབ་དམ་པ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རབས་ཞེ་བཞི་བ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་ངེས་པ་དོན་གྱིས་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་བསམ་བཞིན་དུ་སྣར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བྱོན་པ་གོར་མ་ཆག་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ཐུན་མོང་སྣང་ཚོད་དུའང་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞབས་ཀྱིས། རྗེ་འདི་བ་གསུང་རབ་ལ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕྱུག་པར་མ་ཟད། བསྟན་པ་ཧོར་འཕེལ་ཐབས་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བཟང་པོའི་ཀུན་སློང་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐུ་ཚེ་སྔ་མའི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་སོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་སྐབས་དགེ་བཤེས་ཐོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་འདུག་ཅིང་། ལྷག་པར་ཡིག་ཆ་སྔ་མའི་ཟེར་སྒྲོས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ལས་དྲངས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་མདའ་རྣོན་པོས་ལོག་སྨྲའི་ཕས་རྒོལ་གྱི་ཚོགས་རྩེག་མེད་དུ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་འཛོག་ཐུབ་པའི་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ། གཞན་ཡང་། དོན་ཤར་གཉིས། སྐལ་ལྡན་གཉིས། འཇམ་དབྱངས་གཉིས། ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དཔོན་སློབ་ཆེན་པོ་མང་དུ་འདུག་ཅིང་། ཆོས་རའི་སྐབས་རྩོད་པའི་འཕེལ་གཏམ་ཤིན་ཏུ་དམར་བས་མཚན་འཕྲོངས་པའང་མང་དུ་བྱུང་། དེ་དུས་ཀྱི་རྩོད་གྲྭ་དང་ཐོན་ཙམ་སྔ་དུས་ཀྱི་སུ་ལའང་བྱུང་སྐད་མ་ཐོས་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་གསུངས་ཏེ་བུ་སློབ་མཁས་པ་བྱོན་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་བསྟུགས་བརྗོད་དེ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་པར་སེམས། ཞེས་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསུངས་ལ། ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོས་

ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྫེ་དེ་ཉིད་དང་ཆ་ཡོངས་སུ་འདྲ་བར་མཛད་ཚུལ་གྱིས་པར་
རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་
ཉི་མའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་ཡང་འདིར་ཡི་གེས་མ་ལང་ལ། མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་
ནི་རྣམ་ཐར་ལས། གཞོན་ནུ་ཉིད་ཀྱང་བློ་གྲོས་མི་ལོང་དུ། །སྔོན་རབས་དམ་པའི་
རྣམ་ཐར་ཆེས་གསལ་བ། །འདི་ཡིས་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་གང་། །ཞི་
བར་མནལ་བའི་གཏམ་དེ་རྫུན་དུ་བྱས། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་
མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྐུ་འཕྲེང་དུ་མར་
མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་ཕན་པ་ཕོ་ན་ལྟར་མཛད་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་ལུང་
རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་
ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་བྱ་བ་ལ་མཛད་རྗེས་བླ་
མེད་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་བསྡུགས་བརྗོད་དེས་འཁྱུམས། དེས་ན་རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས། མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་དེ་ཡང་
ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡིས། །འདི་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་མྱོས། །
ཞེས་གདམས་པ་ལྟར་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་རེ་ལ་གནང་བའི་སྐྱེས་ནི། ཕོང་
གི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུང་གི་མཛད་པ་
སྟེ། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་བཅུད་
འདུས་པ་གསུང་འབུམ་པོད་དང་པོར། རྒྱལ་དབང་བདུན་པས་མཛད་པའི་ཁྲི་ཆེན་
བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར། སྐྱབས་ཁྲིད་དང་བླ་མའི་
རྣལ་འབྱོར། ལས་ཚོགས་དང་རི་ལ་སྒྲུབ་སོགས་ཆོས་ཚན་བཅུ་ལྷག་བཞུགས་པ་
དང་། པོད་གཉིས་པར། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་འཁྲིད་ཡིག
གཅོད་ཀྱི་གདམས་པ་དང་གཅོད་ཀྱི་འཁྲིད་ཡིག ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་

སོགས་ཆོས་ཚན་བཅུ་ལྷག་བཞུགས། ཡོད་གསུམ་པར། བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་གྱི་ཊཱིཀྐ་སོགས་ཊཱིཀྐ་དུ་མ། གསོལ་འདེབས་དང་བསྟོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཏེ་ཆོས་ཚན་ལྔ་བཅུ་བཞུགས། ཡོད་བཞི་བ་དང་ལྔ་བར། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀའི་མཐའ་དཔྱོད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་བཞུགས། དེ་དག་ཀྱང་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་གསང་དཔལ་བེའུ་ནས་འཁྲུངས་ཤིང་། དུང་གི་ཚེམས་བར་ནས་བཏོན་པས་རབ་འབྱམས་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ཡོན་གྱི་ལྷུ་རྫོད་བསྐལ་བའི་བར་སྲུད་ཀྱང་འཛད་མཐའ་མེད་པ་དང་བོད་པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རིག་རྣལ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལ་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྙིང་པོ་འཁྱིལ་ཡོད་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་གྲལ་དུ་ཞུགས་ཟིན་པ་དང་འཇུག་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་གལ་ཆེ་ཞིང་ལེགས་བཤད་ཚད་དུ་བྱུང་བ་གླེགས་བམ་ཡོད་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ཉིད་དཔེ་རྒྱུན་ཧ་ཅང་དཀོན་པར་མ་ཟད་རྒྱུན་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་འདིར་ཉེ་བའི་ལོ་དུ་མའི་རིང་ལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་མཛོད་གཙང་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོས་རྗེ་སྐུ་འབུམ་དང་ལ་མོ་བདེ་ཆེན། གླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། པེ་ཅིན་གྱི་མི་རིགས་རིག་གནས་ཕོ་བྲང་བཅས་ནས་རྒྱ་ནག་ཟངས་དཔར་དང་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཤིང་དཔར་ལས་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྙིང་མང་པོ་འཚོལ་སྡུད་བྱས་ཏེ་ཁ་ཚང་བར་བྱས་ཤིང་། མཁྱེན་དཔྱོད་ཡངས་པའི་དགེ་བཤེས་དང་ཆེད་ལས་ཞུས་ཆེན་པ་ལྷན་རྒྱས་ཀྱིས་དཀའ་སྤྱད་སྡུག་རུས་དང་ལྷག་བསམ་དྭངས་མའི་ཐུགས་ཁུར་ཁོག་བགྲང་བྱ་སྤུ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་ཞུ་དག་བྱས་ཏེ་ད་ཆ་པར་དུ་བསྒྲུན་ཏེ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གཏོང་ཟབ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་དཔྱད་གཞིའི་རྒྱུ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་རིག་པའི་སྐྱེས་སུ་འདེགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བའི་དགེ་བས་མདོ་སྔགས་ཟུང་

འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་དུ་ཇི་སྲིད་བསྐལ་བའི་མཐར་ཡང་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སློང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་མིང་བཞཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བ་དགེའོ། །།

དཀར་ཆག

ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །..(1)
གཞི་ཤེས་བཤད་པ།..(1)
ཉེ་རིང་གི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་དཔྱད་པ།..(5)
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།...................................(29)
གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།...(33)
གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་མཉམ་ཉིད་བཤད་པ།...............................(39)
མཐོང་ལམ་བཤད་པ།...(44)
སྒོམ་ལམ་བཤད་པ།...(45)
ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །...(50)
མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ།..(50)
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།..(64)

ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་བཤད་པ།......(71)

བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་བཤད་པ།......(97)

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ།......(107)

སྦྱོར་བའི་སྣོད་བཤད་པ།......(121)

སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།......(129)

སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་བཤད་པ།......(132)

སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།......(135)

ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།......(156)

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།......(161)

སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཟློས་སྦྱོང་།......(163)

ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།......(172)

ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་བྱེད་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་བཤད་པ།......(179)

ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ།......(189)

སྤྲུལ་སྐུའི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ།......(190)

ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
ལྔ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །......(197)

དབང་དུ་བྱ་བ་འབྲས་བུ་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ།......(197)

སྦྱོར་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ།......(199)

མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ། ......(207)

གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ། ......(236)

བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ། ......(248)

བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་སེལ་ཚུལ་བཤད་པ། ......(252)

སྐབས་བསྡུ་བའོ། ། ......(260)

ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
དྲུག་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། ། ......(261)

བརྟན་བྱེད་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། ......(261)

ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། ། ......(268)

སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ། ......(268)

ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། ། ......(274)

ཆོས་སྐུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ......(274)

ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་བཤད་པ། ......(286)

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ། ......(297)

ལོངས་སྐུ་བཤད་པ། ......(325)

སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་པ། ......(352)

མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....................................(355)
བསྡུས་དོན་གཞན་བསྟན་པ།...(369)
ཕར་ཕྱིན་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་གྱི་ཁ་བྱང་རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་
ཕྲ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །...(374)
མཇུག་བྱང་།...(380)

༄༅། །ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་རླབས་འཕྱུར་བའི་སྤྲས། །བདེ་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་སྙེམས་བཏང་ཟུར་ཕུད་རྩེར། །ཞབས་སེན་རླ་རིས་འགོད་མཛད་བྱ་རམ་ཤིང་། །སྲས་བཅས་རྣམས་ལ་བཏུད་ནས་བཤད་པར་བྱ། །

གཞི་ཤེས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བ་བཀོད་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་སྐབས་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིས་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།

དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་རྩ་བར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྡུས་

པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། དང་ཞེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་ཤེས་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། ཁྱེད་ལྟར་ན་གཞི་ཤེས་སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་མ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་གསུམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པས་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གོལ་ས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདིར། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་དེའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་མིན་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རོང་ཊཱིཀ་པ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་

ལམ་དེས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཡང་ཁ་ཅིག ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་འཛིན་གཙོ་བོར་སྤོང་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། འོ་ན། གཟུང་དོན་རྟོགས་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལམ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་པར་བྱེད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱི་ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པས། རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་ཚེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ། རྣམ་གཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་སྒོམ་པ་མེད་པ་དེ་རྣམ་བཅད་ལ་བསྟན་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ཡོད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་

རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། ནི་ཕྱི་མ་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ལ་ནི་ཞེས་པ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱི་མ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ཡོད་པ་དེ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པ་ནི། ལམ་འདི་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་སྒོམ་པའི་དོན་དང་། ལམ་འདི་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་བསྒོམ་ན་ལམ་འདི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒོམ་མི་དགོས་པར་རྗེ་བཙུན་པས་གསུངས།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའམ་ཐེག་དམན་འཕགས་རྒྱུད་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འཕགས་བཞིའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བཞི། རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་ཡོད། ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

རྒྱལ་བའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལྟར་ན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་ཀྱང་ཇོ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྒྱལ་བའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་ཀྱང་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཡང་། སྒྲིབ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། གོང་གི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་སྣང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉེ་རིང་གི་རྒྱ་མཚན་སོགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མདུག་

བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེ་རིང་གི་ལམ་བཤད་པ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ། སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལམ་ཉེ་རིང་གི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་པར་འདོད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྦྱོར་བ་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཉེ་བར་འདོད་དེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།

གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དུས་གསུམ་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ

དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་རྣམས་ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རིང་བར་འདོད་དེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་དུས་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཚུར་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་ལ་དོར་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བླང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བླང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི་གང་དུ་ལྷུང་ན་ཉམས་པ་དང་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་མཐའ་ཞེས་པ་ལྟར་འདིར་ལྷུང་བས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བས་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་ཟེར་ན། འདིའི་སྲིད་ཞི་གང་རུང་གི་མཐར་ལྷུང་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཐའི་སྒྲ་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་བའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། རྟགས་

གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ནས་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། ལང་གཤེགས་ལས། དཔེར་ན་ཤིང་ནི་རྒྱ་མཚོ་རུ། །རྦ་རླབས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་གཡེང་བ། །དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་རྨོངས་པ་ཡང་། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་གཡེངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་མ་ཕྱིན་པ་དང་། རྦ་རླབས་དཔེའི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་སྲིད་ཞིའི་མཐར་གནས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། འདི་ལ་ཤིང་དང་རྒྱ་མཚོའི་དཔེས་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་མ་ཕྱིན་པར་སྟོན་ཏོ། །རྦ་རླབས་ཀྱི་དཔེས་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཐའི་སྒྲ་དོན་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་མཐའི་དོན་ཟད་པ་དང་མཇུག་གི་ཆ་དང་སྐད་པ་གསུམ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག གཉིས་པ་ཡང་ཡིན། གསུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བ་ཟད་པ་མཐའ་དང་དེ་གཅིག་པུ་རང་དོན་དུ་ཞེན་པ་འཁོར་མཐར་ལྷུང་བའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱས་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་མཐར་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་དང་། །ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྐད་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཐའི་དོན་ལྔའི་ནང་གི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཐའི་སྒྲ་ཟད་པ་ལ་དེ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་འབྱིན་ཞེས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བའི་མཇུག་གི་མཐའི་ཆ་སྲིད་པའི་མཐའ་དང་དེ་ལ་རང་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་འཐོབ་འདོད་ལྷུར་ལེན་པ་འཁོར་མཐའ་ལྷུང་བའི་

ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚེའི་རྗེས་མའི་ཆ་ལ་ཚེའི་མཐའ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཇུག་མ་ལ་ནི་ཚེའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ནི་ཞི་བ་དང་མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་འམ་ཐ་ཚད་དམ་ཞི་བའི་རྒྱུད་པ་ལ་འདིར་ཞི་མཐའ་དང་དེ་རང་དོན་དུ་གཅིག་ཏུ་ལྷུར་ལེན་བཞི་མཐར་ལྷུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྲོག་འཚོའི་མཐའ་ངན་པའམ་ཐ་ཚད་ལ་མཐའ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། སྐད་པ་ལ་ནི་འདིར་ནི་འཚོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སློང་མོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་ཚད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང་། ལས་ཉོན་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་པ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐར་ལྷུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱུར་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འགྲེལ་བར། སྙིང་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཙ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་རང་གི་འཕང་བྱའི་ཡང་སྲིད་འཕེན་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་ཉེར་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བརྒྱལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྟག་མཐའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་རྒྱུན་རིང་པོ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྟག་དངོས་ཀྱི་མཐའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་ཉིང་མཚམས་

སྒྲོར་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོང་དུ་མ་ཁྱབ་པའི་དོན། ལུང་དེས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟག་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐར་ལྟུང་བ་ལ་དེའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟགས་མཐའ་རྟག་མཐའ་ཡིན། ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆད་མཐའ་ཆད་མཐའ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་རྟག་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་མཐའ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྟག་མཐའ་རྟག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པ་གང་ཞིག གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་། རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟག་མཐའ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཚུ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིན་རྒྱུའི་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སོ་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚུར་ངོས་ན་ཡོད་ཅིང་། འཁོར་བ་ཆད་པའི་ཕར་ངོས་ན་མེད་པས་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཚུ་རོལ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་ཚུར་ངོས་ན་ཡོད་ཀྱི། འཁོར་བ་ཆད་པའི་ཕར་ངོས་ན་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚད་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་མཐའ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་མཐའ་ཚད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྙིང་རྗེ་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ཡོད་པ་གང་ཞིག གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་སྐབས་དེའི་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཚད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་མཐའ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིན་རྒྱུའི་ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་སོ་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚུར་ངོས་ན་མེད་ཀྱི་འཁོར་བ་ཆད་པས་ཕར་ངོས་ན་ཡོད་པས་ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་མམ་ངོགས་ཏེ། །སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས།

ཡང་ཁ་ཅིག འདིར་བསྟན་སྲིད་མཐའ་དང་སྲིད་མཐའ་དོན་མི་གཅིག འདིར་བསྟན་སྲིད་མཐའ་འཁོར་བ་ཡིན། སྲིད་མཐའ་མྱང་འདས་ཡིན། འདིར་བསྟན་ཞི་མཐའ་དང་ཞི་མཐའ་མི་གཅིག་སྟེ། འདིར་བསྟན་ཞི་མཐའ་མྱང་འདས་ཡིན། ཞི་མཐའ་འཁོར་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་དང་། །ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྨད་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཐའ་ཞེས་བྱའི་ཚིག་དེ་འཁོར་བར་ལྟུང་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འཕོང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་ཡིན་པས་སྨད་པའི་ཚིག་ཏུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་མཐའ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འཁོར་བའི་མཐའ་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་མཐའ་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཁོར་བ་ཡིན་ན། མྱང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཁོར་མཐའ་ཡིན་ན། མྱང་འདས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་མཐའ་ཡིན་ན། མྱང་འདས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞི་མཐའ་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྲིད་མཐའ་མྱང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་ཁྱབ་པའི་འཁོར་བའི་མཐའ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེ་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཞི་མཐའ་འཁོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་མཐའི་སྔ་མཐའ་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་མཐའི་སྔ་ལོག་གི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ཕལ་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ཡང་སྲིད་པ་བློས་འདོར་བའི་ཆ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་གང་དུ་ལྟུང་བའི་སྲིད་མཐའ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུར་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་

འཕགས་པ་མཐའ་དག་མི་གནས་ཤིང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གནས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྙིང་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན་ཕར་ཕྱིན་ལམ་སྒྲིགས་ལས། སྲིད་མཐའ་དེ་ཉིད་རིགས་ཅན་གཞན་གསུམ་གས་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚུ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དེ་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གིས་འགོག ཉན་རང་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གིས་མི་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས། ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་ཀས་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པའི་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོས་ཚུ་རོལ་སྲིད་མཐའ་འགོག གཉིས་པས་ཕ་རོལ་ཞི་མཐའ་འགོག གསུམ་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་མཐའ་ལ་གནས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་

པས་ལུག་རྗེས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་བཞག་ན་མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུན་རིང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྟག་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཇོམས་བྱེད་ཡིན་པར་ཞེས་པ་ནས། སྲིད་ཞི་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་དག་གི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འཆད་པ་ནི། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་དོན་དམ་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་བདེན་འཛིན་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང་། ཆད་པའི་མྱང་འདས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང་། དེ་ལྟར་བྱའི་གཙོ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་ཟེར་ན། དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ

ལ་གནས་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྲིད་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཤེས་པའི་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ་འཁོར་བ་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གནས་པ་དེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེས་དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གཉིས་འགོག་སྣ།

ཁ་ཅིག སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པའི་ཆ་འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཚད་དང་། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་ཙམ་གྱི་མྱང་འདས་ལ་གཅིག་ཏུ་བླང་བྱར་བྱེད་པའི་ཆ་ཞི་མཐའ་དང་། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་དེ་དེ་ལ་གནས་པའི་ཚད་ཟེར་ན། འོ་ན་འཁོར་མཐའ་དང་འཁོར་མཐར་ལྷུང་བའི་ཚད་གཅིག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་པར་གནས་པ་དང་ཚད་མཐའ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མཐར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གཞན་ཡང་། སྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་དང་། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཚད་པའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བླང་བྱར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཞི་མཐར་གནས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཚད་པའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བླང་བྱར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་པའི་མྱང་འདས་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བླང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྲིད་མཐའ་ལྷུང་བའི་ཚད་ལ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཚད་ཙམ་གཅིག་ཏུ་འཐོབ་བྱར་ཞེན་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་ཚད་པའི་མྱང་འདས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་ཕོ་ནའི་ཚོག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེར་མ་ཟད་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའང་འགོག་འདོད་པའི་མྱང་འདས་དོན་གཉེར་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད། སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡང་འགོག་པར་འདོད་པའི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་སྙིང་རྗེ་དང་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་

སྲིད་མཐར་གནས་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར་ན། ཁྱི་ རྒན་རྒྱ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐར་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་མཐར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་མཐར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱི་རྒན་རྒྱ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚུར་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འཁོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཁོར་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་དང་འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ། ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ། འདིར་བསྟན་ཚུར་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ། འཁོར་བ་འདིར་བསྟན་རྟག་མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། ཚུ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོད་ཅིང་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་བ་ཟད་པའམ་ཆད་པའི་ཕ་རོལ་ན་མེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚུ་རོལ་གྱི་འགྲམ་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཚུ་རོལ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་ཚུར་ངོས་ན་ཡོད་ཀྱི། འཁོར་བ་ཆད་པའི་ཕར་

ངོས་ན་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་རེའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཁོར་མཐའ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཏྲག་མཐར་མི་འདོད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཏྲག་མཐའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་རྒྱུན་རིང་པོ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཏྲག་དངོས་ཀྱི་མཐའ་ནས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་རྒྱུན་རིང་པོ་ཞུགས་པའི་འཁོར་བ་འདིར་བསྟན་ཏྲག་མཐའ་ཡིན་ཡང་། ཏྲག་མཐའ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་འཁོར་བ་ནི་འདིར་བསྟན་ཏྲག་མཐའ་མ་ཡིན་འཁོར་བ་དང་། འདིར་བསྟན་ཏྲག་མཐའ་རྣམས་དོན་མི་གཅིག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་ཞིང་། སྲིད་མཐར་ལས་ཉོན་དུ་མ་ཟད་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ལྟུང་བའི་ཚད་ཡིན། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐར་གནས་པའི་ཚད་དུ་གསུངས། ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཚད་ཙམ་གྱི་མྱང་འདས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་དང་ཞི་མཐའ་དང་ཞི་མཐའི་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཚད་མཐའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཆད་པར་མ་ཟད། སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཆད་པས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བའི་མཇུག་གི་ཆ་ཡིན་པའི་འདིར་བསྟན་ཆད་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཟད་པའི་མཇུག་ཆ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཐའ་དང་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་

དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རེས་ཡིག་ཆ་འགར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཚད་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་དང་འདིར་བསྟན་ཕ་རོལ་ཞི་མཐའི་མཐའ། འདིར་བསྟན་ཚད་མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག འདིར་བསྟན་སྲིད་མཐའ་ཚད་ཙམ་གྱིས་མྱང་འདས་དེ་ལ། ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སྐྱེ་བགྲོད་མི་ནུས་ཤིང་། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མི་ནུས་པའི་འཁོར་བར་ཚད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། སོ་སྐྱེ་བགྲོད་མི་ནུས་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བདག་ལ་སོགས་པ་མི་ལྟ་བས་སམ། ཕྱུང་བོའི་རྒྱུན་ལོག་པའི་ཚད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་པའི་མྱང་འདས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། འདིར་བསྟན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་མཐར་ཚད་ཙམ་གྱི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་པར་དོར་བྱར་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རང་རེས་ཡིག་ཆ་འགར་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་སྤང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྤང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐར་ལྷུང་བའི་ཚད་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཚད་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་ལ་བླང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཚད་ཡིན། མཐའ་དེ་

འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྲིད་རྩ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡང་བླངས་ནས་མྱང་འདས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེས་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་ལྟུང་རྩུལ་འདྲ་ཡང་ཉན་རང་འཕགས་པ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྟུང་བར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་ལྡོག་སྟེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདིས་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་མ་བསྟན་ན་དེ་མ་བསྟན་པའི་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་སྐབས་ལ་ལར་རྗེས་འགྲོ་སྟེ་དངོས་བསྟན་དང་། ལ་ལར་ལྡོག་འགྲོ་སྟེ་ཤུགས་བསྟན་དང་། ལ

ལར་གཉིས་ཀ་སྟེ་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས། །ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚུར་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ལ་ལར་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་དང་། ལ་ལར་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་དང་། ལ་ལར་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་བསྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། ཤུགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་དེ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཇི་ལྟར་རྟོད་པའི་ཚུལ་དང་། རྟོད་པ་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུགས་ལས་ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་དང་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དེ་ནི་ཚད་མ་ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག སྐབས་གསུམ་པ་གཞིར་བཞག་པ་ལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བས་ཁྱབ་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གསུམ་ག་དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། གང་ལ་རྩོད་པའི་གཞི། ཇི་ལྟར་རྩོད་པའི་ཚུལ། རྩོད་པ་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཆད་པ་ན། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ཉན་རང་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཆད་པ་ན། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་དེ་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པར་གོ་ནས་རྩོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་རྩོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན། དུས་

གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག དེ་རྟོགས་པས་དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག ཆོས་བདེན་པར་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། གང་ཟག་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་བར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། ཞེས་རྩོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལུང་དེས་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དག་གི་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག སྐབས་འདིའི་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་ཙམ་ལ་མི་བཞེད་པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་བཞེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་ཡོད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ན། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དེས་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཡང་།

ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པའི་ལུང་དེས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྟོང་གི་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་ལ་རྟོགས་པ་དེ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ལན་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱེས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པས་ཉན་རང་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉན་རང་གིས་རྟོགས་པ་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ་། །དབུ་མ་བའི་སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཞི་བ་འཚོ་དཔོན་སློབ་དང་། འཕགས་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཕར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གསེར་འཕྲེང་གི་གསུང་འདི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉན་རང་གི་རིགས་ངེས་ལ་དགོངས་ཟེར།

ཡང་ཁ་ཅིག བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་མི་མཐུན་པ་དང་། གཞི་ཤེས

ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས། གཉེན་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་གཉེན་པོ་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་གཅིག་པུར་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དང་། བདེན་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མི་མཐུན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་ཆ་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར། མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གིས། །ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ཞེས་པའི་མཚན་མ་ལ། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དང་བདེན་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཡིན་ལ། མཚན་མ་དེ་ལ་གཞི་དང་ལམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་

གཉེན་པོ་འཆད་པ་ལ། སྒྲིབ་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །ཅེས་སོགས་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་འཆད་པ་ལ། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་འཆད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་དམན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་དམན་གང་ཟག་གི་གཞི་ཤེས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག

ཡིག་ཆ་གསར་པ་ལྟར་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག བདེན་འཛིན་གཙོ་བོར་མི་སྤོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ། དེས་བཅིངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་ཀྱང་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་ལྷག་བསམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། རྗེ་བཙུན་པས་གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་བ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་འཇོག་པར་སྣང་བས། ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་རང་ལུགས་མ་འཆོལ་བར་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་ཡུམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་དགོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་དགོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་བཤད་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཞེས་པ་ནས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་

བྱ་མིན་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བྱ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་དབེན་པས་དབེན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབེན་པའི་མཆོག་ཏུ་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚེ་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གཞུང་འདིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་གསུངས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གོལ་ས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཞུང་འདིའི་གཙོ་བོར་བསྟན་ན་སྐྱོན་མེད་དམ་སྙམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན། གསུམ་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ཞེས་པ་ནས། སྦྱོར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་དངོས་

བསྟན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཐོང་ལམ་པའི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། རྣམ་བཤད་ལས། རྩ་བའི་འགྲེལ་དོན་མཛད་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་མིང་ཚིག་གིས་སྨོས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་སློམ་ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆགས་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆགས་པ་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གོང་

ཏུ་སོང་ཟེར། གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་གང་ཞིག གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བླང་བྱའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། འཁོར་གསུམ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་གཉེན་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ། སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ། འཕྲོས་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ནས་ཆགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཆགས་པ་ཕྲ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། གཉེན་པོ་དངོས་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཟབ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། འོ་ན། ཇི་ལྟར་སྤྱངས་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། སྤང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡང་ཇི་ལྟར་

ཞེས་པ་ནས། ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། དཀའ་བར་བཤད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡང་ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཁྱབ་པར་འདོད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། མཐུག་བསྟུ་བར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཅི་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་དེའི་དབྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་བདུན་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྦྱོར་བ་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་སྦྱོར་དང་ཞེས་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་དེ་མིང་ཙམ་གྱིས་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཟིན་བྱེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཟིན་བྱ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཤུགས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས། འཆད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །ཞེས་པ་ནས་སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟིན་བྱེད་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ། ཟིན་བྱ་ཤུགས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ། ཤུགས་བསྟན་ཕལ་བ་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། བཅུ་ཡོད་དེ། ཁྱད་གཞི་གཟུགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནས། སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བར་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྡོད་ལུགས་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དེ་དོན་དམ་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་ཞེན་པ་འགོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟ་བུ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བར་འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་འཛིན་སྣང་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་གསུམ་ནི་གོ་ཆའི་དཀའ་སྤྱོད་དང་། འཇུག་པའི་དཀའ་སྤྱོད་དང་། སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་དཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་གྲགས་ཆ་ལས། སྦྱོར་བ་དཀའ་བ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེར་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་མདོ་དང་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དཀའ་བ་རྣམ་མཁྱེན་དང་སྦྱོར་བ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་བྱ་དཀའ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་ལས་བྱ་དཀའ་བ་དང་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། བྱ་དཀའ་བ་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱིས་གཞི་མཐུན་པ་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་དགུ་མཉམ་བཞག་ནས་གཙོ་ཆེར་སྒོམ་ཞིང་བཅུ་བ་རྗེས་ཐོབ་ནས་སྒོམ་ཟེར་ན། འོ་ན། དང་པོ་དགུ་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་སྒོམ་པར་ཐལ། དེ་དགུ་མཉམ་བཞག་གི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་རྗེས་

ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུངས་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་གཟུགས་སོགས་མ་ཇོགས་པ་དང་ཇོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུམ། དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཚགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་དང་། དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྷག་མ་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པ་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་འདི་རྗེས་ཐོབ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་སྟོད་ལུགས་གང་རུང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། གོ་ཐོབ་བྱུས་རྩོད་ཚེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའི་མཚན་གཞི། འདིར་བསྟན་སྦྱོར་བ་ལ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། དཔེར་ན

བཅུ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། གཞི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་སྟོད་ལུགས་གང་རུང་ལ་ལོག་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཞུགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་དམན་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་དོན་གཅིག་སྟེ། འགྲེལ་བ་ལས། ཞུགས་ཀྱིས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡིན། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་སུ་གཙོ་བོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཐལ་བར་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཞུགས་ལ་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་དེའི་རྒྱུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་སྒོམ་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡིན་នོ། །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་བཀག་ནས་བསྒོམས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཞུགས་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་སྦྱོར་ལམ་དུ་བདེན་འཛིན་བཀག་པར་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་བཀག་ནས་བསྒོམས་ན་བདེན་འཛིན་

གྱིས་མི་འཆིང་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་བསྒོམས་པ་བཅིངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དོན་ཡང་གཞི་དང་ལམ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་པ་བརྟགས་པ་ན། བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཏེ། སྔར་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཀུ་མ་ར་ཟེར། སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ས་མཚམས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ས་མཚམས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་དྲོད་དང་རྩེ་མོའི་དབང་པོ་བཙུའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ནི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་སྟོབས་བཙུའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ནི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཞི་དེའི་མཉམ་ཉིད་ནི། སྦྱོར་བའི་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་པས། སྦྱོར་བ་དེ་དང་ས་མཚམས་སོ་སོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཞི་སྦྱོར་བའི་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེས་ན་དེ་གཉིས་ས་མཚམས་མི་གཅིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་སྣང་ལས། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱི་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་བདག་གི་ཞེས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྦྱོར་བའི་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་བཞིས་སྦྱོར་ལམ་སྐབས་སུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་རློམ་སེམས་སུ་བཀག་པས་རྟོགས་པ་པོ་དང་རྟོགས་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་བཞིར་

བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟོགས་པ་པོ་དང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྣམ་བཞི་དེའི་མཉམ་ཉིད་ནི། སྦྱོར་བའི་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་གསུངས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་གཉིས་ས་མཚམས་གཅིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་བསྟན་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་དང་། ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། གསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་པ་ནས། སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་མཉམ་ཉིད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ།

དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་འདྲའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འཛིན་སྟངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་སྒོམ་པའི་ཡུལ་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་མཉམ་ཉིད་བདེན་འཛིན་འགོག་པའི་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཡུལ་ཅན་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཐེན་བྱེད་སེམས་དཔའི་བདེན་འཛིན་འགོག་པའི་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་འཛིན་སྟངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་དེའི་འཛིན་སྟངས་སྦྱོར་བ་དེ་ཡིན་ཐེར་ན། འོ་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པ་བདེན་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག གཞིའི་བྱེ་བྲག་དང་། མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཐེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག མཚན་ཉིད་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རློམ་མེད་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ཟེར་ན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཅན་བདག་མེད་དུ་ངེས་དགོས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རློམ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་མཐུན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཅན་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རློམ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་ཕུང་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་དང་། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་དང་། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉེ་ཤུ། །ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་དང་། གཟུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་སྟེ་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གཟུགས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱི་རློམ་སེམས་སུ་མི་

བྱེད། གཟུགས་བདག་གི་ཞེས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། ཅེས་པ་དང༌། རྩ་བར། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རློམ་མེད་པ། །རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཟུགས་དང་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་ངོ་བོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང༌། སྔོན་པོ་དང་སོགས་པས་སེར་པོ་དང་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་རློམ་པ་དང༌། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ། །ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྦྱོར་བ་ལ་རློམ་པ་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སོགས་རྟོགས་པའི་རློམ་པ་བཀག་པས་རྟོགས་པ་བོ་དང༌། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ནིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒོ་མང་ཡིག་ཆ་གསར་བ་ལྟར་ན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་འཛིན་སྟངས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་དང་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཉམ་ཉིད་གཉིས་ཡོད། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་དང༌། སྦྱོར་བ་བཅུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་བཅུར་བཤད། རྒྱལ་བའི་ཡར་ཕྱིན་ལྟར་ན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་རྫུན་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་

པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ། སྐབས་འདིར་སྐད་ཅིག་མ་མདོར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བའི་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཤེས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདལ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདལ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདལ་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས

ཤུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐོང་ལམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ། ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ། སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་བའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་སྦྱོར་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་མི་སྟོན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྦྱོར་ལམ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན། མ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་གསུམ་པར་མ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། མདོ་ལས། མ་བསྟན་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ན། མདོ་ལས་བསྟན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྦྱོར་ལམ་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྦྱོར་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གཙོ་བོར་སྦྱོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོམ་པའི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་གསུམ་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྦྱོར་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མ་བསྟན་ཟེར་ན། དེ་བསྟན་པར་ཐལ། དེའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་

ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་མི་སློབ་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ནི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱིས་སྒོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐབས་གསུམ་པར་མི་སློབ་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་མ་ཡིན་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མི་སློབ་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་ན་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་དེ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་དེའི་རིགས་འདྲའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟོན་རིགས་སོ་སྙམ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་སྟོན་མི་རིགས་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ། མི་སློབ་རྒྱུའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་མི་སློབ་རྒྱུའི་སྒོམ་

ལམ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པར་མ་ཟད། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་གཙོ་བོར་སྤང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐབས་འདིར་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་དང་ཡོད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས། འདོད་མི་ནུས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་གི་རིགས་འདྲར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་སྟོན་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྨྲས་པའི་དོགས་པ་དེ་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་རིགས་འདྲར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྣམ་པའི་དོགས་པ་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཇི་ལྟར་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡང་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ལུང་དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཞི་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་དེའི་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་ནས། དེའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་རིགས་འདྲར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྔོན་རིགས་སོ་སྣམ་པ་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་ཡང་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྦྱོར་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ། ཟིན་བྱེད་ཀྱི་གྲོགས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བསྟན་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྟོགས་དཀའ་ལས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་སོ་སོར་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རྒྱུན་སྣང་ལྟར་བཀོད་ནས། ལན་དང་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དང་། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་བ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་མཐྱེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནས། མཇུག་བསྡུ་བར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཞེས་པ་ནས། བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་སྐབས་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ཡང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བའོ་སྙམ། སྐབས་གསུམ་པའི་ཚིག་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། མཁས་མང་དགོངས་དོན་ཆུ་གཏེར་བསྲུབས་པ་ལས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་མུན་པ་སེལ་བྱེད་པས། །ལུང་རིགས་ཆ་ཟེར་འགྱེད་པའི་ཧ་བདུན་དབང་། །སྐལ་ལྡན་འགྲོ་བའི་དགའ་སྟོན་དཔལ་དུ་ཤར། །འདི་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་དུང་གཡས་འཁྱིལ་སྒྲ། །སྐལ་ལྡན་ཐོས་འཛིན་ལྷུན་པོའི་རྩེར་བསྒྲགས་པ། །སྣོད་པ་གསེར་ལྡན་གནས་སོ་ཅོག་གི་འགྲོས། །རྣ་བར་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་སྤྱོད་པར་ཤོག །མཐར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བུང་བ་གཞོན་ནུ་གང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་གཤོག་ཡང་རྫོགས་པའི་མཐུས། །སྐུ་བཞི་འདབ་བརྒྱ་རྒོད་པའི་ཆུ་སྐྱེས་རྩེར། །ཟག་མེད་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ཀྱིས་ཚིམ་པར་ཤོག །བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མས་བྱས་པའི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །། མངྒ་ལཾ། །

༄༅། །ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

༄། །འཇམ་དཔལ་མཚན་དཔེའི་དཔལ་འབར་འཇའ་ལུས་སྐུ། །གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་མིག་གི་དབང་ཤེས་སུ། །ངུར་སྨྲིག་གར་གྱིས་རོལ་བ་ཙོང་ཁ་བ། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མར་བཏུད་ནས་འབྲི། །

མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ།

དེ་ལ་འདིར་གཉིས་པ་སྦྱོར་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཀུན་སྦྱོར་བ་དང་འབྲས་བུ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བ་བགོད་པས་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ།

དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐབས་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན

པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དང་ བློས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་ཐོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཙམ་དུ་བསྟན། བཞི་བ་འདིར་དེ་ཉམས་ལེན་པོ་ནའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཐོས་བསམ་གྱི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་པས། ཉམས་ལེན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྒོམ་བྱུང་གིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གཞུང་ཚན་སོ་སོར་གཅོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་འདོར་བར་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་བློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་མ་བསྟན། བཞི་བ་འདིར་དེ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོར་ཆོས་བཅུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོར་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་མཁྱེན་དང་། གཉིས་པར། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་པ་དང་། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པ་དང་། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རྟོགས་རིགས་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད། གསུམ་པར། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ

ལ། ཉེ་རིང་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་དུ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་སྲོས་བྲལ་དུ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྒོམ་པ་མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། གོང་གི་དེ་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་སྒོམ་ཚུལ་འདི་ལ་འགལ་ཞིང་། མི་རྟག་པ་སོགས་མི་སྒོམ་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཆར་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི། དེ་ལ་སེམས་བཞག་ན་རི་བཞིན་སྡོད་ལ། དཔྱད་ན་ཕྲ་མོ་ལ་ཡང་འགྲོ་ལ། མ་བསམ་མི་འགྲོ་བར་གྱུར་པ་ན་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བསམ་གཏན་སེམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་དབང་པོ་བཞིན། །བཏང་ན་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བཞི་པ་འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་མ་བསྡུས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་གཅིག རང་གི་ངོ་བོ་དང་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་ལྡོག་ཆའི་བསྟན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་གཅིག མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲལ་ཚུལ་དང་གཉེན་པོའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་དགོས་པ་སོ་སོར་བཤད་ལ་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐུན་གཅིག་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་ཤེས་ནས་སྒོམ་པ་དང་། འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཤེས་ནས་སྒོམ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྒོམ་པ་དང་། འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་དེའི་གཉེན་པོ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་སྒོམ་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ཞེས་པ་ནས། མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་བརྗོད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཞེས་པའི་

བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་སློས་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། དབང་རྟུལ་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡང་སྲིད། ཟིན་པ་སློས་པའི་གྲོགས་སྒོམ་བྱུང་མིན་པ་ཡང་སྲིད་དོ། །དབྱེ་ན། བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པ་ནི་དེའི་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་དེའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་བསྒོམས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་བསྒོམས་པར་ཐལ་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་བསྒོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། མི་རྟག་པར་སྒོམ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། མི་རྟག་པ་བསྒོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་གཞི་

སྤོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་བསྒོམས་པས་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་པས་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་བསྒོམས་པས། དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་པས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་བསྒོམས་པས། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒོམས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལྟར་ཟིན་ཀྱང་བསྒོམ་པ་མིན་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་བློ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞི་ལྷག་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་སུ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པ་མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཙོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་སེམས

ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་ཞིག ངེས་འབྱུང་གི་སེམས་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ཞི་གནས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རྭར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་པ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྙིང་བ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་རགས་ལས་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་པའི་ངོ་བོ་དང་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་པའི་སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དང་། བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཇོམས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་ཞེས་པ་ནས། གསུམ་དུ་འདོད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། བདེན་བཞིས་བསྡུས་པའི་གཞི་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་དང་དེའི་འགལ་ཟླའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྡུག་བདེན་རྟག་འཛིན

གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་དེ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བཞིན། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་བཟློག་ཟླའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག ཡེ་ཤེས་བྱེ་བྲག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་གསུམ་ལ། འོ་ན། རྣམ་པ་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དགོངས་པའི་དོན་ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིས་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་མཚོན་བྱར་བྱས་ནས། དེའི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་འདིས་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བ་དེ། ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་ཡིན་པ་ནས་གཟུགས་བདེན་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བ་དེ། གཟུགས་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་ཡིན་པའི་བར་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕུང་པོ་

མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས། ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ། ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། བྱེ་བྲག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གི་ཞེས་པ་ནས། བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་བྱེ་བྲག་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདིས། ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་པས་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོས་འབྱུང་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆ་གསར་བར་གཞི་བདེན་བཞི་སོགས་དང་། དོན་དང་གཉེན་པོ་དང་། སྦྱོར་བ་གང་རུང་ལ་མ་སྦྱར་བར་ཡང་འགར་བར་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ན་ལོག་བཤད་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གྱིས། གཞུང་འདིས་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། འདིར་བསྟན་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་བཞེད་པ་གང་ཞིག རྒྱལ་ཚབ་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་བཅས་རྣམས་དང་ཞེས་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་ལམ་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་གང་སྦྱོར་བའི་བསྒོམ་བྱར་གྱུར་པའོ། །དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ནི་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ། དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞི་དེ་གཞི་ཤེས་དང་། ཤེས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་ཞེས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་སོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་བསྟན། ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཞེས་པའི་གཞི་བདེན་བཞི་སོགས་དེ་ལ་དམིགས་པའི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་དབྱེ་བ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤཱཀྱ་བས། དེ་ལ་གཞི་ནི་དམིགས་པ་སྟེ་བདེན་པ་བཞིའོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་གང་གི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཁ་ཅིག་ཤེས་རྣམ་ཁོ་ན་བསྒོམ་བྱ་ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་དོན་རྣམ་ཁོ་ན་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡུག་བདེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། སྡུག་བདེན་མི་རྟག་པར་སྒོམ་པར་འདོད་དགོས། སྡུག་བདེན་མི་རྟག་པར་སྒོམ་པ་དེས་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་སོགས་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། མི་མཐུན་པར་སོ་སོར་འདོད་པ་ནི་སྙིང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པ་དེས་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་སྒོམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། མི་རྟག་པ་སྒོམ་པར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་གཞི་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ལམ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་དེ་དངོས་པོ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག གཞན་ཡང་ལམ་དེའི་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་ན། ལམ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཅག་གིས་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གང་རུང་རེ་ཁོ་ན་བསྒོམ་བྱར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒོམ་ཚུལ་ལ་གསེར་འཕྲེང་ལྟར་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་གཅིག་དང་། ཡུལ་ཅན་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་པ་གཅིག་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་གཅིག་དང་། དེའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་སྒྲོད་པའི་རྣམ་པས་སྒོམ་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་རྣམ་པས་སྒོམ་པ་དང་དྲུག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་དང་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་ལ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་མེད་ཀྱང་དེ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་པ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་བ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་དུ་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་སྒོམ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་གསུམ་འགྲུབ་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ནས་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྨོན་པ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཏཱ་ལ་ལས། གང་དག་མོས་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེ་བ། །དེ་དག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་རྟག་བྱིན་རླབས། །གང་དག

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་བྱིན་རླབས་པ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ལམ་མ་ཞུགས་ན་གཉེན་པོ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ན་མ་དད་པའི་གཉེན་པོ་དད་པ་དང་། ཚུལ་འཆལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་སོགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གཞན་ཡང་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཉེན་པོ་ལ། མཛོད་ལས། གཉེན་པོ་རྣམ་བཞི་སྤོང་བ་དང་། །གཞི་དང་བསྲིང་ཉིད་རྣམ་པར་ནི། །སུན་འབྱིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞི་ཡོད་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས། སྤོང་པོ་འབྱིན་མཁན་ལྟ་བུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་སྒོ་གཅོད་མཁན་ལྟ་བུ་གཞིའི་གཉེན་པོ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ལམ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་སྐྱོན་མཐོང་ནས། སུན་འབྱིན་པ་དེ་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་གཉེན་པོའི་ཤེས་རྣམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་གཉེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁ་ཅིག རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་དང་། དེའི་ཤེས་རྣམ་གཉིས་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གསུམ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དོན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

གྲུབ་སྟེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི། མདོ་ལས། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དོན་རྣམ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ནས། ཤེས་རྣམ་མ་བསྟན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རབ་འབྱོར་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་རྣམ་དང་། ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། མ་མཆིས་པའི་དོན་རྣམ་དང་དེའི་ཕར་

ཕྱིན་གྱི་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་ལ་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་སུ་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་རྣམ་དང་ཤུགས་ལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩ་བའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཤེས་རྣམ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་གྱིས་ཤེས་རྣམ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་ཅེ་ན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདིར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བསྟན་དུ་ཤེས་རྣམ་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རིག་པ་དེ་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་སློས་པའི་འཛིན་སྟངས་མི་གསལ་བའི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་སྲིད། དབྱེ་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལམ་ཞུགས་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་རྣམ་གསུམ་ཡོད། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཞེས་པས་ཤེས་རྣམ་བསྟན། རྣམ་པ་ཞེས་པས་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། མཚན་ཉིད་ཅེས་པས་ཕྱི་མ་སྦྱ་མའི་འཇོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སོགས་མཁྱེན་གསུམ་

གྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ། འཛིན་སྟངས་སུ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འབྱུང་གི་ཡིག་ཆར་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ། གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཆ་བཞག་མ་བྱས་ན། གོང་གི་སྐྱོན་རྣམས་འཇུག་གམ་སྙམ།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེའི་ཡུལ་ལ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དངོས་ཡུལ་ཞུགས་ཡུལ་གསུམ་ཡོད་པའི། དེའི་དངོས་ཡུལ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། བཞེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནས། ཁྱད་པར་དུ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། མེད་པས་ཞེས་པ་ནས། བཅོ་ལྔར་བཤད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྦྱོར་བ། མཐའ་དཔྱད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གང་ལས་འཕྲོས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་འཕྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་འདི་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་ཀྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་རྟག་པར་མེད་པར་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བདག་གིས་དབེན་པ་དང་། བདག་གིས་མི་རྟྀ་བར་བསྟན་པའི་མདོས་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྲིད་པ་དོན་དམ་པར་གནས་མེད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཡང་སྲིད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་དོན་དམ་པར་མིང་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོས་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རྐྱེན་རབ་སྐྱེ་བཞི་དང་། འགོག་པ་དོན་དམ་པར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་ཟད་ནོམ་པའི་ཐར་བ་མི་ཟད་པ་དང་། དྲི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོས། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འགོག་པ་ཞི་བ་ཟད་ནོམ་ངེས་འབྱུང་བཞི་སྟེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་བཞི་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བཅོ་ལྔ་བཤད་དེ། བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འཕོ་བ་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འདུལ་བ་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་དང་། རྨི་ལམ་ལྟར་བསྐྱུན་དུ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་བརྙན་ལྟར་ཕྱི་དོན་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟར་ཕྱི་དོན་མ་འགག་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལྟར་ཕྱི་དོན་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཕྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་རྟོགས་པའི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། ཕྱི་དོན་

གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་དབྱེ་བའི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ནྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་པ་མཉམ་པ་མེད་པ། མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དྲུག་སྟེ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གང་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་གི་སྣང་བྱ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་དང་། རང་གི་སྣང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྔ་དང་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཇོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་དཀའ་ཞིང་། ཉོན་སྒྲིབ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་དང་ཟག་མེད་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་གང་ཞིག ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཟིན་བྱེད་དེས་དངོས་སུ་ཟིན་ན། ཟིན་བྱེད་དེ་དེ་དུས་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདག་འཛིན་གྱི་ཡང་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། འཕགས་པའི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་ན་གཞན་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རྣམ་ཉེར་བདུན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐབས་གཞན་དུ་མ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་མ་བསྒོམས་ན་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྦྱིབ་པ་གང་ཞིག་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ་

ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤངས་པ་དང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས་དེས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐར་བ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐར་བ་ཐོབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་སྤངས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཐུས་སྒྲི་ཚོད་ན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། བྱས་པ་ལ་ཕོན་ནེ། ལས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཕོན་ནེ། སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །

ཤེས་བྱ་ཡི་ནི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས། །དེ་ཟད་པས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སོ་ནར་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཆགས་སྒྲིབ་དང་ཐོགས་སྒྲིབ་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་མ་སྒོངས་པའི་ཆགས་སྒྲིབ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མ་ལུས་པ་ལ་སྒོངས་པའི་ཐོགས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་ཆེན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྡང་བ་དང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ལྟ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དམན་སྒྲིབ་དང་བཞི་པོ་དེ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་སྲིད་མཐར་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཞི་མཐར་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ལྡོག་པ་དང་རྟེན་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་ལ་སོང་ཁྲོ་བདག་ལྟ་དང་། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། །འདོད་ཆེན་མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

ཡང་ཁ་ཅིག ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་། །སྲིད་པའི་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་ཞི་བར་བྱེད་ཀྱི་མ་ཞི་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ས་བཅུ་རྣམས་སུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཉོན་

མོངས་པ་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཡང་། སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟ་བུ་དང་། དཔེར་ན། དེ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར། ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བཞིན་དུ་རང་གི་དམིགས་རྣམ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཉམས་སུ་ལེན་པ་སློས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་པར་སྟོན། དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཉེར་བདུན་གང་རུང་བྱས་ནས་སྒོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་དེ་འདིར་དངོས་སུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉེར་བདུན་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་བཞི་ཡོད། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་གི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཞེན་རིག་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྔ་ཡོད། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་གི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱལ་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དྲུག་ཡོད། ལམ་འབྲས་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན། དངོས་གཉེན་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་དེ་སྒྲིབ་པའི་མཚན་

ཉིད། དཔེར་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱབ་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བར་སྒྲིབ་པ་བཅུ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། སྟོབས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སོགས་གསུམ་དང་། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དམ་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པའི་བཞི་ཡོད། ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་སྒོམས་པས་བྱུང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་སྲེད་ཀྱི་ཟག་པ་སྟུད། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སེམས་མ་ཞི་བ་དང་། སེམས་དཀྲུགས་པ་དང་འདྲ་བས་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཞེས་བཤད། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྟུད་ཅིང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་རྒྱས་པར་བྱེད་འདོད་ཀྱང་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་སྤྲོས།

ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་

པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྟོག་མེད་བཤད་པ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་བཅས་བཤད་པ། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་ལ་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཅེས་བསྒྲུགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་མདོ་ཚན་སོ་དྲུག་གིས་ཀུན་འབྱུང་གི་སྟེང་ནས་བརྒྱད་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་སྟེང་གི་བདུན་དང་། སྡུག་བདེན་གྱི་སྟེང་གི་ལྔ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་སྟེང་གི་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་གི་སྟེང་ནས་བརྒྱད་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་འབྱུང་གི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱུའི་སྟེང་ནས་སྤང་བྱ་ཡུལ་ལ་འདུན་པའི་སྲེད་པ་དང་། མི་འབྲལ་བར་སྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་བའི་སྲེད་པ་སྟེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གསུམ་དང་།

ཀུན་འབྱུང་གི་སྟེང་ནས་སྤང་བྱ་དྲུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གསུམ་དང་། རབ་སྐྱེའི་སྟེང་ནས་སྤང་བྱ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་གཅིག་དང་། རྐྱེན་གྱི་སྟེང་ནས་སྤང་བྱ་རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་གཅིག་སྟེ་གཉེན་པོ་བརྒྱད་མདོར་དངོས་སུ་གསུངས་ནས། སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་། རབ་སྐྱེ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་། གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་མདོར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་གྱི་སྟེང་གི་བདུན་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། དམ་བཅའ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ལམ་རིགས་པ། སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་གཉིས་གཉིས་དང་། ངེས་འབྱིན་གྱི་སྟེང་ནས་གཅིག་སྟེ་བདུན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ལམ་གྱི་གཉིས་དང་། རིགས་པའི་གཉིས་དང་། སྒྲིབ་པའི་གཉིས་དང་། ངེས་འབྱིན་གྱི་གཅིག་སྟེ་བདུན་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །ཞེས་པ་ནས། མདོར་ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བདེན་གྱི་སྟེང་གི་ལྔ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་ལྔ་ཡོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྔ་མ་བཞི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། ཐ་མ་ནི་བཞི་གའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན

ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། འགོག་པའི་སྟེང་ནས་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཞི་བའི་སྟེང་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་བརྒྱད་དང་། གྱ་ནོམ་སྟེང་གི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་། ངེས་འབྱུང་གི་སྟེང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་གསུམ་དང་། དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་སྟེང་ནས་བཅུ་དྲུག་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་འགོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཀྱུ་དང་ལམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་དག་བརྒྱད་དང་ཞེས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཡུལ་མ་འོངས་པ་ལ་སྲིད་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྲིད་པ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་

དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདིར་བསྟན་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེས་དེའི་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལམ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་སེམས

དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འགྲེལ་བ་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་གང་རུང་ཤར་བར་བྱས་ནས་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་དེ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དང་། ལམ་བདེན་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒོ་ནས་བདུན་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྔ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་སྟེར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །སྐབས་འདིར་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བཤད་པ། སྐབས་དང་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར། ཐོག་མར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་དགོས་པས། སྡུག་བདེན་ཐོག་མར་བཤད། དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་སྤངས་པར་སྤོང་བར་མི་ནུས་པས། དེ་རྗེས་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བཤད། སྡུག་ཀུན་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་བ་ནི། དེ་འགག་པའི་འགོག་པ་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་རྗེས་འགོག་བདེན་བཤད། འགོག་བདེན་དེ་ཡང་ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་དགོས་པས། དེ་རྗེས་ལམ་བདེན་བཤད། འདིར་འཁོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་རྒྱུ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་འབྲས་བུ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་རྒྱུ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྦྱོར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པ། སྦྱིའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཡོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་སྡང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒོ་ནས་དང་། སྡུག་བསྔལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། འགོག་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བཞི་བ་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ཞེས་པ་ནས། བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སྦྱོར་ནི་ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཅེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་

དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་གི་སྡེ་ཚན་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་སོ་བདུན། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་སོ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་སོ་དགུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག འཕགས་པ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། འཕགས་པ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་འོག་མའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དང་། སྟོབས་བཅུ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གོང་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཉན་རང་དང་ཐུབ་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྟོབས་བཅུ་པོ་དེ་ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྐབས་འདིས་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་

རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉེན་པོ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག སྡུག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་བ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་དང་པོ་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྒོ་གཉིས་པ་དང་། སྡུག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་སྟེ་དྲུག་པོ་ལ། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལས། སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་དང་པོའོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་བདེན་གྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཉིས་པའོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་བོ་གང་རུང་གི་དོན་རྣམ་ལེགས་པར་ཤར་བས་དེའི་བཟློག་ཟླ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སོ་བདུན་དང་། བྱང་

སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སོ་བཞི་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སོ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྤྱི་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག ཐུན་མོང་བའི་དོན་ཡང་སྤྱི་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། རྩོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་བའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྤྱི་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་བྱང་འཕགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་བས་དེ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བློ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ས་བཅུ་བ་བ་སངས་འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ། འགྲེལ་བ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་ཞེས་པ་ནས། སུམ་བཅུ་རྩ་དགུར་བཞེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རང་གི་སྤྱི་ཚན་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ། རང་གི་སྤྱི་ཚན་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་དོན་བསྡུ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞིའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། ས་མཚམས་དང་། རྟས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྒྲ་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གཙོ་བོར་བསྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ན་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། འབྲིང་ན་ཡང་དག་སྤོང་བ། ཆེན་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ། དྲོད་རྩེ་གཉིས་ན་དབང་པོ་ལྔ། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ན་སྟོབས་ལྔ། མཐོང་ལམ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག སྒོམ་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒོམ་མོ། གཉིས་པ་ནི་ཡང་དག་སྤོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བའི་ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། སྒོམ་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཇོག་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱིས། དང་པོ་ན་ཡང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ས་མཚམས་ཡོད་དེ། སྲི་ཚན་དང་པོ་གསུམ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ན་ཡོད། དབང་པོ་ལྔ་དྲོད་ནས་ཐོབ། སྟོབས་ལྔ་བཟོད་པ་ནས་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་དག་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བའོ། །འདི་ཡང་ལམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་ཡང་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་འཐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ། རྫས་བཅུར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། དགའ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཤིན་སྦྱངས་དང་བཅུར་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ངག་ལས་འཚོ་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྫས་བཅུར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ། རྫས་རིགས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་དག་ཐ་དད་ཅིང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས། རྫས་གཉིས་ཡིན་པས། རྫས་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པས་ན་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱེ་མདོའི་ལུགས་ལ་ཡང་། དྲན་ཉེར་ཚོགས་ལམ་དང་། ཡང་དག་སྤོང་བ་དྲོད་

དང་། ཛམ་འཕྲུལ་རྐང་བ་རྩེ་མོ་དང་། དབང་པོ་བཟློད་པ་ནས་སྟོབས་ཆོས་མཆོག་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སྒོམ་ལམ་ནས་འཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སྔེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །མཐོང་དང་སྒོམ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། ཕྱེ་བྲག་ཏུ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བ་འགོད་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སེམས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པས་སྟོང་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལ་དྲན་པ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བརྟགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་ས་མཐའ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་འཇོག་པར། རྣམ་བཤད་སོགས་ཀྱི་ལུང་སྒྲར་དྲངས་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་མི་གཙང་བ་སྒོམ་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དེ་དེ་བཞི་ག་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མི་གཙང་བ་སྒོམ་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དེ། ལུས་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་སྒོམ་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བརྟགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ལུས་འདུ་བྱས་སོགས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་གང་ཞིག འདིར་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སེམས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་སོགས་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པའི། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུ་བྱས་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་

ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཤེས་རབ་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ལུང་དང་པོའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དེ་དང་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ་དྲན་པས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། ཡང་དག་སྤོང་བར་གྱུར་པའི་དེ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤོང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ་ལ་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། གཙོ་བོ་སྨོས་པ་དེ་དག་ནི། །སྦྱོར་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་རུང་དུ་བརྟགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ཤེས་རབ་ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། དམིགས་པ་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྤྱི་ཅི་རིགས་སུ་བརྟགས་ཏེ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཚན་ཉིད། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་དང་། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བཞི་དང་། གྲོགས་ཀྱི་སྒོ

ནས་དཔྱེ་ན། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་དང་། དྲན་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གྲོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་ཀུན་ཀྱང་དེར་འདོག་པའི་ཕྱིར།

འདི་བཞིའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་སེམས་མི་རྟག་སོགས་སུ་དཔྱད་ནས་བསྒོམ་པའི་དེར་ཞེན་པ་བཟློག་སྟེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དྲན་ཉེས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་དེའི་གཉེན་པོར་ཤེས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་སྤོང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལུས་དྲན་ཉེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་ཉེས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ནི་མི་འབྲལ་བ་དང་འབྲལ་བར་སྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ལ་སྲེད་པ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དྲན་ཉེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་དཔྱད་པས་དེར་ཞེན་པ་ལྡོག་ལ། དེས་ན་བདག་ཆད་པར་དོགས་པ་མེད་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་ཉེས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམ་པའི་གཉེན་པོར་ཤེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཉེར་འཚོ་ལྡོག་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེས་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཕྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཕྱེ་ནས་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་བཏུས་ལས། སྒོམ་གང་ཞེ་ན། ནང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ

ལྷ་བུའོ། །ནང་རྫི་ལྷ་བར་ཕྱི་དང་ནང་དང་ཕྱི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལ་ལུས་ནི་གསུམ་ལས། ནང་གི་ལུས་ནི་ནང་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟའོ། །ཕྱིའི་ལུས་ནི་དབང་པོའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ལྟའོ། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི་རང་གི་དབང་པོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟའོ། །

ཚོར་བ་ནི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་སོ། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །ཆོས་ནི་ཚོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་མིན་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའམ་དེ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཚུལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ཉན་རང་གིས་རང་གི་ལུས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ལུས་དང་། ཉན་རང་གིས་མི་རྟག་པ་སོགས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དེར་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་འཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་རང་གི་ལུས་སོགས་ཁོ་ན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དེར་མི་དམིགས་པར་བསྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་

རང་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྨོན་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་དེ་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་མིན་གྱི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་དམིགས་པར་མ་ཟད། རང་གི་ལུས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སུ་བསམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་གནས་སུ་བསམ་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒོམ་པ། བདག་གིས་ལུས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཉེ་བར་གཏོགས་ཤིང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྦྲ་བཤད་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་སོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་ན་དེ་ལྟར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དང་པོ་དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ། དེའི་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞིའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། མ་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་རྣམས་འཕེལ་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག སྤང་གཉེན་ལ་བླང་དོར་བྱེད་པ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡང་དག་སྤོང་བའི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་ན། ཡང་དག་སྤོང་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་གཉེན་སླང་དོར་བྱེད་པ་ལ་སློབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཞུགས་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གང་ཞིག ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞིའི་མ་མཐའ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་དག་པར་སྤོང་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་དང་སྦྱར་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཡང་དག་སྤོང་བ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྔོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་སྤོང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཡང་དག་སྤོང་བ་ཡིན་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་ལ་གྲོགས་ཡང་དག་སྤོང་བ་དང་། འབྲེལ་བའི་ཡང་དག་སྤོང་བ་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། གྲོགས་གང་ཞེ་ན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྤང་གཉེན་གྱི་བླང་དོར་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། ཡང་དག་སྤོང་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བཞི་ཡོད། ཆ་བཞག་གིས་གྲོགས་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་སོགས་སྨྲ། སྒྲ་བཤད་ནི་སྤོང་བྱ་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་འོག་ཏུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གཉེན་ལ་བླང་དོར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་གང་ཞིག དེའི་ས་མཐའ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ཡང་ལམ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱར་ཡང་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་གནས་སྐབས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་

ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཉེས་པ་ལྟ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཡང་ཁ་ཅིག སྤྲུལ་བསྒྱུར་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའི་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་གཉིས་སོགས་སྦྱོར་བའི་གནས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བའི་མཚན་ཉིད་ཆ་བཞག་པས་གྲོགས་ཀྱི་དེ་ཡང་སྟུད་དགོས། དབྱེ་ན། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཀྱིས་དང་། དཔྱོད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ་དང་བཞི་ཡོད། སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་པ་སྤྲངས་དུས་ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྒོམས་ཀྱང་ཐོབ་ཟིན་པས་སྒོམ་རེས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པར་བྱས་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པ་ལྔའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་འོག་ཏུ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་སྦྱངས་པའི་བདེན་བཞི་ལ་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་མི་ཟ་བའི་དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བླང་དོར་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གནས་ལུགས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལྔ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མཐྱེན་པ་དེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཙོ་སེམས་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གྲོགས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་དེ་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩ་བར། གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཤེས་རབ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དབང་པོ་ལྔ་དྲོད་རྩེ་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་དག་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། དྲོད་དང་། རྩེ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་གཉིས་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱེས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དད་པ་མི་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་དད་པའི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དབང་པོར་འཇོག་པ་ལ་ཉེན་

མོངས་པ་ལ་གནོད་ཅིང་ལམ་ལ་དབང་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སོགས་ཀྱི་དབང་བྱེད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དྲོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་བྱང་ཕྱོགས་ནང་ཚན་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལྔ་ཡོད། སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། འཕགས་ལམ་སྒྲུབ་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་བ་ནི། དྲོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ལྔ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་མྱུར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྟེན་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན། དད་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དྲོད་རྩེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དད་སོགས་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཡིན་པར་ཐལ། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མ་དད་སོགས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཉམ་བཞག་ཏུ་མ་དད་པ་སོགས་མི་འབྱུང་ཡང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ནི་དབང་པོ་དང་། མཉམ་རྗེས་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ནི་སྟོབས་

སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་གཉིས་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པར་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྟོབས་ལྔ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དད་པའི་སྟོབས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདིའི་དད་པའི་སྟོབས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། ས་མཚམས་ཀྱང་བཟོད་པ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བཟོད་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་པ་བཅོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་དང་སློམ་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ། དབྱེ་ན། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བདུན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག དེ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དྲན་སོགས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད། དེ་བདུན་ཡན་ལག་བཞིར་བསྡུ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དྲན་པ་གནས་ཀྱི་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ངེས་འབྱུང་གི་དང་། དགའ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་དང་། ཤིན་སྦྱངས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་བ་ཕན་ཡོན་ཡག་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བདུན་གྱིས་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་སྲིད་བདུན་ལྟར་དྲན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅོད་པ་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚན་འཛིན་གཞོམ་པ་གླང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བརྩོན་པས་ཆོས་སྣང་འཕྲིན་པ་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། དགའ་བས་ས་ལམ་བགྲོད་པ་ཧ་མཆོག་ལྟ་བུ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་བདེ་བ་སྟེར་བ་བཙུན་མོ་ལྟ་བུ་དང་། ཏིང་

ངེ་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བ་ཀུན་བསྐྱེད་པ་ཁྱིམ་བདག་ལྟ་བུ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་བློན་པོ་ལྟ་བུ་བྱེད་པས་ན། རྒྱན་ལས། རྟག་ཏུ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡང་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་། ཟུར་སོགས་དག་པའི་ངག་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པའི་ལུས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལུས་ངག་གི་ཚུལ་འཚོས་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། སྒོམ་སྤང་སྤངས་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་སྒྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་སྒོམ་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་

བཞག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱད་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། བསྡུ་ན་དེ་བརྒྱད་བཞིར་འདུ་སྟེ་ལྟ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དང་། རྟོགས་པ་ནི་གོ་བྱེད་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཡན་ལག་དེ་དག་ཀུང་བཞིར་འདུ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། འཕགས་ལམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པས་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོ་སོ་བཤད་པ་དང་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉེན་པོའི་ལམ་སྤྲུལ་བའི་ལམ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ། འདུས་ལམ། སྦྱོང་བའི་ལམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཉེན་པོའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྡུག་བདེན་སྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འགོག་ལམ་རྣམ་

པ་བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྡུག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་ཐར་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་དེ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་མདོ་དང་འགྲེལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ནས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གཉིས་སྣང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགོད་པ་ཡིན་གྱིས། སྒོ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་འཇོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་ནི་ཀུན་བཏུས་ནས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་གཉིས་སྣང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཀོད་པའོ། །ཐུབ་དགོངས་སུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་བགྲངས་ནས། རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས། བདག་མེད་གཉིས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ལས། ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་པོའི་བདག་མེད་གཉིས་ཤེས་པར་བྱེད་སྨོན་མེད་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སྤོང་། ཚད་མེད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤོང་བ་དང་། །མངོན་སུམ་དུ་ནི་

བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོལ་བའི་ལམ་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་སྤྱི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱོལ་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དངོས་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་ཡུལ་སྐྱེ་ཚུལ་ངེས་ཚིག་དགོས་པ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ལ། རྟེན་ཡོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡན་ཆད་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིའོ། །དེ་ཡང་། མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་ཤེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ཁམས་གསུམ་ག་དང་། དང་པོ་གསུམ་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྒོམ་ནུས་སམ་སྙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གསེང་འཕྲེང་ལས། མཛོད་ལས། མི་སྡུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །ཅེས་རྣམ་ཐར་འདི་གཉིས་ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དེ་ཞེས་དང་། ཡང་ཀུན་བཏུས་སུ་ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞི་སྣ་རབ་མཐའ་ལ་རྟེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡུལ་ལ་གཟུགས་བཟང་ངན་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ནང་ལྟ་བ་པོ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཚེ་བ་ཆུང་བ

སོགས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་ལྟ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྐྱུལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་རྟེན་བསམ་གཟུགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་གང་འདོད་སྤྲུལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དེ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། སེམས་རྟེན་དེས་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ལ་མིང་གཞི་ཕུང་པོ་བཞིའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཟུགས་ཅི་འདོད་དུ་སྤྲུལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དེ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། སེམས་རྟེན་དེས་གཟུགས་སྡུག་པ་ཡིད་འོང་སྤྲུལ་བ་ལ་དགའ། མི་སྡུག་པ་ཡིད་མི་འོང་བ་སྤྲུལ་བར་མི་དགའ་བའི་གཉེན་པོར་གཟུགས་སྡུག་མི་སྡུག་ཕན་ཚུན་ལྟོས་བཅས་དང་། བདག་གཅིག་པར་བསམས་པར་བྱས་ཏེ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་བསལ་ནས། མཐར་གཟུགས་ཐམས་ཅད་སྡུག་པ་ཡིད་འོང་དུ་མོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དེ་གཟུགས་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་བ་ངེས་ཚིག་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྙོམས་པའི་སེམས་བྱུང་ཆ་མཉམ་དུ་བྱེད་པས་ན་སྙོམས་འཇུག་དང་རང་སའི་ཀུན་དཀྲིས་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ཉིད་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྤྲུལ་ནས་ལྟ་བར་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་དེ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་

སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་ཇི་འདོད་དུ་སྤྲུལ་ནས་ལྟ་བར་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་དེ། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད།

རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྣང་ཐམས་ཅད་སྡུག་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་དེ། གཟུགས་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྣམ་ཐར་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ཐུབ་པ་དགོངས་པ་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་དོན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པས་རང་དོན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རོ་མྱོང་གི་སྒྲིབ་པ་ཐག་བསྲིངས་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་སྤྲོས།

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ནས། རྣམ་པ་ལྔའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་སྤྱི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པའི་མ་བསླད་པར་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་

བའི་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་སེམས་རྟེན་དང་ཡུལ་སྣང་དང་འདྲ་ཞིང་། བྱང་སེམས་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་དངོས་སུ་ཚེ་དེ་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་མངོན་དུ་མི་བྱེད། ཉན་རང་རྣམས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་པ་ནའི་ཆེད་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ངེས་ཚིག་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྙོམས་པ་སེམས་བྱུང་ཆ་མཉམ་དུ་བྱེད་པས་ན་སྙོམས་འཇུག་སོགས་སུ་འཇོག་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའམ། སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་བྱེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། རང་སའི་ཀུན་དཀྲིས་ལས་ཐར་ཞིང་དེ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་དུ་འཇོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་པ་ནས། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ཏུ་དགུའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས། འདས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་དེ། དེའི་ངོ་བོ་ཀུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག གཟུགས་མེད་ལ་འགོག་སྙོམས་གསར་སྐྱེ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། མཛོད་ལས། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། འགོག་པ་དང་པོ་མིའི་ནང་དུ། ཞེས་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འགོག་སྙོམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་མིའི་རྟེན

ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། བྱས་པ་ལ་ཡོན་ནོ། དེ་སྒོམ་པའི་རྟེན་ལ་མིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི། དང་པོ་མི་དག་གི་ནང་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཕྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འགོག་པ་སྒོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྒོམ་པ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་འདྲའི་ཁྱད་པར་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་སྒོམ་པ་པོ་ཡིན་ན། སྲིད་རྩེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཁྱབ། གཉིས་པ་སྒོམ་པ་པོ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགོག་སྙོམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྲིད་རྩེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག སྲིད་རྩེ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ལམ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཐེག་དམན་པ་ལྟར་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཐེག་དམན་པ་ལྟར་ན་བསྡུ་བ་ལས་དེ་ལ་ནི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་སློབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་འཇུག་ནུས་སོ། །སོ་སྐྱེ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་འཇུག་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་དགག་དགོས་ཤིང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་འཐོབ་དགོས་ན། དང་པོ་ལ་དང་པོ་མེད་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།

དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ཐར་བར་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འགོག་སྙོམས་ཀྱི་སེམས་ལ་ཟག་མེད་ས་དགུ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ས་དགུ་པོ་དེ་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ལྟོས་ནས། དམིགས་རྣམ་རགས་པའི་འགོག་སྙོམས་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་མི་ནུས་ལ་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ན་ཕྲ་བའི་འགོག་སྙོམས་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི། དེ་ལ་བརྟེན་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུ་བ་དགག་སླ་བའི། དེ་ལ་བསྟེན་པ་མངོན་པ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །མཛོད་ལས། ཕྲ་བ་ཕྲ་བའི་འཇུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས། ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེས་སེམས་རྟེན་ལ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་དང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཕྱིས་ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འགོག་སྙོམས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མདོ་ལུང་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་ས་དགུ་གའི་སེམས་ལ་རྟེན་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ནི་རྩོམ་པ་དང་པོའི་ཚེ་ལ་འདོད་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཐལ་རང་རྣམས་ཀྱི་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པས་ལྡན་མིན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདོད་ཟེར་ན། ཟླ་བ་གྲགས་པ་འཕགས་སེང་སོགས་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཟླ་བས་ས་བཅུ་བའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སློབ་དཔོན་དང་འཕགས་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག

པའི་ལྷན་མིན་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་བའི་དོན་དུ་མཛད་ནས། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་ལ་མཛད་ལ། འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀའི་ཚོར་ཚྭག་འཁོར་དང་བཅས་པ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བཞེད་པར་གསལ་གྱིས།

ཁ་ཅིག ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བཀག་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་དུས་སུ་སེམས་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལུས་ལས་འདས་པ་ལེགས་སམ། ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་དེའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན། གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཁ་ཅིག ཞག་བདུན་ལས་སྙོམས་པར་མི་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་འདོར་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་འདོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་གཞན་དོན་ཡིན་པས། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བར་གྱི་བསྐལ་བ་འདི་དག་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། རང་གི་ལུགས་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་སེམས་རྟེན་དང་། ངོ་བོ་དང་། དུས་དང་ཁམས་གང་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་པས་གོ་ནུས། ངོ་བོ་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དག་གིས་མདོ་སྡེ་སེ་བཙུ་བར་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་འདོད། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་མཉམ་བཞག་ལ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་འདོད་པ་ལྟར། སྙོམས་འཇུག་དང་ཡུལ་ལྡན་མིན་དུ་ཡང་བཞེད། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དུས་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། འགོག་སྙོམས་ནི་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད། མངོན་པ་གོང་འོག་གི་ཀུན་བཏུས་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བྱས་ནས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད། བྱེ་སྨྲས་ལྡན་མིན་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། དོན་སྨྲ་དང་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་། བྱེ་སྨྲས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ཡང་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱིས་རྫས་སུ་ནི་ཡིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། རྩོད་པ་སྤོང་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ས་དྲུག་པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་རབ་གནས་པའི་འགོག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་ནི། སྤྱོང་བའི་ལམ་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཞིའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། སྤྱོང་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་

དེ། ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་བསྡུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། འདིར་བསྟན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོར། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ནི། སྐབས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་ནུས་པས། འདིར་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས། གཉིས་པ། དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། ཀུན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དགོད་པ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སོ་དགུ་ཡོད་དེ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ། རང་བྱུང་གི་ཤེས་རྣམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཕོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་དང་། ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པས་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་བྱང་སེམས་ཉན་རང་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་མཚན་ཉིད་པ། འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་བའི་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་འཕགས་པ་འོག་མ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོབས་བཅུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བར། སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། ཉེ་སྣང་ལས། དེ་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཅུ་དང་བཞི་དང་བཞི་དང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། གཅིག་དང་གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ས་དགུ་བ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བློ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་གི་སྤྱི་མཚན་མཚན་ཉིད་པ། འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་དེ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སངས་འཕགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོ་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སོ་བཞི་ལྔ་བུ། རང་གི་སྤྱི་མཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་ལྟ་བུ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་རིགས་སྤྱི་མཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆ་ནས་འཇོག ཆ་བཞག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་འགོག གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ངོ་བོ་དང་། རྟེན་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གནས་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཅུ་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་སྟོབས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་

ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་གནས་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་ཀྱི་ཆ་ཕྲ་མོའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ཐེག་གསུམ་ལ་མོས་པའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། བསླབ་པ་ལས་གྱུར་པ་དུ་མ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་སྟོབས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྔོན་གྱི་གནས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པ་ལ་ལྷའི་དབང་པོའི་རྡོ་རྗེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ། འདིར་བསྟན་སྟོབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་ཞིང་དེ་དག་གིས་བཟྱི་བར་མི་ནུས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་སྟོབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྦྲ་

དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་དག་ཀུང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་ཞིང་དེ་དག་གིས་མི་བཟི་བའི་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདིར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྡོ་རྗེ་དེས་ལྷ་མ་
ཡིན་གྱིས་གོ་ཆ་འབུག་པ་དང་། འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་བཞིན་འདིས་ཀུང་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འབུག་པ་དང་། འཇིགས་པ་དང་གཙོད་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་མར། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལ་སྟོབས་དྲུག་དང་། །གསུམ་དང་
གཅིག་གི་རིམ་པ་བཞིན། །གོ་ཆ་རྩིགས་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །འབུག་དང་འཇིགས་
དང་གཙོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ང་ནི་སངས་རྒྱས་
སོ་ཞེས་པ་ནས། མི་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདི་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདིའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་མི་འཇིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་དོན་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་
ལ། ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་མེད་པས་རྟོགས་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་།
གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་།
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་
པ་ལ་རྒོལ་བ་མེད་པ། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་དེ་དང་། ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྒོལ་བ་མེད་པ། ངེས་
འབྱུང་གི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་དེ་དང་། བདག་གི་ཟག་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ཉིད་དུ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་རྒོལ་བ་པོ་མེད་པ། སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པ་ལ་མི་

འཇིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀ་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཡང་ཁ་ཅིག འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ལ། ཆོས་མཐུན་གྱི་གོལ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དེ། འདིར་བསྟན་མི་འཇིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤངས་རྟོགས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དེ། མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བཞི་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཞུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེང་གེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་གསུངས་དེ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཁྱུ་མཆོག་རླབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་བཅའ་འོ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་

སོ། །ཚངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐུན་པར་བསྐོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཞི་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པས། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། དེའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པ་ངེས་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་སྤོབས་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐུན་མོང་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་སྤོབས་པ་སོ་སོར་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་བཞི་གོང་དུ་སོང་ཟིན། དེ་བཞི་ཡང་འཆད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་གཉིས་དང་། འཆད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་འཇོག་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འཆད་བྱ་

ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། འཆད་བྱེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ། སྤྱོད་པའི་བསྡུས་པ་དྲུག་རྟོགས་པའི་བསྡུས་པ་དྲུག འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བསྡུས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྡུས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཁྲུལ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་དྲུག་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། འདུན་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་དྲུག་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། སྐུ་དང་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པའི་བསྡུས་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྐུའི་སྤྱོད་པ་འཁྲུལ་བ་དང་། གསུང་གི་ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་བརྗེད་ངས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། གདུལ་བྱ་དུས་ལ་མ་བབ་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་བསྡུས་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའི་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གང་དུ་ཡོད་སར་གཤེགས་པར་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བསྡུས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ལམ་བཞིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་མཛད་པ་གསུང་གི་དང་། སྙིང་རྗེ་སོགས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་སྔར་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། བར་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འདས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་ལ་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པ་འཇུག་པའི་མ་ཆགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག བྱེ་སྨྲའི་བརྟན་པ་ཆོས་སྐྱོབས་དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྦྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བ་དང་། ད་ལྟ་བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་འདོར་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་རྫས་མི་འདོར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་སྣོད་བཅོམ་ནས་རྒྱན་བྱེད་པ་ན་དབྱིབས་འདོར་ཀྱང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། བརྟན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ནི་མཚན་ཉིད་འགྱུར་བར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཀྱང་གང་ཤས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་དབྱིག་བཤེས་ནི་གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱུ་གུ་སོགས་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་རང་བཞིན་གཞན་འགྱུར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། བུད་མེད་གཅིག་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་བུ་མོར་བརྗོད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་། སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་འཇོག་ཅེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་འཚོལ་བའི་སྐྱོན་དང་། གསུམ་པ་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་། བཞི་བ་ལ་དུས་འཚོལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ངོ་བོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་ན། དེ་འཇིག་པ་དང་གནས་པའི་དུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱུ་གུའི་རྒྱུ་དུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་དུས་སྲིད་པ་གང་ཞིག་མྱུ་གུ་རང་དུས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མྱུ་གུ་རང་དུས་སུ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་དུས་སུ་རང་གི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། རྩ་བར་འདོད་ན། མྱུ་གུའི་རྒྱུ་དུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་གནས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་དེ་དེའི་གནས་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གོང་གི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཡིན་ན། རང་གི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ཐལ། ངོ་བོའི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་དེ་རང་གི་སྐྱེ་དུས་དང་། རང་གྲུབ་པའི་དུས་དེ་རང་གི་གནས་དུས་དང་། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་དེ། རང་གི་འཇིག་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སྐྱེ་ལ་འགག་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། མང་བཀྲར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུ། སྐྱེ་ལ་མ་འགག་པ་ད་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་བའི་མི་ལྷ་བུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན།

འཁོར་བསྒྱུར་དུང་ལྟ་བུ་ཟེར་ན། འཁོར་བསྒྱུར་དུང་ཆོས་ཅན། འཁོར་བསྒྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་དང་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། མ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚེ། དེ་དུས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་གྱི་བརྗོད་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པར་ཐལ། མང་བཀུར་བ་དང་། འཁོར་བསྒྱུར་དུང་སོགས་འདས་མ་འོངས་འཛོག་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུས་གསུམ་འཛོག་ཚེ། རང་གི་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་གིས་རྗོད་མཁན་གྱི་བརྗོད་དུས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། སྨྱུ་གུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་མིན་ནི། སྨྱུ་གུའི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་རྩི་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པོའི་གང་ཟག་དེའི་ངག་བརྗོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་སྨྱུ་གུ་མེད་པའི་སྨྱུ་གུ་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་བཞག་པའི་བགྲང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ལོ་དང་ཡོངས་བགྲངས་བགྲངས་གཞི་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་མ་ཐག་དང་ལོ་གྲུབ་མ་ཐག་དུས་མཉམ་པར་ཁོ་བོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། རང་བྱུང་གི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་གྲུབ་མ་ཐག་དང་རང་བྱུང་གི་ལོ་གྲུབ་མ་ཐག་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། རང་བྱུང་གི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་མ་ཐག་དེ་དེ་གྲུབ་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བྱུང་གི་ལོ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་གི་རྩི་གཞི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་རིང་ཐུང་ཅན་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། རང་བྱུང་གི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་གི་དུས་ནས་ཁྱོད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལོ་དེ་གྲུབ་དུས་དང་འགག་དུས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ལོ་རྫོགས་པ་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་དགོས་ཤིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ལོ་དེ་མི་གནས་པས་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་སྐྱེས་ཟིན་སྣར་འགག་པའི་ཆ་དེ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སྨྱུ་གུ་འདས་པ་ལྟ་བུ། ཆོས་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སྨྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མང་བཀུར་རྒྱལ་པོ་འདས་པའི་མི་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདས་པའི་མི་དྲན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། སང་ཉིན་ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་དུས་དེ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག ཡང་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞིག་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པ་ནི། བུམ་པའི་སྔོན་ལ་སོང་བ་དང་། བུམ་པ་འདས་པ་ནི། བུམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་བུམ་པའི་ཞིག་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་གཞི་གཅིག་ལ་བཀར་ན། བུམ་པའི་རྒྱུ་བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པ་དང་། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་དང་། བུམ་པ་བུམ་པའི་དུས་སུ་ད་ལྟ་བར་འཇོག་པ་དང་། བུམ་པའི་

རྒྱུ་བུམ་པའི་དུས་སུ་འགགས་ཟིན་པ་དང་། བུམ་པའི་རྒྱུ་བུམ་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། བུམ་པ་རང་དུས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་འདས་པ་བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་དང་། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདིས་རིག་པས་དཔག་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་སོ། །

འདི་ལ་སྤྲོ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས། གཉིས་པ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། རྣམ་བ་རྫོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྣར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། རྟེན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་རང་བྱུང་དང་། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་དེ། རང་བྱུང་གང་ཡིན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་རང་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་དེ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་འདོད་རྒྱལ་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། རང་བྱུང་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རང་བྱུང་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རང་བྱུང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྒྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རང་བྱུང་གི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བཞི་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདིར་བསྟན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐར་ཕྱུག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱུག་གི་མཁྱེན་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱུག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་བསྡུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་དགུའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། རྩ་བའི་དོན་བསྡུ་འཆད་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་དོན་བསྡུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཟག་པ་མེད་པ་ཕོ་ན་དག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་

བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་འདྲའི་ཟག་མེད་ཡིན་ན། ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནི་མི་སྤོང་བར། ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ཙམ་བྱེད་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་གཙོ་བོར་སྤོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ཚེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མདའ་དྲུག་དང་འདྲ་བར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་མེད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དེ་འདྲའི་ཟག་བཅས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟག་མེད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

སྦྱོར་བའི་སྐོད་བཤད་པ།

གཉིས་པ། བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་

བཤད་པ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། སྦྱོར་བ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་ནས། སྦྱོར་བའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ནས། དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྦྱོར་མཐའ་དཔྱད་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུམ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། །གཞུང་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་སྟེ། སྔོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བ་དང་། ཡུམ་དོན་འདྲིས་པ་དང་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་བླངས་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་དུ་མར་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་སྣོད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་སྔ་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དམན་སྒྲིབ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ལ་སྨྲང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་མར། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བདག་ལྟ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམས་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཡུམ་ཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ན། དེའི་སྣོད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་མ་བསྟེན་པའི་གཞི་ཤེས་སྐོར་ཙམ་ཉན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། པད་དཀར་

ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་སྒྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་
བསྒྲུགས་པར་བགྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་
མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་སྣང་ལས། ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་རྒྱུ་ལས་
བཟློག་པ་མི་མོས་པ་དང་སྤོང་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པའི་སྣོད་རུང་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་བློ་ལ་ལེན་
པ་དང་། དོན་འཛིན་པ་དང་། བསམ་སྒོམ་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་རུང་ཡིན་
པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྔོན་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ལ། འདྲི་
བ་སོགས་བྱེད་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་པ་ལེན་པ་འཛིན་པ་
ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱ་དང་། དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱུ་བསགས་ཚུལ་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ཏེ་
གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་འབུལ་བ་སོགས་པས། དགེ་རྩ་སྐྱེད་
པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་ན་ཡུམ་ཉན་པའི་རྒྱུ་ཚང་བའི་དེའི་སྣོད་དུ་
རུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྙེན་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་ན་ཚིག་བློ་ལ་ལེན་པའི་
རྒྱུ་ཚང་བའི་དེའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་ནས་ཐེ་
ཚོམ་འདྲི་ན་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཚང་བའི་དེའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། མཚན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚང་བའི་དེའི་སྣོད་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་
འཕྲེང་ལས། ཉན་པ་ལེན་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཡུམ་འདི་གཙོ་ཆེར་ཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །གང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་དམིགས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་

པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་སྟེ་སྐྱིད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་དེའི་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ། བསྙེན་བཀུར་བ་ནི། ཚིག་བློ་ལ་ལེན་པའི་སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་ཀུན་འདྲི་བ་ནི། དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་སྣོད་དེ་ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྟེན་ནས་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ལ། སྔོན་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་དགེ་རྩ་བསྐྲུན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བསྐྲུན་པ་གསུམ་ཚང་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཡུམ་ཉན་པའི་སྣོད་རུང་གི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། འདས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། བཞེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་བསྟན་ནས་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་

ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། མཚམས་དང་བཅས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྦྱོར་མཐའ་དཔྱད་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུམ་ལས། ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཤེ་ར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཚེ། གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། འདིར་བསྟན་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལྔ་དང་། ཚེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ངེས་འབྱུང་གི་སྦྱོར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་འཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྦྱོར་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། དག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་སྒོ་ནས་གཉིས་དང་ས་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་

ཆེན་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ། དེའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་ཤེས་བྱས་ཏེ། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་མན་ཆད་ན་མེད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐེ་སྐྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱོད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཡང་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག དེ་འདྲ་བའི་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། འདིར་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་སོགས་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གྲངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་

པའི་སྦྱོར་བ་དང༌། ཡུལ་ཅན་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་མི་སྦྱོར་བ་དང༌། ཟབ་པ་དང༌། གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་དང༌། ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལྔ་ཚོགས་ལམ་དང༌། བཅོ་ལྔ་སྦྱོར་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་སྦྱོར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྐྲག་ནས་སྤོང་བ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲོད་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མི་སྐྲག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཚོགས་ལམ་ནས་དང༌། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དེ། ငེས་པར་འབྱུང་བའི་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་དེ་བཞི་སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་གནས་སྐབས་དང༌། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་དེ་མཐོང་ལམ་དང༌། སངས་རྒྱས་མྱུར་བའི་དེ་མ་དག་ས་བདུན་དང༌། གཞན་དོན་གྱི་དེ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་བའི་དེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་དེ་ལྔ་ས་བརྒྱད་པ་དང༌། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་ཀྱི་དེ་ས་དགུ་བ་དང༌། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ས་བཅུ་བ་དང༌། ས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ལས་དང་པོའི་སར་བཞེད་པའི་ཚོགས་ལམ་ནས་བཞག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དབང་རྟུལ་འབའ་ཞིག་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འགལ་ཟླའི་སྐྲག་པ་དེ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཀུན་ཏུ་མི་སྐྲག་པ་ནི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་འདིར་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྣོན་དྲོད་ནས་སྟེ། ཞེས་དང༌། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད

དང་། འདིར་རྩེ་མོ་ནས་ཏེ། ཞེས་དང་། མཐུན་རྐྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། འདི་བཟོད་པ་ནས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་འཛིན་འཆད་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། འདི་ཆོས་མཆོག་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། འདི་མཐོང་ལམ་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་དང་། འདི་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་བྱེད་པ། འཇིལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པ། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ། ཆོས་ཉིད་དུ་མི་རློམས་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་སྟར་བཞག་པ་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་མཐོང་བ་སྟེ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་པ་དང་། འདི་ས་དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱང་། དགུ་བ་ནི་སོ་སོ་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོར་དེ་ལ་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདི་ས་བཅུ་བ་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཡུམ་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ་སྐོར་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཞག་ཏུ་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་ནི། ས་མཚམས་ལའམ། ས་མཚམས་དུ་སྦྱོར་བའོ། །འདི་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཏེ། བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་དེ་ལྟར། ས་

མཚམས་ཕྱེ་ནས་འཕྱེད་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བྲལ་དུ་སྒོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་སྟར་བཤད་ཟིན་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལྔ་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་མཚམས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས། འགྲེལ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་དེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བདུད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། བཅུའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་། དེས་གཟིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཉེ་བ་དང་། དོན་ཆེ་བ་དང་། ཡུལ་དཔྱད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་དང་། སྟོན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དང་། མི་ཕྱེད་པ་ཉིད་དང་། དགེ་རྩ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། འདོད་དོན་ངེས་པར་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལས་ཐོབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཡང་ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་འཐོབ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བཅུ་བཞིའི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་ལྔ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འཚང་རྒྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྐྱོན་རྣམས་སྦྱོར་བ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་རྣམས་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འདོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་འབྲས་བུ་ཕྱོག་ཆ་ནས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཁ་ཅིག་སྐྱོན་རྣམས་སྦྱོར་བ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བའི་

རྒྱུར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། སྦྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེར་ན། སྔོམ་པ་སྲུང་མཁན་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་འབྱུང་བ་སྟེ། སྔོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་འདི་འདྲ་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་སོགས་དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྦྱོར་བ་སྒོམ་མཁན་ལ་ཕྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། སྔོམ་པ་སྲུང་མཁན་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་དེ་གཉིས་སྔོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འདི་བཅུ་བཞིའི་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་ལ་འཇོག་པར་ཐལ། ཀུ་མ་རཱ་ཤྲཱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེའི་ས་མཚམས་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཀུ་མ་རཱ་ཤྲཱིས་ནི་བཞི་སྦྱོར་ལམ། དེ་ནས་བཅུ་ས་བཅུ་ལ་འཇོག་པ་ནི་བཅུ་བཞིའི་གྲངས་འགྲིག་པ་ཙམ་ཞེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་སྣང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཚིག་གསལ་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ལས་དང་པོའི་ས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལྷན་མོད་ཀྱི་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ནི། རྫོགས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྨྲ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། ས་མཚམས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། བདུད་

ཀྱི་མཐུ་བཙོམ་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཡོན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ། སྐྱོན་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། སྐྱོན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྐྱོན་ནི་ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཞི་དྲུག་ཡོད་དེ། ཚོགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་པ་ནས་བདུད་ཀྱི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་བར་འགལ་རྐྱེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཡུམ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུན་པ་ཆེ་ལ། འཆད་པ་པོ་ལ་སྙོམས་ལས་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་ནས། འཆད་པ་པོ་བསོད་སྙོམས་སྟེར་བའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱང་ཉན་པ་པོ་འགྲོ་མི་འདོད་པའི་བར་རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་དང་། བདུད་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས། ཡུམ་ནི་ངེད་ཀྱི་མདོ་སྡེར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི། རྒྱུས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན་བྱེད་པ་བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་སོགས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པར་སྟོན་པ་བཙོས་མ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། བདུད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་སུ་དད་པ་སྐྱེ་བ་དང་བའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་འགལ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་སྟེ་ཞི་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག

སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་བདུད་ཀྱི་ལས་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་སློབས་པ་ཀ་ཅང་ཞུར་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱོན་དང་པོ་འདི་གཉིས་སློབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་གཉིས་སློབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་ས་གཙོད་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་སྐྱེས་ཚར་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བདུད་ལས་ཡིན་ན། བདུད་ལས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་པ་པོ་ཡུལ་འདིར་ཉན་པར་འདོད་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་པའི་འདིར་བསྟན་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ཆོས་ཅན། བདུད་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་པ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་གཉིས་བསམ་པ་མཐུན་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། དེ་ལས་བཟློག་ན་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉན་པ་པོ་སྟོབས་དང་། འཆད་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་མཐོན་པར་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པར་སྟོན་ནོ། །གང་ཡང་རུང་བ་ལས་དེ་ལས་བཟློག་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་བདུད་ལས་དངོས་དང་གཞན་རྣམས་བདུད་ལས་དངོས་མིན་ཀྱང་། ཆོས་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མ་མཐུན་པར་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་སོགས་བྱས་ན་བླ་མ་དང་སློབ་མ་གཉིས་ལ་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཞོག བླ་མ་དང་

སློབ་མ་གཉིས་ལུས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་མ་མཐུན་པས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ཀྱི་ལས་འདྲ་བ་བྱུང་བའི་མཐུས་ངན་སོང་སོགས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས་བདུད་ལས་དང་འདྲ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཁ་ཅིག་ནི། བདུད་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་པའོ། །ཆོས་འཆད་པ་དང་ཆོས་ཉན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་འདི་ལ་སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་བདུད་ལས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བདུད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག ཆོས་འཆད་པ་དང་ཆོས་ཉན་པས་མིའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐྱོན་ལས་བདུད་ཀྱིས་སྐབས་ལྟ་ཞིང་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བདུད་ལས་ཡིན་ན། བདུད་ལས་དངོས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བདུད་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་ལ་དབྱེན་བཙུག་པས་འདིར་བསྟན་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། བདུད་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་ངེད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་སོགས་པའི་ཡུམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་དབྱེན་བཙུག་ནས་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདུད་དངོས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་དག་ཁ་ཅིག་བདུད་ལས་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་གནས་གོང་འཕེལ་ཅི་

རིགས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདུད་ལས་སུ་བཤད་པ་དེ། སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཞེ་དྲུག་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་སྐོར་རང་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་པས་ཞིབ་ཏུ་ཐྲིར་འདོད་ནའང་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས། ཁ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྙིང་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་རྟོད་ཚོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་གྲངས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བའི་འགལ་རྐྱེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོགས་ཆེན་པོས་ཞེས་པ་ནས། བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གྲངས་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། བདུད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། གསུམ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱོན་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། གྲངས་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གོ་རིམ་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གང་གིས་མཚོན་དེ་ཞེས་པ་ནས། མཚོན་བྱ་ཡང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྦྱོར་མཐའ་དཔྱད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུམ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་སོགས་བཞིར་བཤད་པའི་དོན་རྗེ་བཙུན་གྱིས་འཆད་པ་ལ་

གཞུང་འདི་སྤྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས་བཤད་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། གང་གིས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉན་རང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་བྱེད་སྒྲུབ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐའ་དཔྱད་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཤེས་མཚན་ཕྱོགས་ཆོས་བྱེད་མཚན་རྗེས་ཁྱབ་ཁྱབ་མཚན་ལྡོག་ཁྱབ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དཔག་བྱ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཀུ་མ་ར་ཤྲཱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཀུ་མ་ར་ཤྲཱི་ན་རེ། ཤེས་མཚན་ཕྱོགས་ཆོས། བྱེད་རྗེས་འགྲོ། ཁྱད་མཚན་ལྡོག་ཚུལ། བཞི་བ་རྟགས་ཀྱི་དཔག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྔར་གྱི་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་པ་ཤེས་མཚན་སོགས་སུ་འདོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤེར་འབྱུང་གིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཤེར་འབྱུང་གི་སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ལུགས་དེ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཤེས་མཚན་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་སྒྲུབ་ཡོད་སྒྲུབ་གང་བྱས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཤེས་མཚན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་མཚན་ལ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས།

ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་མཚན་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གང་དུ་བསྒྲུབ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཤེས་མཚན་གྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། སློབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པས་མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱར་རྣམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་དང་མིང་འདྲ་ཡང་། དོན་གདན་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱར་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་བཤད་ལ། འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་ཞི་བརྒྱད་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་མཚན་ཡང་ཡོད་བའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་མཚན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་འདིར་གསུངས་པ་ནི། སྤྱར་རྣམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཞི་བརྒྱད་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་མཁྱེན་ལུགས་མི་འདྲ་བས་དེ་ཁོ་ན་འཆད་པ་ལ་མི་འཐད་ཅིང་། ཁྱད་མཚན་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་ཤེས་མ་གསུངས་པས་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ནོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུའི་མཚན་གཞི་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུའི་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྟན། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་

ཤེས་ཕོ་ན་དངོས་སུ་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས། གཞུང་ཚན་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སློའམ་ཡེ་ཤེས་ཕོ་ན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྔར་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་སོགས་མཚན་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚོན་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་པའི་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་མི་རུང་བ་མེད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཕོ་ན་བསྟན་པ་ཡང་མི་འཐད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཚན་གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཕོ་ན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་དེས་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་གཅིག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པས། དེ་ལྟར་ན་བཞི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཚན་གསུམ་གྱིས་ཤེས་མཚན་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་དང་། དེ་ནས་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བརྟེན་ནས།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་མཚན་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་བ་ལས། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་གཅིག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་གཅིག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་དག་མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་གཅིག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་མཚོན་པས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྔར་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་ཡང་མཚན་གཞིར་ཙུང་མོད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལྟར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ་གཅིག་གིས་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པར་གསལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྲག་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར། ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པར་འཆད་པ་སོགས་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ཡོན་རེ། བྱེད་མཚན་དང་། མཚན་གཞི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སངས་འཕགས་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་པར་ཐལ། རང་འབྲས་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་མཚོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་

མི་མཚོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐོག་མར་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཚད་མས་ངེས་རྗེས་སུ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ངེས་ནས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་དོན་གཉེར་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ལམ་འབྲས་ཤེར་ཕྱིན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ། སྔོན་དུ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཞི་དང་བཅས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་དོན་ཕྲུན་ཚོགས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་མཚོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུར་ཐག་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདོར་ན། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་དོན་གཉེར་ཙམ་ཞིག་སྔ་རོལ་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི། སྔ་རོལ་ཏུ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་འདིའི་ཤེས་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཁྱེན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་མཚན་ཙམ་མིན་གྱིས། དེའི་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ཤེས་མཚན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ལ་ཡོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱིས། །ཤེས་མཚན་སངས་རྒྱས་

ས་ལ་བཞེད་པ་སོགས་ནི། མཚན་ཉིད་འདི་དག་སྐབས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཁྱད་མཚན་གྱིས་ཤེས་མཚན་ཞི་དྲུག་རང་རང་གི་ལྡོག་པ་ནས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་རང་ལྡོག་ནས་ཀྱང་ཁྱད་ཞུགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དེ་རང་ལྡོག་གིས་ཁྱད་མ་ཞུགས་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཁྱད་ཞུགས་པས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་བསྟན་ལ། ལམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དེ་རང་ལྡོག་ནས་ཀྱང་ཁྱད་ཞུགས་པའི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཙམ་ནི། རང་གི་ལྡོག་པས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་མི་ནུས་ཤིང་། སྦྱོར་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་ལྡོག་པས་ཀྱང་། ཁྱད་ཞུགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་བསྟན་ནས། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱིས། །རྗེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། ཁྱད་པར་འཕགས་པར་མཚོན་ནུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ལམ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། འདི་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་མཚན་མཚོན་དུ་བཤད་པའི་མཚོན་བྱ་ཡིན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་ལྔ་བུ་ནི་མཚན་གཞི་ཡིན། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས། ཤེས་མཚན་ཁྱད་མཚན། བྱེད་མཚན། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་

ནས། སྦྱོར་བ་དེ་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འདིར་བསྟན་ཤེར་ཕྱིན་དེ། འདིར་བསྟན་ཤེས་མཚན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡོད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས། བཅུ་དྲུག་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི། སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་བར་བཅུ་དྲུག་ཡོད།

སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཚད་མེད་ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཚད་མ་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅུ་དྲུག་ཡོད། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལྟར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ། འདིར་བསྟན་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ནས་དོན་དམ་པར་བླང་དོར་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅུ་དྲུག་ཡོད།

བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་ཆོས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐེག་དམན་ལས་འཕགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ། སེམས་དཔའི་ཁྱད་མཚན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་སྡུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ཁྱད་མཚན་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ནི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཁྱད་མཚན་གྱི་བར་བཅུ་དྲུག་ཡོད།

གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱོབས་སོགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ། འདིར་བསྟན་བྱེད་མཚན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཕན་དང་བདེ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་གསུམ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་བྱེད་པ་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་མཛད་པ་དེ། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་གཅིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་གྱི་མཚོན་ནས། ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། འདིར་བསྟན་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་རྣམས་མཚན་ཉིད་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་གྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་སོགས་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་དང་། གཞན་དོན་བྱ་དཀའ་བ་འགྲུབ་པ་སོགས་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྔ་དང་། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཤེས་པ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བདུན་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད། ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚོན་བྱ་ལ་སྦྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྱེ་བྲག་ལ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ། ཉན་རང་གི་ཁྱད་

པར་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཚོན། རང་གི་འཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་འཐོབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱིའི་མཚོན་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་གིས་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཚོན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རིགས་རྫོགས་པའི་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱེ་བྲག་ལ། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ། །དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བར་མཚོན། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་དཀའ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་ཐོགས་

པ་མེད་དང་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ལམ་གྱི་བསྡུས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་མཚན་གཞི། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ། །ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བར་མཚོན། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ།

ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བར་མཚོན། ཕན་བདེ་སྐྱོབས་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་བཞི་སྤོང་ཞིང་། དེ་བ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་གཞི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བར་མཚོན། དེ་བ་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གསུངས་ཚུལ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། དཔེར་ན། འཆེད་པ་ཞེས་པ་གང་འཆེད་པ་དང་། གང་གིས་འཆེད་པ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིགས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སུ་དྲང་དུ་རུང་བཞིན་དུ། མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་གང་གིས་མཚོན་པ་དང་། གང་མཚོན་པའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བར་དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་གང་གིས་མཚོན་བྱེད་དང་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད།

ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་དང་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་མཚོན་དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དཔེར་ན། འཆེད་པ་ཞེས་པ་གང་འཆེད་པ་དང་། གང་གིས་འཆེད་པ་བྱ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སུ་དྲང་དུ་རུང་བ་བཞིན་དུ། མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་གང་གིས་མཚོན་པ་དང་། གང་མཚོན་པའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་གང་གིས་མཚོན་བྱེད་དང་ཐ་མ་དང་གང་མཚོན་བྱ་རུ་མཛད་དོ། །བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་དེ་གཉིས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་སྒྲུབ་དང་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འདི་དག་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་མཚན་མཚོན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་ཚ་ཞིང་བསྲེག་པ་མེའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གམ་རང་གི་མཚན་ཉིད། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པ་བདག་མེད་དེ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། རང་དང་རང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་ལ་ལྡོག་ཚའི་སྒོ་ནས། ཤེས་མཚན་ཁྱད་མཚན་བྱེད་མཚན་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའམ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། ཅེས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ། གཙོད་པ་ལྟ་བུ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བདེན་གྲུབ་དང་གང་ཟག་བདག་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་བློ་ངོར་དོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་བཀོད་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་

ཉིད་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡོག་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ལྡོག་ཆ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། གཙོ་བོར་དོན་ལ་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཆེས་གཙོད་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་བློ་ངོར་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། འདིར་དེ་རྣམས་ལས་གང་འཛིན་ཞེ་ན། ལྡོག་ཆའི་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་གཙོ་སྟེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས། ཤེས་མཚན། ཁྱད་མཚན། བྱེད་མཚན། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལ་རང་དོན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཤེས་དགོས་པའི་ཆ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་མཚན་ཞེ་བརྒྱད་དང་། དེ་ལ་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཤེས་དགོས་པའི་ཆ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ཆ་ནས་ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་སྔངས་རྟོགས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་

མཚན་བཅུ་དྲུག་དེ། སྦྱོར་བ་འདི་རྣམས་ཤེས་དགོས་པས་ན་མཚན་ཉིད་ལ་ཤེས་མཚན། ཁྱད་མཚན། བྱེད་མཚན། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཤིང་མཚན་ཉིད་ཤེས་སྦྱོར་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསེར་འཕྲེང་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཅིག་ངེས་པར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན། དེའི་རྒྱུ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་དགོས་པས། དེ་ལ་ཤེས་མཚན་དང་དེ་ལ་ཡང་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མི་སྣང་ན་རྟོགས་པ་ཙམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་མཚན་དང་ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་ན་དཀའ་བ་དུ་མ་སྤྱད་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལྡོག་པས་དེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་མཚན་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་རང་གི་སྐབས་རྟོགས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་མ་བསྟན་དགོས་པས། མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིས་མཚན་ཉིད་གདན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་དང་གྲངས་ངེས་པར་ཡང་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་མཚོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཞིང་ལས་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་པ་མཐོང་བ་ན་ཞིང་ལ་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བའི་སྙིང་གི་རང་དོན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སྦྱོར་བ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ན་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་མཚོན་པས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་མཚོན་ལ། དེ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡོད་སྙམ་པ་ལ་ཁྱད་མཚན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལ

ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱས་པས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཇི་ལྟར་ན་མཚོན་བྱེད་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་སྙིང་གི་རང་དོན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་མཚོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་གཉིས་མཚན་གཞིའམ་མཚོན་བྱའོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། ཞིང་ལས་སྟོན་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་སྦྱོར་བ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ན་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་དཔོག་གོ །དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་སྦྱོར་ནུས་པ་ཡོད་པར་མཚོན་པས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་མཚོན་ལ། དེ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་ལ་ཁྱད་མཚན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱས་པས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་མཚོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་འཇོག་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་དུ་ཅུང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བར་མ་སྨྲས་སམ། ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཡོད་དེ། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་བའི་བར་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་བའི་བར་དུ་བཞག་སྟེ། སྦྱོར་བ་སྒོམ་རིམ་ཀྱིས་འདི་སྐོར་དུ་བཏང་ནས་སྒོམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོས། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞིར་བཤད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུང་དེ་བཞི་མཚོན་བྱར་བྱས་ནས། དེ་རེ་རེ་ལའང་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས། དེ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། ཕྱེ་བྲག་གམ་ལྡོག་ཆའི་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི་མཚོན་པར་བྱས་ནས། དེ་རེ་རེ་ལའང་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་བཞག་པ་ནས། རང་གི་མཚན་མཚོན་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་ཚུལ་སྤར་ལུང་དང་བཅས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཚོན་ཚུལ་འདྲ་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱིས་དེ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་དེ་མཚོན་པར་འདྲ་ཡང་བྱེད་སྒྲུབ་དང་། ལས་སྒྲུབ་དང་ཡུལ་འབྱུང་ལྡོག་དང་ནུས་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་། དངོས་པོའི་མཚོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པས་དེ་གང་ལ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཁྱད་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཆེས་ཁྱད་ཞུགས་པར་གྲུབ་མོད་ཀྱི། འདིར་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ནི། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་དག་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཁྱད་གཞིར་མི་རུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ

ལས་རྫས་ཀྱི་སྒོས་ཁྱད་ཞུགས་ཀྱང་། རང་ལྡོག་གི་སྒོས་ཁྱད་མ་ཞུགས་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས། རྫས་ལྡོག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཞུགས་ཚུལ་སྔར་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ད་དུང་བཤད་དགོས་པ་མང་དུ་འདུག་མོད་ཀྱང་། མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་པས་ཞིབ་པར་ཤེས་འདོད་ན། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ལ་གཟིགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་མཚན། ཁྱད་མཚན། བྱེད་མཚན། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལ་ཞེས་པ་ནས། སྒོ་ནས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་མཚན་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཡང་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་ཕན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་དེ་ཕན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ལུས་སེམས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀར་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་ཕན་ཆད་དུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀར་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེས་མཚོན་ནས་སྦྱོར་དུ་འཕེན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། ལུས་སེམས་གཉིས་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་སེམས་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུས་སེམས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་སྲོག་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲོག་དེ་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་རླུང་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲ་བའི་རླུང་དེ་ལུས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི། ཕྱི་མའི་མཐའ་

ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི། མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི། ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། དེ་མི་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀར་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འཇུག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། གྲོལ་བའི་བདག་གྲོང་ཕན་ཆད་འབྱུང་བར་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པའི་འཇུག་པས་གཡོ་བའི་ལྟ་བར་འཇོག

ཡང་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། དེ་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། གྲོལ་བའི་བདག་གྲོང་ཕན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ལྟ་བས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་ཡུལ་ལ་དགག་པའི་རྣམ་པའི་འཇུག་པས་འདུ་བའི་ལྟ་བར་འཇོག ཡང་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང་། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། གྲོལ་བའི་བདག་གྲོང་ཕན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀར་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་རྣམས་ནི། གཅེར་བུ་བའི་ལྟ་བས་བསྡུས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཆ་མཉམ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས། བགྲམ་པའི་ལྟ་བར་འཇོག ཡང་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། གྲོལ་བའི་བདག་གྲོང་ཕན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་གནས་མ་བྱས་པའི་ལྟ་བས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་

ལ་རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་བཅུམ་པའི་ལྟ་བར་འཇོག ལུས་སྲོག་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་ལྟ་བས་བསྡུས་པ་དང་། ཡང་ལུས་སྲོག་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བས་བསྡུས་པས་གཡོ་བའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དེ་དང་དེ་གཙོ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

འདི་དག་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་འགའ་ཞིག་གིས་ལྟ་བ་ངན་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་དོན་ཚན་བཅུ་བཞིར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་དུས། དེ་ཡང་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བརྩམས་ནས་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་གཞི་བཀག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་པས། དྲི་བ་དེའི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དྲི་བ་ཀུན་ལན་མི་འདེབས་པས་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དྲི་བ་དེ་དག་གི་ལན་མ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ཚེ་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་དོན། །སྣོད་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུང་བ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ།

དང་པོ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། སྔོ་ནས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སྟོང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེའི་ཞེས་པ་ནས། སྔོ་ནས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་དེ་ནི་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ། ཁྱད་མཚན་ལ་མདོར་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཁྱད་པར་ལམ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། མ་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ། བྱེད་མཚན་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ།

ཁྱད་པར་གྱི་ཞེས་པ་ནས། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཕན་དང་བདེ་དང་ཞེས་པ་ནས། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། མ་འོངས་པའི་ཞེས་པ་ནས། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བཞི་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་ཞེས་པ་ནས། བཞི་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། བདུན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། བཞེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ། གྲངས་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས། འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྐྱེས་པའི་རིམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ལམ་སྤྱིའི་ཉིད་དང་། ལམ་ཚིངས་ལྡར་བསྟུས་ནས། དེ་ལ་མཁས་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཐར་བའི་ཆ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཐར་བའི་

ཆ་དང་མཐུན་པར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་བཤད་པའི། སྦྱོར་བ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་བཞིས་བཤད་པ་ལྟར་སྒོམ་པས་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེ་བ་དང་། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་མལ་གྱི་ཐོག་མ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དད་སོགས་ལྔ་ལ་མཁས་པས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་སྦྱོང་བ་ཐོན་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ལམ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ནམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱུན་པར་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་བར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ནམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱུན་པར་མི་མཁས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྦྱོང་བའི་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པར་ཐལ། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔའི་གཅིག་ཏུ་གྲངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། རྩ་བར་སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འདིར་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྣོན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྟུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་ཅི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བ་གསུམ་དུ་འདོད་དམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་བྱང་སེམས་བཏགས་པ་བ་དང་དད་སོགས་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ཆུང་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དད་སོགས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། དད་སོགས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་ཐེག་པ་ཆུང་འབྲིང་ཡིན་གྱིས། མདོའི་སྐབས་ཟིན་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེད་པ་སོགས་ནི་གཞུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་རྒྱུན་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་འབྲིང་ཡོད་པ། རྒྱལ་བའི་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་བྱུང་ཡང་བརྟག

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྦྱིན་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པར་མཁས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་

ཉིད། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་འདྲ། སྦྲ་བཤད་ཡོད་དེ། ཐར་བ་ནི་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཆ་ཤས་པས་ན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཚོགས་ལམ་སྐྱེད་པའི་རྟགས་ནི། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཚོགས་ལམ་སྐྱེ་ཙམ་གྱི་རྟགས་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བདག་མེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གཏམ་ཐོས་ན་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔྱར་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། དེས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་བསྔད་པའི་དགེ་རྩ་སྣ་རེ་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་རེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་ཉི་སྣང་ལས། གང་གིས་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདིའི་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་མི་ཞུམ་པ་མི་དངང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་འགོང་བ་མི་སྐྲག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཞེས་དོན་ཟབ་ལ་མི་སྐྲག་པ་སོགས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དད་སོགས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་རྣོན་གྱིས་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐབས་ཤེས་ཉི་ཚེ་བའི་རང་བཞིན་དབང་འབྲིང་གི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐབས་ཤེས་ཉི་ཚེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྟུལ་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེའི་མཚན་ཉིད། འདི་གཉིས་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ཉི་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐོས་བསམ་གཙོ་ཆེ་ཡང་སྒོམ་བྱུང་ཡོད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། རྩོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་རྫོགས་བྱུང་འཁོར་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་དེ་འཁོར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དུས་རིང་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འདི་སྐྱུར་དུ་བསྒྲོད་པའི་གདུལ་བྱ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུའི་བགྲོད་པ་མྱུར་བ་དང་བུལ་བའི་དབང་གིས་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དང་བཅུ་དྲུག་དང་སོ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་དཀའ་སླ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོན་པ་དང་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱུང་འཕགས་ཡང་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱན་ཆེད་དུ་སྟོན་དགོས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱོད་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་ཤེས་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཟིངས་དང་འདྲ་ཚུལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་ཀྱང་ཆེད་དུ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་པའི་དུས་སུ་ཡང་། དེའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས། སྒོ་ཙམ་བསྟན་པས་ཤེས་སླ། གསུམ་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནས། འདོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ། ལམ་གྱི་ཚིང་ལྟར་བསྟུས་ནས། དེ་ལ་མཁས་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཁས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་དཀར་བཞེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར། ལམ་བགྲོད་པའི་ཁྱད་པར། ཐུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ་ལ། དད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་མངོན་རྟོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་གོ་རིམ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ། ཐར་བའི་ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བའི་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྐབས་བཞི་བ་

ལྔ་བ་དྲུག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་བཞི་བར་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་དུ་བཤད། ལྔ་བར་ས་དགུ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་དུ་བཤད། དྲུག་པར་ས་བཅུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤུད་འགྲེལ་ལས། མི་གཡོ་བ་དེའི་དབྱེ་བ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ་ནས། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ལ་སོགས་པ་ལ། གཉིས་ནི་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་བཅུ་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ནས། དེ་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤུད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར། སློབ་དཔོན་སྔ་མ་གཞན་གྱིས་འདོད་པ་བཀོད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག རྗོད་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། ཙ་བར་ཡང་། རྗོད་ལ་བཅུར་བཤད་ཅིང་། རྩེ་མོར་མི་དགེ་བ་བཅུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཟོད་པར་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་དང་རབ་དགའ་སོགས་ལ་འགོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་སྦྱིན་པ་དང་། སྒྲིབ་མེད་དང་རབ་དགའ་སོགས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཆོས་མཆོག་སྐབས་སུ་སེམས་བཅུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ཚུལ་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་དང་། ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་

རེ་རེའི་སྐབས་ནས་སེམས་བཅུས་དམིགས་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་དང་། ཕྱིན་དྲུག་ལ་རང་གཞན་འགོད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཞི་གསྟོམ་པའི་རྩ་འགྲེལ་མདོ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་རྣམ་ཚང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གསུམ་གའི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དོན་ཚང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚུང་འབྲིང་སོ་སོར་བཅད་པ་མཚོན་པ་ཙམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། འདིར་ཉན་རང་གི་དྲོད་སོགས་ཤུགས་ལ་སྟོན། དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དྲོད་སོགས་བཞི་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད། འདིར་གཙོ་བོར་རྗེས་ཐོབ་དང་ཐབས་གཙོ་སྟེ། འདིར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་དང་། ལམ་ལ་འགོད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་ལམ་ཊཱིཀ་ལས། སྐབས་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། འདིར་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི། གོང་འོག་ཀུན་བསྡོམས་པས། སྦྱོར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོང་།

གསུམ་པ། འགྲེལ་བ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དྲུག་གི་གོ་རིམ་ལ། རྣམ་པ་དང་ནི་

ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་གཉིས། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་ནས། དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཅེས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྱབ། རྟགས་དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་མཚན་མ་ཡིན་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་དྲོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་ལོག་པ་དང་ལོག་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་གང་རུང་གི་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར་གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ཅི་རིགས་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ལུས་ངག་གང་རུང་གི་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྟེང་གི་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་གཉེན་པོ་དེ་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག རང་གཞན་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་དཔོག་པ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིའི་རྟགས་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་རྟགས་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལ་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ངག་གི་རྟགས་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྟགས་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་ལོག་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་རྟགས་དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་བ་སྤུ་ལྡང་བ་དང་མཆི་མ་འཛག་པ་སོགས་དང་། ངག་གི་ཁྱད་པར་དགའ་བས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ཉན་འཛིན་སྒོམ་སོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ངག་གི་རྟགས་ལས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དཔོག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དཔོག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟགས་ལས་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་རུང་དཔོག་པའི་རྟགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིགས་ཚང་བར་སྟོན་པའི་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་དཔོག་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་དང་། མིག་ནང་མཆི་མ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ལས། དེ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དཔོག་གོ །

ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལས་སྣར་བཤད་པའི་

བསམ་པ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་རྙོལ་བའི་སྒོ་ནས། རྒྱུ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་གྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་རུང་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་ངག་གི་དེ་མི་དཔོག་པར་ཐལ། གཡོ་ཅན་གྱི་ཕྱིའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་དང་ནང་གི་བློ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཡོ་ཅན་གྱི་ལུས་ངག་དང་སེམས་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་ཀྱང་། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སེམས་དཔོག་པ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། ས་བཅུའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱེས་ལས་ནི་ཆུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་། རྟགས་ནི་རང་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མས་བསྟུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དབང་རྟུལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དབང་རྟུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་པོ་རྟུལ་བས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། སོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་རྣོན་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ས་དེར་འབྲིང་རྟུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་ན། བརྒྱད་པ་ལ་སྟོར་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་དག་ས་བདུན་དུ་ཡང་དབང་རྟུལ་གྱིས་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་བཞག་གོ །རྟགས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ས་ཐོབ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ལྡོག་པ་སོགས། རྟགས་ཞེ་བཞི་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་

འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་དཔར་ཐལ། ཡང་ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དབང་རྟུལ་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྟགས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ས་ཐོབ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སྦྱོར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་འགག་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྦྱོར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བར་དུ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ལ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་ངར་འཛིན་མ་ཟད་ལ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་ལ་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་འཇུག་པས་རང་དོན་གཞོལ་བའི་རྐྱེན་ཙམ་ཉེ་བར་གནས་ལ་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ས་དགུ་བ་བ་ཡིན་ན། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྦྱོར་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་ས་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་ས་དགུ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབང་རྣོན་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་སྐབས་དང་། དབང་འབྲིང་གིས་མཐོང་ལམ་སྐབས་དང་། དབང་རྟུལ་གྱིས་ས་

བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་དང་། འབྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་དང་། དབང་པོ་རྡུལ་ཕྲན་རྟུལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ལྡོག་པ་སོགས་རྟགས་ཞེ་བཞི་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཞེ་བཞི་ཡོད་དེ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་བཅུ་གཅིག ཙེ་མོའི་དྲུག བཟོད་པའི་གཉིས། ཆོས་མཆོག་གི་གཅིག་སྟེ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཉི་ཤུ་དང་། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་བར། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་བདེན་འཛིན་ལོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བའི་ཡེ་ཤེས་བར་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་སོ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟབ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་བཅུ་གཅིག་པོ་རེ་རེའི་སྟེ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད། དེ་རེ་རེའི་སྟེང་གི་རྣམ་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སམ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྟགས་ནི་རང་ལ་གནས་

པའི་མཚན་མའམ་ངག་གི་རྟགས་གཉིས་དང་། མཚན་མ་ནི་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་དམ་ཉམས་སུ་ལེན་འཛིན་སོགས་བྱེད་པར་ཉི་སྣང་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། རྩོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ན། རྟགས་ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་འཕགས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྣྣ་འོད་ལས། འདིར་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚོགས་ལམ་གྱི་ས་ནས་ཀྱང་། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་གཞན་དུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲོ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པར་མི་བཞག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བར་འདོད་ན། འོ་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་ན་ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེའི་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དཔོག་པར། སྤར་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེར་ཐལ། རྟགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ། རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་གཞན་རྣམས་ཕལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཐབས་ཤེས་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།

གཞན་རྣམས་ཆ་ཙམ་དུ་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་བར། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉམ་བཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་འདི་རྣམས་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཐོབ་ན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མཉམ་བཞག་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འདུ་ཤེས་ལྡོག་སོགས་ལུས་དང་ངག་གིས་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དང་། སར་གནས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་གདུལ་བྱའི་དབང་མ་གཏོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་བཞག་དང་འདྲ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་གང་ཟག་གཞན་གྱི་བློ་ངོར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བཤད་དེ། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་གི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉམ་བཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་འདི་རྣམས་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ན་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མཉམ་བཞག་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཉམ་བཞག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཐ་སྙད་ནི་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྦྱོར་ལམ་ནས་སྒོམ་ལམ་གྱི་བར་ལ་བཞག་ནས། ཚོགས་ལམ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཚོགས་ལམ་པ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཞིག་ན་ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བརྗོད་མོད་ཀྱི། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་འཚམ་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདི་ལ་མེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་དངོས་པོ་དེས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་གཟུང་སླ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་པས་ན་འདི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་གཟུང་སླ་བ་མེད་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མ་བཞག་སྟེ། མདོར་ན་དེས་ཀྱང་རྟགས་མེད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དཔའ་བོ་ཞེས་པ་ནས་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ད་

ནི་བམ་པོ་བཞི་བ་འཆད་པས་ན། བམ་པོ་བཞི་བ་ཞེས་གསུངས།

ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་འདི་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡང་ཞེས་པ་ནས། དྲུག་པོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ལ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཞེས་པ་ནས། གཅིག་གིས་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལུས་

ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་རྩ་བའི་མདོར། གྲོང་གི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ། བརྗོད་པར་མི་གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གྲོང་གི་བརྟས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྲུས་དབང་རྟེན་དང་གྲོང་བརྟལ་གྱི་སྲུས་དབང་པོའི་ཡུལ་དང་། སྐྱེས་བུའི་སྲུས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྣང་བྱ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྣང་གཉེན་གྱི་ཡུལ་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་སོགས་གསུངས་པའི། དེའི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག སྲོག་དབང་ཡིན་ན་དྲོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་སྲོག་དབང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཚེ་སྲོག་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་སྟེ། དེ་ཚད་ནའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གནས་ན་སྲོག་གི་ཚེ་གནས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནས་པའི་ཆེད་ཆེད་གཞན་དག་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། མིག་ཡོད་གྱི་བར་དྲུག ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། སྲོག་གི་དབང་པོ་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ། དད་སོགས་ལྔ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་དྲུག སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་འོག་གཉིས། གནས་པར་དེ་འོག་གཅིག བདེ་སྡུག་ལ་སྤྱོད་པར་དེ་འོག་ལྔ། རྣམ་བྱང་དུ་འཇུག་པར་དེ་འོག་ལྔ། དེ་སྐྱེ་བར་དེ་འོག་གཅིག

དེ་ལ་གནས་པར་དེ་འོག་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འཁོར་བར་འཇུག་པ་པོའི་རྟེན་དང་དེར་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲུག་དང་གཉིས་དང་གཅིག་དང་ལྔ་བཞག་ལ། མྱང་འདས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྔ་དང་གཅིག་དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉེར་གཉིས་པོ་དབང་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་དྲུག་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དང་པོ་དྲུག་དང་། ཕོ་མོའི་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་གཉིས་དང་། སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བའི་བར་དུ་ཕོ་མོའི་རིགས་མཐུན་ལ་དབང་བྱེད་པའི་གཅིག་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ལྔ་དང་། རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ལྔ་དང་། མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་མཐོང་ཆོས་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་གསུམ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལས། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་ནི་ཡུལ་ལྔ་སོ་སོ་དང་། ཡུལ་དྲུག་སྤྱོམ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཕོ་མོ་གཉིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་། སྲོག་གིས་ནི་སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བའི་བར་དུ་ཕུང་པོ་རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་སྡུག་བསྔལ། ཡིད་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚོར་བ་ལྔ་ནི། དང་པོ་གཉིས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ལས་ཞེ་སྡང་དང་། ཐ་མ་ལས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ཀུན་ཉོན་དང་། དད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རྣམས་རྣམ་པ་ལྔས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་བྱང་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དབང་པོར་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མིག་ཡིན་ན། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད། སྡུག་བསྔལ་མེད། བཏང་སྙོམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། སིམ་པར་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། འདི་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་སྒོ་ཙམ་སྨོས་ཀྱི། རྒྱས་པ་ནི་མཛོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་སྨོས་སོ། །

གསུམ་པ། འགྲེལ་བ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་པ་ནི་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོགས་པ་བཅད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མི་དགེ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བཞི་པ་ལ། སྒྲིན་པ་ཞེས་པ་ནས། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་

པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ། དོགས་པ་བཅད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་དོགས་པའི་ཚུལ། སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་སྦྱོར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ཁྱད་གཞི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ཚ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་པའི་ལམ་ནས་ཞེས་པ་ནས། གྲོལ་བ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། ཟབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ཚ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། གཞི་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ངེས་འབྱེད་ཅེས་པ་ནས། སྦྱོར་པའི་ལམ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཐོས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཙ་འགྲེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། བཞེད་དོ་ཞེས་པས་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། སྦྱོར་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། བྱེད་ལས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གྲངས་མེད་ཅེས་པ་ནས། ཐུབ་པ་བཞེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གྲངས་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། བསྒྲུབ་བར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ཡོ་ནའོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལན་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟ་ཞེས་པ་ནས། དོན་གྲུབ་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་བཞེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱབ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདོད་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དེས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། དོན་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་ནས། ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ། ཐ་སྙད་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་

ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང༌། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། བསྡུ་བར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། གསུམ་པ་ལ། སྡུ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། བྱེད་ཅེ་ན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། གཉིས་པ་ལན་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང༌། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པ་འདི་བྱུང༌། གཉིས་པ་ལ། མར་མེ་དཔེའི་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང༌། གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པའི་ལན་དངོས་དང༌། དེས་གཞན་ལ་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་སྦྱབ་པ་དང༌། དཔེའི་དོན་སྦྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྟོས་མེད་དུ་མི་བསྒྲིགས་པ་དང༌། ལྟོས་ནས་བསྒྲིག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ལྟོས་མེད་དུ་མི་བསྒྲིག་པའི་ཚུལ། གཅིག་ཤོས་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། གཉིས་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། གཉིས་པ་ལ། དེ་བས་ན་ཞེས་པ་ནས། རིགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། གཉིས་པ་ལ། ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཡིན་པས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌།

གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང༌། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྨོམ་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཟབ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང༌། གསུམ་པ་ལ། ཟབ་མོའི་ངོ་བོ་དང༌། དེ་རྟོགས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཞེས་པ་ནས། མཁས་པ་དེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། གཉིས་པ་ལ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་པ་ནས། ཡིན་ནོ་ཞེས་བའི་བར་བྱུང༌། གསུམ་པ། དོན་བསྡུ་བ་ལ། སློབ་པ་ཞེས་པ་ནས། བཤད་

ཟིན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་བྱེད་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ། སྤྲུལ་སྐུའི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སློབ་པའི་ཚོགས་ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཀླན་ཀ་དང་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་ཞེས་པ་ནས། ལས་མེད་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཀླན་ཀ་ཡིས། ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་མ་ཟད། ཅེས་པ་འདི་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྦྱོར་བ་མཐའ་དཔྱད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་རྨི་ལམ་དུ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཏིང་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྲིད་ཞིའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་སའི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གསུམ་གང་རུང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་། ཆོས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོ། ཆོས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འདིའི་བདེན་གཉིས་དབུ་མ་བ་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫས་རང་མཚན་དང་ལྡོག་པ་སྤྱི་མཚན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སློམ་ལམ་དགུའི་ཚུང་དུ་ལའང་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་ཚད་མེད་གསུམ་བསྟན་པ་ལྟར་རེ་རེའང་གསུམ་གསུམ་བྱས་ནས་རྫས་གཅིག་ཉིད་ལྡོག་པ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ཁྱུང་དང་ཆ་བ་རིགས་རལ་སོགས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདིར་བདེན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དེ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་དབུ་མ་བ་ལ་གྲགས་པའམ། རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་རྫས་རང་མཚན་དང་ལྡོག་པ་སྤྱི་

མཚན་པ་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་ཡེས་ལུགས་གཉིས་ཀ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། ཁྱུང་གིས་བཞེད་པ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བའི་བཞེད་པ་སྔ་མར་གྲགས་ཤིང་། དཔལ་ལྡན་ཆ་བ་རིགས་རལ་ཡང་ཕྱི་མ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདོད་མི་ནུས། འདིའི་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ། སྲིད་ཞི་སོ་སོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྣང་ལས། འདི་ཕན་ཚད་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་འཁོར་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིན་མོ་སྒོམ་པ་གཉིས་དོན་དམ་པར་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཟད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྩ་བར། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་ལམ་ན་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་དུ་མ་ཟད། ཚོགས་ལམ་ན་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཚོགས་ལམ་ནས་བཞག་དགོས་ཏེ། འདི་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་དུ་སྒོམ་པ་དང་། ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ལ་མི་བྱེད་ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་

ཙམ་བཤད་ཅིང་། དེ་སྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་བྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རུང་གིས་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མེད་པས་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གཉིད་ཡིན་ན། མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དགེ་བའི་གཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་པ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་ཡིན་ན། རྟ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྨི་ལམ་ལ་དགེ་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྨི་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག རྨི་ལམ་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་རྨིས་ནས། སད་དུས་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་འདྲ་བའི་མི་བསད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྨི་ལམ་གྱི་མི་དེ་མི་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་མེད་པས་སྒྱུ་མའི་མི་བསད་པ་དང་མཚུངས་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་

ཤིང་། སྔི་ལམ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྨི་ལམ་སྐྱེ་བུ་བསད་སོགས་ལ། །སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་སྡིག་མེད་དེ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྔི་ལམ་གྱི་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལྔ་ལ་སྣང་བ་རྣམས་ནི། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བས་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྔི་ལམ་གྱི་མི་བསད་པའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལས་ལམ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སྔི་ལམ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སེམས་མི་གསལ་བ་དང་འཚོལ་བའི་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལམ་ཡོད་ཀྱང་མ་རྫོགས་པས་དམན་པར་བྱེད་དགོས། སད་དུས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་སེམས་གསལ་བས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཤུ་བ་ལས། སྔི་ལམ་སེམས་དང་གཉིད་ཀྱི་ཉམས། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས་ཀྱང་། གཉིད་ནི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་བླ་ལྷག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། མི་གསལ་བ་དང་འཚོལ་བར་རྟོགས་པས་སྔི་ལམ་དུ་ནི་དམན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་སྣང་ལས། གཉིད་ཀྱིས་མ་ལོག་པའི་སྐབས་སུ་ནི་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གསལ་ཞིང་མ་འཛོལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འབྲས་བུ་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཐེག་དམན་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་དག་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལ། །སོགས་པས་གཏིང་དཔོག

མ་གྱུར་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་འགོར་འོད་སྲུངས་སོགས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་དྲི་བ་དང་རྩོད་པ་མཛད་པ་གདུལ་བྱའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་ཀླན་ཀ་དེ་ཉིད་བགོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྫོང་ཏེཀ་པ་ན་རེ། རྨི་ལམ་ན་མི་བསད་པ་རྨིས་ཀྱང་། སྡིག་པ་བསོག་ན་དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར་ན། རྨི་ལམ་དུ་དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་བསོགས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གཏོང་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་སྟོན་པས་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ལ། ཁྱབ་སྟེ། སྟོན་པའི་བཅས་དབང་གིས་སྡོམ་པ་ཐོབ་གཏོང་སོ་སོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞོན་ནུ་བཅུ་བདུན་སྟེ་དང་། ཕྱིས་སུ་ཉི་ཤུ་མ་លོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇི་སྐད་དུ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པར་མི་བརྗོད་དེ། བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་འདྲ་བར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རྨི་ལམ་ན་མི་དགེའི་ལས་བསོག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གཏོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རབ་ཞེན་ཞེས་པ་ལ་རྗེ་བ། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་རྨི་ལམ་ན་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཟག་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དག་སའི་ལམ་ཞེར་ཕྱིན་ཏེ། སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཞི་བདེན་མེད་མཉམ་པར་སྒོམ་པ་སོགས་དེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་སྨོང་འདས་སོ་སོར་བདེན་འཛིན་ཟད་པ་སྐབས་འདིའི་མཉམ་རྩལ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་གསུམ་འབྲས་བུའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་ཐ་དད་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དག་སའི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག་སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཀླན་ཀ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉིན་པར་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤངས་པ་དང་། ཟག་ལམ་ན་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྤངས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤངས་པ། ད་ཙང་ཐལ་བ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀླན་ཀ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཤྲཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཉིན་པར་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྫོགས་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཟག་ལམ་བཞིན་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཤྲཱ་རིའི་བུའི་བཀོད་པའི་སུན་འབྱིན་དེ། སུམ་འབྱིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ནས་འདོད་ལན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་འབྱོར་གྱིས་རྩོད་པའི་སྐབས་དབྱེ་བ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུས་རྩོད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཉིན་པར་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། རྨི་ལམ་ན་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གིས་བསད་དོ། །བསད་པ་ལེགས་སོ་སྙམ་དུ་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་གསོས་བཏབ་ན། ལས་ལམ་རྫོགས་པར་མཚུངས་པར་འདོད་ལ། ཤཱ་རིའི་བུ་ལས་དེ་ཇི་སྐད་ཟེར། ཞེས་རྩོད་པའི་སྐབས་དབྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། འོ་ན་རྨི་ལམ་ན་བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱེད་སོགས་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སད་པ་དང་རྨི་ལམ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྨི་ལམ་ན་དགེ་སློང་གིས་མི་བསད་པ་རྨིས་ན་ཕམ་པ་གཏོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཤཱ་རིའི་བུས་བཀོད་པའི་ཐུན་འབྱིན་དེ་ཐུན་འབྱིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སད་རྨི་གཉིས་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱི། མངོན་ཞེན་དྲག་པས་གསོས་བཏབ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། རྨི་ལམ་དུ་དགེ་སློང་གིས་མི་བསད་པ་རྨིས་ན་ཕམ་པ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་མི་བསད་པས་ཕམ་པ་གཏོང་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསླབ་པ་བཅས་པའི་དབང་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་དུ་བསླབ་པ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟུང་བ་འབྱུང་བར་འདྲ་བ་ལ་འཆབ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་འཇོག་ཅིང་། མ་སྐྱེས་པ་ཚད་ལས་ཀྱི་བསླབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས། སྐབས་ཀྱི་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། མདོ་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སད་རྨིས་གཉིས་ཀར་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་དང་འགལ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལས་དང་སེམས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ལས་འབྲས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་གཉིས། སྐབས་ཀྱི་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། རྨི་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་བསྒོམ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་ནས། ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཧ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ལམ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་འབྱོར་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལན་དོན་གྱིས་བཏབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་དངོས་སུ་མི་འདེབས་པར་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་ལས་ལམ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། སྒྱུར་ཡོད་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་དྲི་བ་འདིའི་ལན་འདོན་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་

ལ། དེ་ཡང་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱམས་པ་དེ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་མདོ་ལས། བྱམས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བྱམས་པའི་མིང་གི་ལན་འདོན་ནམ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལན་འདོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

བྱམས་པས་ཀྱང་ལན་དངོས་སུ་མ་བཏབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྟན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་བཏབ་པས་ལོག་རྟོག་སེལ་ནུས་ལ། བསྟན་པ་གཞན་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ནས། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་དོན་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པའི་ལན་མ་བཏབ་པར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྐྱེ་ལམ་དུ་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་གསོས་བཏབ་ན་དགེ་མི་དགེ་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། བརྣབ་སེམས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེ་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཀླན་ཀ་སྤངས་པ། དེ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཁོར་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཀླན་ཀ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྐྱེ་ལམ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཅེས་བྱ་བའི་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ནོ། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པའི་དཔེ་འགོད་པ་དང་། དེ་དབུ་མ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བློ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་མ་

གྲུབ་པར་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་། བློ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་ནས། ཕོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ། དབུ་མ་བ་དང་། དོན་སྨྲ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་ཞེས་པ་ནས། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཀའང་ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་བའི་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ། ལོངས་སྐུའི་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ།

གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ནས། དག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་། གཙོ་བོར་ལོངས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཞིང་སྦྱོང་བ་ལ། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་གཉིས་ཡོད་དེ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་ཞིང་གི་ས་རྫོ་དང་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོར། གསེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་ལ་ཨིནྡྲ་ནི་ལའི་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཐའ་དཔྱད་གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པས་ཤེས་ནུས་

པས་མང་བས་འཇིགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། སེམས་ཅན་དང་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

སྨོན་ལམ་ཀྱི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ།

གསུམ་པ། སྨོན་ལམ་ཀྱི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་གི་ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྦྱོར་བ་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེར་ཕྱིན་སྤྱོད་པས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་གནོན་པས་ཞེས་པས་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་འདིར་སྤྱོད་པ་བཅུའི་སྒོ་ནས་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་བཅུ་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་སྒོ་ནས། འབྲས་བུ་སྨོན་ལམ་ཀྱི་ལག་རྗེས་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐབས་འདིར་ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པས་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་དེ་དག་

བཅོམ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་དང་ཕུང་པོ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀུན་བཅོམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་བདུད་བཞི་བཅོམ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཅིག་ཅར་དུ་བཅོམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཚིག་གསལ་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བ་བཅོམ་ན་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བླངས་པའི་ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཕྲ་མོ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཕྲ་མོ་སྤང་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ལས་ཉོན་གྱི་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྡོག་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བདུད་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷའི་བུའི་བདུད་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བདུད་རིགས་ཀྱི་དུད་འགྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག ལྷའི་བུ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་ལྷའི་བུའི་བདུད་མིན་ཟེར་ན། ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ས་ལས། ལྷའི་བུའི་བདུད་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པ་དག་ཉེ་བར་འོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བདུད་བཞི་གང་རུང་ཡིན་ན། སྡུང་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ལུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཕུང་པོའི་བདུད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསྐལ་པ་དུ་མར་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པས་བསྒྲུབས་པའི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཞན་ཡང་ཕུང་པོའི་བདུད་ལ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་པས་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཙམ་གྱིས་བླངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡང་ཕུང་པོའི་བདུད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཕུང་པོའི་བདུད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དང་། ཞེས་དང་། ཐོགས་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འགག་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་འཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་བག་ཆགས་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་རྗེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་འཐོབ་བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདུད་བཞི་སྤང་བྱ་མིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤངས་པའི་སངས་འཕགས་དང་། དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་བུའི་བདུད་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བདུད་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཚང་རྒྱ་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ངན་འགྲོ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཐལ། འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ངན་སོང་ཆད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་དཔྱད་དགོས་པ་འདྲ།

གཉིས་པ། རང་ལུགས་ལ། བདུན་བཞི་མངོན་གྱུར་སོགས་ཀྱི་དགྲ་ལས་འདས་ཤིང་། གཙོ་བོར་སྤྲུལ་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཟག་བཅས་གང་རུང་དེ་ཕུང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉོན་མོངས་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་འཆི་བའི་ཚ་དེ་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་ལས་འདའ་བ་ལས་བར་དུ་གཅོད་པའི་འདོད་ལྷ་དང་དེའི་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱལ་བའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལྟར་ན་བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག རང་རྒྱུད་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གང་རུང་དེ་ཕུང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག གཙོ་བོར་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ

གཙོད་པའི་སྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག སྲོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པའི་ཆས་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་འདོད་ལྷའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་དེ། ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་པ། རྩ་ཉོན་དྲུག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ། ལྷའི་བུ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་དེ་ལྷའི་བུའི་བདུད་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉན་ས་ལས། ཕུང་པོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །འཆི་བདག་གི་བདུད་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷའི་བུའི་བདུད་ནི་ཕུང་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་དེ་ལ་བར་ཆད་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དག་ཉེ་བར་འོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུད་བཞི་ཕྲ་མོ་ཡོད་དེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་དེ་ཕུང་པོའི་བདུད་ཕྲ་མོ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཕྲ་མོ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་དེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཕྲ་མོ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་འདོད་ལྷ་དང་དེའི་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་དེ་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཕྲ་མོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། བདུད་བཞི་ཕྲ་མོ་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་དུས་མཉམ་སྟེ། བདུད་བཞི་ཕྲ་མོ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་བླ་མར། འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། །འཆི་བདུད་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ས་གང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། གཞན་གསུམ་ས་བཅུ་བའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ས་བརྒྱད་པ་ནས། འཆི་བའི་བདུད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྡོག་པའི་འཆི་བའི་བདུད་དང་། ཕུང་པོའི་བདུད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་ཇི་སྲིད་འདུག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བར་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་བཀལ་བས་ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ། སྐབས་བསྡུ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནས། སྐབས་བཞི་བའི་འགྲེལ་བཤད། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་བའི་འགྲེལ་བ་སྟེ། སྐབས་བཞི་བའི་ཚིག་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྲས་པ། ཤིན་ཏུ་སྲ་བའི་ཡུམ་དོན་གནམ་གྱི་རྭ། །ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཉེར་བཀུག་ནས། །དགག་སྒྲུབ་མདེའུ་འུས་ལོག་སྨྲའི་སྙིང་ཕུག་ཚེ། །མཁས་རློམ་ཕལ་གྱི་གྲགས་པའི་སྙེམས་པ་འཕྲོག །འདི་ལྟར་ལེགས་བཤད་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྔ། །བརྡུངས་པས་མ་རིག

གཉིད་ལས་ཆེར་བསླངས་ནས། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྐས་ལ་མ་ཀན་ཚོགས། །
དྲངས་ནས་སྐུ་གསུམ་ཁང་བར་འཛུག་པར་ཤོག །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མིན་དེ་སྲིད་ཐོས་
བསམ་ལ། །གནོད་པར་བྱེད་པའི་མི་མཐུན་མུན་པའི་ཚོགས། །རིན་ཆེན་གསུམ་
གྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་མ་ཡིས། །རབ་གསལ་སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །བློ་བཟང་
བསྟན་པའི་ཉི་མས་བྱས་པའི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་སྐབས་
ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །།མངྒ་ལཾ། །

༄༅༅། །ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །མ་སྨད་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་བསགས་པའི་འབྲས། །འོག་མིན་ཞིང་གཙོར་སྨིན་ལས་དུ་མའི་གར། །སྤྲོ་མཛད་འདྲེན་མཆོག་སྲས་བཅས་བརྒྱུད་པ་ལ། །འདུད་དོ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱོངས། །ཡུམ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་བརྗོད་དོན་རྟོགས་དཀའི་སྒོ། །ཡབ་རྗེའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་ལྡེ་མིག་གིས། །རྣམ་པར་བགྲོལ་ནས་གཏན་བདེའི་ས་ལམ་ནོར། །གཏོང་བའི་བློ་གསལ་བློ་ཡི་ཡོལ་གོར་བསྐྱིལ། །

དབང་དུ་བྱ་བ་འབྲས་བུ་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་རྩེ་སྦྱོར་འཆད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་བཞི་བ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་ལྔ་

བ་འདིར་རྩེ་སྦྱོར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གོམས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྫོགས་པ་འབྱུང་བས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེ་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩ་བར། རྩེ་སྦྱོར་བདུན་བཤད་པའི་ཐ་མ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྩ་བ་ལས་ཀྱང་རྩེ་མོ་བདུན་བཤད་པའི་ཐ་མ་དྲོད་ཡིན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་བཞི། རྒྱས་པར་ཕྱེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་བསྒོམ་པའི་རྩེ་སྦྱོར་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ། དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

སྦྱོར་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་སྦྱོར། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར། སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་དོན་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲོད་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག དྲོད་པ་དབང་རྣོན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན། རྟགས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དྲོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣོན་གཉིད་མ་ལོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉིན་པར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་ལྟ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བློས་མི་འདོར་བར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེ་དེའི་རྟགས་དང་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྟགས་

དང་པོ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་དྲོད་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཉིན་པར་དུ་མ་ཟད་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་དང་སོགས་པས་གཟུགས་བརྙན་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་འདྲ་བ་ལྟ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བློས་མི་འདོར་བའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དྲུག་རྨི་ལམ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་གང་ཞིག རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིད་དགོས་པས་དེས་དྲོད་ཐོབ་ནས་མི་གཉིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དང་པོ་དྲུག་རྨི་ལམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག རྟགས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ་དྲོད་ཀྱི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་དྲོད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དུ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་མ་གཏོགས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ནས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རྩེ་སྦྱོར་རྟགས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ་དྲོད་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་དེ་སྲིད། དབྱེ་ན། དྲོད་པ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གསུམ་ཡོད། བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་མཚོན་

ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པ་དེ་རྩེ་མོའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད། ཐབས་ཤེས་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་དེ་བཟོད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་འདྲ། སེམས་ཀུན་ནས་གནས་པའི་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་བ་དེ་ཆོས་མཆོག་གི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད། རྒྱལ་དབང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་སུ་རྣགས་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་གིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ་དྲོད་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པ་དེ་རྩེ་མོའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་དེ་བཟོད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད།

ཆོས་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་གོང་དང་འདྲ། དྲོད་ལ་སད་དུས་སུ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་དགའ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་དགེ་རྩ་སྨིན་པས་རྨི་ལམ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ། རྨི་ལམ་དུ་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། སད་རྨིས་གཉིས་གར་ཡང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་མེད་པར་གྱུར་ཅིག སྙམ་དུ་ངན་སོང་སྦྱོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སད་རྨི་གཉིས་གར་གྲོང་ཁྱེར་མེས་འཚིགས་པ

དང་། ཞི་བའི་བདེན་ཚིག་འགྲུབ་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཞི་བའི་བདེན་ཚིག་འགྲུབ་པ་དང་། བདུད་དང་སྡིག་གྲོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བསྟེན་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་ནུས་པ་བསྟན་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བའི་རྟགས་ཏེ། རྩེ་མོའི་དྲོད་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་དང་། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་མིའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མང་པོ་ལས། རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་རྣམ་འཕེལ་དང་པོ་དེ་བཞིན་བྱང་སེམས་དེས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་འབྲལ་བའི་བསོད་ནམས་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་དང་། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དང་དེའི་རྒྱུ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། དེ་ཤེར་ཕྱིན་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཞན་གྱི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་ལྷའི་སྲུང་མ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་དང་། དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འབྲལ་བའིབདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གླགས་ལྟ་བར་མི་ནུས་པའི་བསོད་ནམས་དང་།

སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་པའི་གདམས་ངག་སློབ་པ་དང་འདྲ་བར་རང་གིས་ཀྱང་བསླབ་པར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་དང་། བསླབ་པ་དག་པའི་བསོད་ནམས་དང་། རིགས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་སོགས་ནུས་པ་དགོན་པ་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་དང་། སེར་སྣ་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་

གྱུར་གྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་མི་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཀུན་འདུས་པར་བསླབ་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་དང་། རྫོགས་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ཏེ་བསོད་ནམས་བཅུ་དྲུག་པོ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ན་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་དག་གཞུང་གི་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྫོད་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མཚོན་ཚུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འཕེལ་གྱི་གཞུང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གང་ལས་ལྷག་པའི་དཔེ་དང་རྣམ་འཕེལ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཇི་ལྟར་འཕེལ་བའི་ཚུལ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཞེས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཞེས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐམས་ཅད་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྨོས་པ་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་མཆོག་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པས་ཞེས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ

འདྲེན་ནུས་ཀྱི། སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་ཐོབ་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གིས་རྩེ་སྦྱོར་འདི་ཡང་། མདོ་སྡུད་པ་ལས། མི་ལྡོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིས། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པའི་ཡི་རང་བ། །སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྲང་ལ་གཞལ་བའི་ཚད་བཟུང་ཅང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར། འདིར་གླིང་བཞི་དང་སྟོང་དང་པོ་དང་སྟོང་གཉིས་པ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་སྲང་ལ་གཞལ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཐིགས་རེ་རེ་ནས་བགྲང་བར་དཔེ་མཛད་ནས། དེ་བས་ཀྱང་བྱང་སེམས་བཞི་ཡི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསོད་ནམས་མང་བས། དཔེར་བཀོད་ནས་ཆོས་མཆོག་རྩེ་སྦྱོར་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འདིའི་བྱང་སེམས་བཞི་པོ་ས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པ་དང་། ས་བཅུ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འཕགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅི་རིགས་པར་རྣམ་པར་རྟོགས་བཞིའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་རྟོགས་པ་པོ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པས། བཞི་པོ་དེ་དག་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་མོས་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མོས་སྤྱོད་པ་དང་མ་དག་ས་བདུན་དང་དག་པ་ས་གསུམ་དང་། ས་བཅུ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་བཞི་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་གང་ཞིག སྐབས་

འདིར་འཕགས་པའི་བཤད་པ་དང་། ཀྱི་གར་བ་ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་བཞི་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་བཞི་ལ་བཤད་པའི་ལུགས་གཉིས་པོ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པར་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་འདི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐེག་པ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ནི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སའོ། །སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཐེག་པ་ལ་དང་པོ་ཞུགས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་བཞི་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་རྟོག་བཞི་ཡི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་དང་། སྦྱོར་རྩེ་བཞི་དང་མོས་སྤྱོད་མ་དག་ས་བདུན་དག་པ་ས་གསུམ་ས་བཅུ་བ་ལ་གནས་པ་སྟེ། བཞི་ལ་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རང་ལུགས་སུ་མངོན་པས་དེ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རྫི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་དྲོད་རྩེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་རྟགས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་མཉམ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་རྒྱུད་ལ་གཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དེ་ལ་འགྱོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག དེ་ཐོབ་ནས་གཉིད་སོགས་སྒྲིབ་པ་དང་མི་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། བྱམས་ལུས་

སོགས་དང་སྒྲིབ་པ་ནི། །རྨ་པ་ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་དག་རྫི་ལྟས་རྟགས་ཡིན་ནོ། །རྡོད་ནས་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་པ། །ཅི་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པར་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བར་བགྲང་བའི་གཉིད་གཉིས་ཡོད་པས་སྔ་མ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག རྩེ་མོའི་རྩེ་སྦྱོར་ཡིན་ན། རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་ཚང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བཅུ་དྲུག་ཉིད་ནི་རྩེ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་སྔ་ཕྱིའི་གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། བསོད་ནམས་དེ་ལས་དང་པོ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། རྩེ་མོའི་རྩེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གིས་ཞེས་པ་ནས། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་རྩེ་མོའི་རྩེ་སྦྱོར་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་རྟགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་ཞེས་པ་ནས། བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་ལ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་བརྟེན་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། ངེས་པར་བརྟན་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཞེས་པ་ནས།

མངོན་པར་བརྗོད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། ངེས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བཞི་བ་ཆོས་མཆོག་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གླིང་བཞི་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཚད་སྲིད་པ་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། རྟག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཡོང་དུ་རྫུད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་སྤོང་གཉེན་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་ཞེས་པ་ནས། བཞི་ཡོད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ། གཉེན་པོ་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རེ་ཞིག་ཅེས་པ་ནས། རྟོག་པ་གཉིས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། འཇུག་པ་དང་ནི་ཞེས་པ་ནས། དག་ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། འཇུག་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། རྟོག་པ་གཉིས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་པ་ནས། མཚན་

ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་བཤད་པ་དང་། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཟུང་བའི་ཞེས་པ་ནས། དཀྱུ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་དཀྱུར་འདོད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དབེན་པའི་ཞེས་པ་ནས། བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བཟུང་བའི་ཞེས་པ་ནས། དཀྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྲིད་དང་ཞི་བར་ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། འཁོར་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་པ་ནས། དཀྱུ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། འཛིན་པ་དང་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནས། དཀྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཚེད་བཞིན་ངེས་པར་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་རྟོགས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ

ནས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འདྲ་ཟེར་ན། འོ་ན། མདོ་ལས། ཡུལ་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སོ་དྲུག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་བདེན་འཛིན་སོ་དྲུག་དང་ཞེན་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་སོ་དྲུག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་སུ་གཉེན་པོ་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་དྲུག་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཡུམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའོ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དགུ་ལས་བཟློག་པའི་ཆོས་དགུ་རྫས་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྫས་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཞེས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འདིར་བསྟན་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་སོ་སྐྱེ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་འཕགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བློ་བཏགས་པར་འཇུག་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། སོ་སྐྱེ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཇུག་པ་གཙོ་ཆེ་བས། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སོ་སྐྱེ་ལ་དེ་གཉིས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྡོག་བྱ་ཡིན་ན། ལྡོག་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་དེ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སློབ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ལྡོག་པ་དང་འཇུག་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་ནས་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མདོར་བསྡུས་ཀྲུས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུག་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྒྲུབ་སླ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་ལྔ་བའི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཛིན་རྟོག་དེ་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་

གཟུང་རྟོག་དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་ལྔ་བའི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་དམིགས་པས་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྡོས་ཏེ་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་སྐབས་ལྔ་བའི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་

རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེ་འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེ། དེའི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཙམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཐེག་དམན་ལམ་འབྲས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་རང་ཡུལ་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རིགས་འགྲ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་ཚུལ་སྐབས་དང་བོར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདིའི་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཟུང་ཡུལ་ཁོ་ནའི་སྒོས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པར། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་སྐབས་དང་བོར་བཤད་ཟིན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྡོག་བྱའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཐ་མོ་དེ། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་

ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཇུག་བྱའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། དེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོར་གྱུར་པའི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཅི་རིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཅི་རིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད།

དེ་རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་ཕྱིན་དྲུག་གིས་དབེན་པའི་བྱང་སེམས་དོན་དམ་པར་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཡིད་ལུགས་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་རིང་བར་བྱེད་པ་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བྱ་བའི་ལས་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་པའི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་བརྒྱད་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་པར་ལ་ཡང་རྒྱུ་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས། རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཅིག ལམ་ལ་གསུམ་དང་

འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞི་དེ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཡུལ་དགུ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རོ། །ཁྱད་པར་ལ་གསུམ་སྟེ་རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུའོ། །ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་ནུས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ནོ། །གཞན་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། བྱ་བའི་ལས་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དགུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བའི་རྟོག་པ་དམན་པ་དང་། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བས་ལམ་གྱིས་ཆ་མ་ཚང་བས་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་པས་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ལྡོག་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཉི་ཚེ་བ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟ་བར། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་

བཏགས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་། སྐྱོན་འདོར་བ་པོ་རྗེས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཁམས་གསུམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གནས་པ་པོ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་པོ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་པོ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་ལ་ཆགས་ཤིང་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་པོ་དང་། བླང་དོར་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་པོ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ལྟའི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐོགས་པ་པོ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཏེ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་པོ་དང་། རྒྱུ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བུ་འགགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ངོ་བོ་བྱེད་པ་རྟོག་པ་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ལྡན་པ་དེ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མི་ལྡན་པ་སྟེ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་པོ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་ཞེན་པ་གནས་པ་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཏེ་ཞི་བ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་བློས་འཛིན་གས་ཤིང་ལྡོག་པ་པོ་

དང་། སངས་རྒྱས་འདོད་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པར་རྟོག་པ་པོ་དང་། དོན་དམ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་མེད་པར་རྟོག་པ་པོ་དང་། བདུད་བཞི་དང་དམན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་པ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་རྣམས་མང་བས་འཇིགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་པས། ཤེས་པར་འདོད་ན་གསེར་འཕྲེང་སོགས་ལ་གཟིགས་པར་མཛོད།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་རྭ་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རི་བོང་རྭ་ལ་དམིགས་ནས་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག རི་བོང་རྭ་དང་ཐེག་དམན་ལམ་འབྲས་གཉིས་ལྡོག་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ན། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རྟེ་སྦྱོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་ཞེས་པ་ནས། མང་པོས་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་

ལ། བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་འགོད་པ། རང་ཉིད་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུར་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཆད་པར་འགྱུར་བས་ཞེས་པ་ནས། གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་མཚན་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ངོ་བོ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་མི་འཐད་པ། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་བླང་དགོས་པར་བསྟན། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གང་གི་དོན་དུ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དྲི་མ་ཟད་དང་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་བདེན་པར་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྐུ་བཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སྐུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ། བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་གཏོད་དང་ཞེས་པའི། དེ་ཞེས་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་བསྟན་ཞིང་། རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོད་ཅེས་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་མི་ཉམས་པར་གཏོང་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་རྒྱུ་ལུང་གིཆོས་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་མཐོང་ལམ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་སོགས་སྐྱེད་དེ་ལུང་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་ནི་གཞན་ལ་བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་སྟེ་ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་གཏད་དོ། ཀུན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་ཆོས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཤད་པ་ལས། ཡུམ་མ་གཏོགས་པར་ངས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཆུད་གསན་ཏེ་བོར་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ལ་སྐྱོན་མི་རྩེ་ཡི་ཀུན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་བཟུང་སྟེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཆུད་གསན་ཏེ་བོར་བར་གྱུར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ལ་ངས་སྐྱོན་དུ་བཟང་ངོ། ། ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདིར་བསྟན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་འདིར་བསྟན་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གསུམ་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བཀག་པ་དང་། ཁས་བླངས་དང་འདྲ་བའི་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ།

དང་པོ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། འགོག་པ་མེད་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཞིག་ཐོབ་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དང་མ་སྐྱེད་པ་དག་ཅེས་པ་ནས། དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྗེས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས། སྙིང་པོའི་དོན་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཤད་པ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཤད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམས་པའི་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་དམིགས་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ།

ཁ་ཅིག སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་དང་པོ། གཟུགས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པ། གཟུང་འཛིན་མཚན་མ་གཟུགས་ལས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་ས་གསུམ་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་

གྱི་ས་དེ་ས་བཞི་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རྫས་གཞན་ལས་ཁེགས་པས་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་སྔོན་པོ་ལས་རྫས་གཞན་ཁེགས་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་སྔོར་སྣང་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་ནས། སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མ་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་མི་འཐད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འདིའི་ལུང་དོན་བསམས་ནས། གཟུགས་གཟུང་འཛིན་ཚད་མས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུང་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཡིན་ན། གཟུགས་གཟུང་འཛིན་ཚད་མ་ལས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་ནས་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་ནས་གཟུང་འཛིན་ཚད་མ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་གཟུང་འཛིན་ཚད་མ་ལས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། གཟུང་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་ལས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འགལ་

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་ཡང་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། གཟུགས་དང་གཟུང་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདེན་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་རྣལ་

འབྱོར་གྱི་ས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདེན་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདེན་མེད་རགས་པ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདིར་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། ཆུང་ངུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། འབྲིང་པོ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆེན་པོ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདིས་རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་དུ་ངེས་པ་དང་། བསྒོམ་བྱའི་བདེན་མེད་ཕྲ་རགས་གསུམ་དང་། སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་། འཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ལ་མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་མཆོད་བརྗོད་དུ་དང་པོར་གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ནས་ལམ་ཤེས་གསུམ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དང་། དེ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་མཚན་གསུམ་དང་། སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཞུང་ཚན་པ་བཞི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཀྱང་། བར་བས་བཤད་ཚུལ་དེ་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པ་བསྟན་པ་ནི། དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལྟ་བའི་བསྒོམ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པ་ལང་གཤེགས་ལས། ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རྟེན་ནས་ནི། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ །དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བདག་མེད་པ། །སྣང་བ་མེད་པའི་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁྲབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདིར་བསྟན་པ་བཞི་དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་དུ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱང་བཞེད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཤད་པ་འདི་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བསམ་བྱུང་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་བདག་འཛིན་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་ལས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསམ་བྱུང་

གི་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་བྱུང་གི་རིག་པ། སྒོམ་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར། བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྔོན་པོ་དང་དེའི་བློ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གང་ཞིག ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཉམས་མྱོང་གི་ཚད་མར་ཐལ་ལོ། །སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ཉམས་མྱོང་གི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་

ཡིན་ཟེར་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དུས་མཉམ་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པའོ། །ངེས་པ་ནི་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྔོན་པོ་ཚད་མས་མི་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། སྔོན་པོ་མེད་པར་ཐལ། སྔོན་པོའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཞེ་ན། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྔོན་པོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བས་ཟླ་བ་གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བཞིན་དུ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཅིག་ཡིན་ན། དུ་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་རང་རིག་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཅར་དམིགས་པའི་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས

སྤྱོད་པའི་རང་རིག་གིས་སྔོན་པོ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ། །སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། ། སྔོན་འཛིན་དབང་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁ་ཅིག སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་སུ་འདོད་ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བློས་སྔོན་པོ་དམིགས་ན་སྔོན་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་གཉིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ན་དེའི་སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་སྤོང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེས་ན་སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་དེ་སྤོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་གཉིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་གཉེན་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་མང་པོ་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་དམིགས

ན་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དངོས་སུ་དམིགས་པས་ཁྱབ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དངོས་སུ་དམིགས་ན་བློ་དེས་སྔོན་པོ་ཡང་དངོས་སུ་དམིགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེ་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མས་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁྱོད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བྱུད། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ངོར་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རང་བློ་རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་བྲལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡིན་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ཁོ་ན

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁ་ཅིག ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་ཟླ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་ཟེར། འོ་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དམིགས་པའི་དོན་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱད་ཅིག ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོར་ན་སྔོ་སོགས་དབང་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་མིན་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དཔེར་འགོད་རིགས་ཀྱི། གཞན་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་བས་ཟླ་བ་གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་གཉིས་ནི་གཅིག་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་བློས་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་དམིགས་པར་འདོད་ཀྱི་སྔོན་པོ་ཙམ་དང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ལྷས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཚེ་དེ་འདྲ་བའི་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་ལྷས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀས་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན། རིགས་རྒྱན་ལྟར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་ལ་སྣང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་ཟེར། སྤྱི་བདུན་རྒྱན་ལྟར་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་སྣང་བ་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་བར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས

ཀྱི་རིགས་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་སད་པའི་མིག་ཤེས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་སད་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལྟར་ན། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་དུས་མཉམ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཁྱབ་ཀྱང་སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཅིག་གིས་སྔོན་འཛིན་ཀྱང་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིན་ཅན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་། ཤེས་པ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་རིགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པར་སྣང་ངོ་། །

དགེ་འདུན་སྒང་ན་རེ། རྫས་གཅིག་པ་དང་ལྡན་གཅིག་པ་འགལ་བར་ཐལ། ལྡན་ཅིག་པ་ལ་རྫས་གཞན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་དོན་གྲུབ་ལས། ལྡན་ཅིག་གཟུང་བ་གཅིག་འཛིན་བློ་འདོད་ན་དེ་མ་གྲུབ། ཞེས་སོ། །དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། རྫས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གཅིག་དམིགས་ན་ཅིག་ཤོས་དམིགས་དགོས་ན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ལྡན་ཅིག་གམ་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་དགོས་པས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཕན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན། རྫས་གཞན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི། །འདིའོ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དགེ་འདུན་སྒང་ན་རེ། ལྡན་ཅིག

དམིགས་ངེས་ལ། རྫས་གཞན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཀྱང་། རྫས་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཞིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཀྱང་། རྫས་གཞན་ཡིན་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཞན་སེམས་དང་། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས། །གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་འཁྲུལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་རྟགས་རེ་རེ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་མ་དམིགས་པར་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ཡོད་ཅིང་། སེམས་བྱུང་མ་དམིགས་པར་སེམས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཚད་མས་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དམིགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་གཅིག་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་དང་ལྟར་བ་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་གོ་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་མཐོང་ན་བུ་རམ་གྱི་རོ་མྱོང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བས་ན་ལྷན་གཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཅེས་པ་སྐབས་འདིར་ཡུལ་དུས་གཅིག་པའི་དོན་དང་། དམིགས་པ་ནི་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་། ངེས་པ

ནི་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཅིག་ཚད་མས་མྱོང་བའི་དུས་སུ་དེའི་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མྱོང་བས་ཁྱབ་ལ། ཅིག་ཤོས་ཚད་མས་མྱོང་དུས་ཡང་གཅིག་ཚད་མས་མྱོང་བའི་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མྱོང་དུས་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡང་རང་མྱོང་བའི་རང་རིགས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མྱོང་བས་ཁྱབ་ལ། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མྱོང་བའི་དུས་སུ་སྔོན་པོ་ཡང་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མྱོང་བའི་ཁྱབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྔོན་པོ་དང་ནི་དེས་བློ་དག །ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མིན་ལ། ཤེས་པ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ཕན་ཚུན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འབྲེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི། །འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བདུན་རྒྱན་ལས། དེ་བས་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མྱོང་བས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱན་ལས། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག ཁྱོད་དམིགས་ན་སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ། དེ་དམིགས་ན་ཡང་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །དང་པོ་ལ།

སྟོན་པོ་དང་དེའི་བློ་དག་ལྡན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། འདི་ནི་སེམས་ཅམ་པོ་ན་ཡིན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནས། ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཟུང་བ་མེད་ན་ཞེས་པ་ནས། ངེས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་ལ། བསམ་བྱུང་གི་རིག་པ། སྒོམ་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཡང་དག་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། བསྒོམས་པས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སྒོམ་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་སྦྱོང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྒྲིབ་པ་དོན་དམ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་དང་དེ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་ནུས་པར་ཁས་བླང་བར་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ནས། གནས་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཞི་ངོ་བོའི་གནས་ལུགས། དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ལྟ་བ། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཞེས་པ་ནས། ཅུང་ཟད་མེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་པས། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་པས། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ་ཞེས་པས། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞེས་པས། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་གྲོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་འདི་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྐང་བ་དང་པོས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པས། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་བ་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་བར་ཆོད་དོ། །

ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབུ་མ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རུང་སྟེ། རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་དབུ་མ་དང་། གསུམ་པས་ལམ་དབུ་མ་དང་། བཞི་བས་འབྲས་བུ་དབུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་རྗེ་སྦྱོར་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྤང་བྱ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་པའི་ལམ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལས། སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དང་། དེའི་བྱེད་པ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ

ལ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་སྐྱེས་ན་ཞེས་པ་ནས། འཐོབ་པོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི། །ཞེས་པ་ནས། ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག འདིའི་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ། ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲུག་ཚན་དྲུག་ཛོགས་ཛེས་ཀྱི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ཚུལ་མདོ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དྲུག་ཚན་དྲུག་ཛོགས་ཛེས་སུ་གསུངས་པའི། སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ཚུལ་མདོ་ལས་མེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ལོ་ནར་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ། །སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གསུངས་པས། དང་པོ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། གཉིས་པ་ཐོད་རྒལ་གྱི་དེ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་འཆད་པ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེས་ན་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་མཐོང་རྩེ་ལ་དབང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཐོད་རྒལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་འཕགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་རྣམས་བཞེད་པ་ནི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ལོ་ན་རེ། ཉི་སྣང་ལས། རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྗེས་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེར་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་ཞེས་པ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཞེས་པས། སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་ཕྱི་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མཉམ་བཞག་ཏུ་བསྒོམས་པའི་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་བའི་ལས་ཞེས་པ་ནས། སྙོམས་པར་འཇུག་ནས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དུས་ཕྱིས་ཞེས་པ་ནས་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་དང་། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་བརྗོད་ནས་ཞེས་པ་ནས། བསྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཞེས་པ་ནས། མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག འགོག་པ་སྙིལ་ཚོས་སུ་བྱེད་པའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་ན། ཡར་སོང་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པས་ཁྱབ། འདོད་སེམས་སྙིལ་ཚོས་སུ་བྱས་པའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་

ན། མར་སོང་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མར་འོངས་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཡར་སོང་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འགོག་པ་སྤེལ་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྔོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་དེ། ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག དེ་ཐོབ་ནས་དགའ་མགུར་ཞུགས་ཚོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ན། ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་མགུར་ཞུགས་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་ཡིག་ཆ་རྙིང་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གསར་བ་ལྟར་ན་དམན་ལམ་སྔོན་སོང་གི་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་དེ། རྩ་བར། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་འཇུག་ནས། །ཞེས་དང་དེའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་། སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡར་འོངས་བསམ་གཏན་བརྒྱད་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མར་འོངས་ཐོལ་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་སེམས་སྤེལ་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་དེ་ཡིན་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡར་སོང་ཐོད་རྒལ་གྱི་

དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྣྲེལ་བའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ཡར་འོངས་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། མར་འོངས་མཐར་གནས་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྣྲེལ་བའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་དེ་མར་འོངས་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཡར་འོངས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་ལ་འགོག་པ་སྣྲེལ་བའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མར་འོངས་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཙམ་ལ་འདོད་སེམས་སྣྲེལ་བའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོད་རྒལ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འགོག་པར་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་དུས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུང་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐོད་རྒལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག་མེད་དེ། དེ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར། སྙོམས་འཇུག་དགུའི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་སྔོན་འགྲོ་བའི་ཉན་ཐོས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་པོར་ནས་འགོག་པར་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདིའི་ཐོད་རྒལ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཐབས་དམན་པའི་རྟེན་དམིགས་པ་རྣམ་པ་སྙོམས་འཇུག་བཞིའི་རིང་པོའི་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་རྩེ་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་རིང་བ་བཞིའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྲིད་རྩེའི་དེ་མ་ཐག་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས། བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐབས་དམན་པའི་རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་སྙོམས་འཇུག་དང་རིང་བ་རྣམ་བཞིའི་རིང་བའི་ཕྱིར། སྲིད་རྩེའི་དེ་མ་ཐག་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་རྩེ་ལས་ལངས་ཏེ་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་འདོད་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཡར་སོང་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་ན། ཡར་སོང་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་སྔོན་ཆོས་གང་ཡང་མ་བཅུག་པར་ཐར་ཆགས་སུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་ཡང་། ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་དང་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཉེར་ཊེ་འཛིན་དུ

བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཁ་ཅིག འདི་ཐོད་རྒལ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲེལ་བ་དང་བོར་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཡང་། མདོ་འགྲེལ་དུ་མ་ཞིག་གི་ཐོད་རྒལ་དུ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་འགྲེལ་གང་གིས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། བསྒོམ་པའི་ལམ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུའི་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུའི་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོད་རྒལ་གྱི་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་དེས་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་བསྡུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་སོང་ཞིང་སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་སྤེལ་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་རིགས་པ་དེ། རང་ཉིད་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། སྤེལ་གཞི་ཡར་སོང་གི་གནས་ལ་སྤེལ་ཆོས་རིགས་མི་འདྲ་བར་སྤེལ་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་དེ། ཡར་སོང་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། སྤེལ་གཞི་མར་སོང་གི་གནས་ལ་སྤེལ་ཆོས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྤེལ་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་དེ། མར་འོངས་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད།

ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ས་དྲུག་པ་བས་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་འབྱུང་བཟློག་གཉིས་སུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད

དེ། ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཁང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ས་བདུན་པ་བས་ཡར་སོང་མཐའི་འགོག་པ་ལས་ལངས་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མར་འོངས་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁང་བ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་ནུས་ཏེ། དང་པོར་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་གཅིག་པུ་བརྒལ་ནས་སྲིད་རྩེ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྲིད་རྩེ་གཉིས་བརྒལ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྲིད་རྩེ་ཅི་ཡང་མེད་གསུམ་བརྒལ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་འདོད་སེམས་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཡན་ཆད་བཞི་བརྒལ་ནས་ནམ་མཁའ་དང་འདོད་སེམས་ལ། ནམ་མཁའ་ཡན་ཆད་ལྔ་བརྒལ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་དང་འདོད་སེམས་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་དྲུག་བརྒལ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། འདོད་སེམས་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་བདུན་བརྒལ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། འདོད་སེམས་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་བརྒྱད་བརྒལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི། གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྣམས་སྒོ་མང་ཡིག་ཆ་སྙིང་བའི་ལུགས་ལྟར་བྲིས།

འདི་དག་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་མདོ་ལས། སྙོམས་འཇུག་ཚར་ལྔ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་དགུ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་འགོག་པའི་བར་དུ་སོང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་དང་། ཐོད་རྒལ་བྲིས་པའི་ལན་དུ་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་འགོག་པར་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་འོངས་གཅིག་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདོད་དབེན་ཅེས་པ་ནས། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ལའོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལའོ། །དེ་ནས་གསུམ་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་ལའོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས། ཐོད་རྒལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐོད་རྒལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་བར་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་སྟེ་གནས་སོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཅེས་པ་ནས་དེ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་

སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ཅེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་ལ་རྣམ་བཤད་དང་གསེར་འཕྲེང་གི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ཞེས་པའི་ཡར་སོང་མར་འོངས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་གཉིས་བསྟན་ཅིང་། ནས་ཞེས་པས་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་འཇུག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། འདོད་ཅེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་དངོས་སུ་བསྟན། གཅིག་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མར་འོངས་འདོད་སེམས་སྤེལ་བར་དོན་བསྡུ་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གང་ཡང་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་དང་། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་སྟེ། བར་བ་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ། ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་དང་། བར་དུ་གང་ཡང་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་འོངས་གཅིག་རྣམས་གསུངས་སོ། །

བསྟན་བཅོས་ལས་ནི། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་

བསྒྲིངས་དང་། ཀང་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མར་འོངས་འདོད་སེམས་སྤྱིལ་བ་དོན་བསྡུ་དང་བཅས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བར་བ་གཉིས་པོ་སླ་བར་དགོངས་ནས་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གསེར་འཕྲེང་ལུགས་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཅིག་དང་ནས་མི་འདྲར་འགྲོ། ཞེས་པའི་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་དང་འགོག་པ་སྤྱིལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་རྒལ་བསྡུས་ལ། འདོད་པར་ཞེས་པའི་ཀང་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྲིད་རྩེ་ལས། འདོད་སེམས་ལ་གནས་པའི་ནུད་ཚུང་བསྡུས། འདོད་སེམས་ཞེས་པའི་ཀང་བ་གཉིས་དང་། མི་འདྲར་འོངས་ཞེས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་། འདོད་སེམས་དགུ་སྤྱིལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་རྒལ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཅིག་དང་ནས་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་དང་འགོག་པ་བརྒྱད་སྤྱིལ་ནས། ལུགས་མཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་རྒལ་བསྡུས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདོད་པར་ཞེས་པའི་ཀང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་སླར་ཡང་སྲིད་རྩེ་ལ་ཞུགས། དེ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་སེམས་ལ་གནས་པའི་ནུད་ཚུང་བསྡུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདོད་པར་སེམས་ཞེས་པའི་ཀང་བ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་ཞེས་པའི་ཀང་བ་གཉིས་དང་། མི་འདྲར་འོངས་ཞེས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་། འདོད་སེམས་དགུ་སྤྱིལ་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་རྒལ་བསྡུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནས་གཉིས་དང་སྟེ་ཞེས་པས་ནི་ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཀང་བ་དང་པོ་སྦྱོར་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ན་དོན་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ནས་གཉིས་དང་སྟེ་ཞེས་པས་ནི་

ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་པའི་ཀྲང་བ་དང་སྦྱོར་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ལོ་ན་རེ། གཞུང་གི་སྟོན་ཚུལ་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་མཐུན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་མདོ་མི་མཐུན་པ་གང་ཞིག དེའི་དབང་གིས་འདོད་ཚུལ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པས་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བའི་ལུགས་བཞིན། སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དངོས་གཞི་གང་ཡང་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཉི་ཁྲིའི་ལུགས་ལྟར་ཡར་སོང་དང་། འགོག་པ་སྐྱེལ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཞེས་པ་ནས། འདི་གཉིས་ཀྱི་མདོ་མི་མཐུན་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཉི་ཁྲི་དང་། འཕགས་པས་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བ་དྲངས་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བ་ལས་སྲིད་རྩེའི་ཉུད་ཚུང་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཉི་ཁྲི་ལས་ཉུད་ཚུང་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ན། ཉི་ཁྲིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྟུལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རྣོ་བའི་ཕྱིར། འབུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས། བརྒྱད་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མགོ་སྙོམས་པ་ཙམ་གྱི་གོ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྣང་ལས། མགོ་སྙོམས་པའི་གོ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མ་བྱང་བའི་ཚེ་ནུད་ཆུང་བྱེད་དགོས་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་བའི་ཚེ་ནུད་ཆུང་མི་དགོས་པ་ཉི་ཁྲི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཡང་ཡར་འགྲོའི་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། མཚམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ནུད་ཆུང་གསུངས་ལ། མར་འོངས་ཀྱི་སྤྲུལ་གཞིའི་འགོག་པ་ནས་སྤྲུལ་ཆོས་འདོད་སེམས་བར་དུ་ནུད་ཆུང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་དང་པོར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་དུས་དང་། སྐྱེས་ཚར་ནས་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡར་སོང་གི་སྤྲུལ་ཆོས་འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་རིང་བ་བཞིས་རིང་བར་མ་ཟད། སྤྲུལ་ཆོས་ཞི་བ་དེ་ལས་ཧ་ཅང་མ་ཞི་བས། གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་དང་པོར་སྐྱེད་པའི་ཚེ་ལྷང་མ་ནུས་པས་སྲིད་རྩེ་ལ་ནུད་ཆུང་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གམ་སྔར་མ་སྐྱེས་པ་དང་པོར་སྐྱེད་པའི་ཚེ་འགོག་པ་ཆེ་ཞི་བ་དེ་ལས་འདོད་སེམས་ཧ་ཅང་མ་ཞི་བ་དེ་ལྷང་མ་ནུས་པའི་སྲིད་རྩེ་ལ་ནུད་པར་གསལ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་བའི་ཚེའམ་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་འགོག་པ་ལས་འདོད་སེམས་ཀྱི་ལྷང་ནུས་པ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉི་ཁྲི་དང་འགྲེལ་བ་ལེའུ་བརྒྱད་མར་སྲིད་རྩེའི་ནུད་ཆུང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེས་ན་བྱང་བའི་ཚེའམ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་ལེ་བརྒྱད་མར་དྲངས་པ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་འདོད་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷང་ནུས་པ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བཤད་པ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། མདོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་

པ་དེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱོར་བ་ལ་རིང་སྦྱོར་དང་། ཉེ་སྦྱོར་གཉིས་བྱས་ནས། དང་པོ་ལ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཕྱུག་གཅིག་དང་། གཉིས་པར་གང་ཡང་མ་བཙུག་པའི་ཡར་སོང་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་འདྲ་རྗེ་ཡབ་སྲས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དངོས་གཞིའི་བསྡུས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སོང་བ་དང་འོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་འགོག་པ་དང་མ་སྤེལ་བ་དང་སྤེལ་བའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། གཉིས་པ་ནི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གང་ཡང་མ་བཙུག་པའི་ཡར་སོང་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་དང་འཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཞེས་པ་ནས། འོངས་ནས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ། དེ་ལྟར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། བརྗོད་དགོས་པའི་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་ལྡོག་པར་གཟུང་རྟོག་གོ །དང་པོ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རེ་ཤིག་ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་དགུའོ་ཞེས་པའི་

བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་དགུའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་བཤད་པ་ལ། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཞེས་པ་ནས། བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་དགུའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བམ་པོ་ལྔ་བ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། བམ་པོ་ལྔ་བའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་པ་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ནས། དགུའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀྱི་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། ཐ་མར་བཞེད་ཅེས་པའི་བར་

བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། དགུར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། བསྒོམ་པའི་ལམ་འདི་ཞེས་པ་ནས། ཤོང་དུ་རུད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། འོ་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ལ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ལ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱིས་ཁྱབ་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་བར་ཆད་མེད་རྩེ་སྒོམ་རྩེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་སྤྱི་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་བཤད་པའམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ལ་དྲི་མ་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒོམ་རྩེ་ལ་དྲི་མ་དག་པས་ཁྱབ། གཅིག་ཤོས་ལ་དག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་ན་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རྫོགས་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་དུས་ན་ས་བོན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ནས་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་བསྒོམ་ལམ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འབྲས་བུར་

གྱུར་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཡང་ཁ་ཅིག བརྒྱུད་སྟོང་བ་དང་ཡུམ་འབུམ་པ་གཉིས། མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོམ་སྤང་འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདུག་པ་དང་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཙོད། གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་སྤང་འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་པོ་དེ་བཤད། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་སྤང་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་པོ་དེ་བཤད། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་པོ་དེ་བཤད། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱུ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་འཛིན་རྟོགས་པ་དགུ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གསུངས་ནས། རྟོག་པ་གཞན་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་མི་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་པའི་སྐབས་

གསུམ་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་རྟོགས་པ་སྤྱིར་བཤད་ནས་འདིར་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་དེ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་མཉམ་རྗེས་གཉིས་བཤད་ནས་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་རྗེས་ཐོབ་ཁོ་ན་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་མཚོན་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་ཉེར་ལྡོག་དང་། འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཞེས་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་མིང་འདོགས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་འཇོམས་པའི་ཆ་ནས་སྦྱོར་བ་ཉེར་ལྡོག་དང་ས་བོན་འཇོམས་པའི་ཆ་ནས་འཇུག་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ། འདིར་བསྟན་སྒོམ་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་འཛོག་བྱེད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ལྡོག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ། འདིར་བསྟན་སྒོམ་སྤང་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་འཛོག་བྱེད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ། འདིར་བསྟན་སྒོམ་སྤང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པའི་འཛོག་བྱེད། བཏགས་འཛིན་ལའང་དེས་འགྲེ།

གསུམ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྔ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ།

ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། བརྟེན་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སློམ་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་པ་ནས། བརྟེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚོན་དེ་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སློམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པ་ནས། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། འགའ་ཞིག་གི་ཞེས་པ་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདིའི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ་ཞེས་པ་ནས། རྒྱུན་མར་གྲོལ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པ་ནས། དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་སེལ་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བློའི་ནོར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། ལོག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ། དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་

བརྟེན་ནས་བདེན་གཉིས་འགལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གཅིག གཞི་བདེན་གཉིས་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པར་གཅིག སྤྱོད་པའི་རྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གཅིག མངོན་རྟོགས་དང་དེའི་སྤང་བྱ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཅིག སྤང་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བར་གཅིག བསྒོམ་བྱ་སྤྱི་ལ་གཅིག དེ་བསྒོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། ལམ་བསྒོམ་པའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཅིག་དང་། གཞིའི་གནས་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་གཉིས་དང་། སྤྱོད་པའི་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། སྤྱོད་པའི་རྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གསུམ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། མངོན་རྟོགས་དང་དེའི་སྤང་བྱ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། བསྒོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། དེ་བསྒོམས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག འདིར་བསྟན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་། དེ་མངོན་གྱུར་གང་རུང་འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ལ་ཐལ་ངག་མེད་པར་ཐལ། དམ་

བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ས་བོན་གྱི་མྱུ་གུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་སྨྲས་དབུ་མ་པ་ལ་འཕངས་པའི་སུན་འབྱིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལོག་སྒྲུབ་ལ་བསྟུས་ན་ཀུན་རྫོབ་སློ་ཅན་དང་། དོན་དམ་སློ་ཅན་གཉིས་དང་ཕྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་སློ་ཅན་གྱི་ཐལ་ཀ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སློ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ལོག་རྟོགས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནས་གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་བཏགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དཀྱུ་ཆོས་ཅན། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་། མངོན་གྱུར་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ས་བོན་ཡང་མ་ཡིན། མངོན་གྱུར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཀུན་རྫོབ་སློ་ཅན་གྱི་ཐལ་ཀ་ལ་དོན་དམ་གྱིས་ལན་འདེབས་པས་ཁྱབ། དོན་དམ་གྱི་སློ་ཅན་གྱི་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལམ་གསུམ་བསྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ས་ལམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་མངོན་གྱུར་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སློ་ཅན་གྱི་ཐལ་ཀ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་གྱི་སློ་ནས་ལན་འདེབས་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སློ་ཅན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་རིགས་མཐུན་གྱི་ཐལ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་གསལ་

གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལྟ་བུ་བཀོད་པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་གསལ་གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་བཞིན་རྟགས་གསལ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་བཀོད་པ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དོན་དམ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལ་རིགས་མཐུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །

རིགས་མི་མཐུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོན་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་དུ་བར་ཆད་མེད་རྩེའི་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དུ་ཡུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་ཀ་འདི་དོན་དམ་རིགས་མཐུན་གྱི་ཐལ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོང་གི་དེ་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐལ་ཀ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱབ་མེད་དང་། འདི་དོན་དམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་པས་དོན་དམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱབ་མེད་ལན་འདེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རིགས་མཐུན་གཉིས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཉིད་དང་དོན་དམ་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བཅུ་བ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལན་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་ལན་དང་། དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་བ་ལྔ་བ་དྲུག་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལམ་བྱེད་པ་རྟོགས་དཀའི་ལུགས་སུ་བྱེད་པ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། དེས་དགུ་བར་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལན་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ལན་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྟོགས་དཀར་དགུ་བ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལན་འདེབས་པར་བཞེད་པ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ལན་རྟོགས་དཀའི་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དགུ་བའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལན་བྱེད་ཚུལ་དེ་གཞན་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ན་དགུ་བའི་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དགུ་བ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་གཞན་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་སྣང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རྟོགས་དཀའི་རྗེས་འབྲང་བཅས་པས་ལན་བྱེད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་བཅུ་དྲུག་གི་དགུ་བ་དང་། བཅུ་བ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་གང་ཞིག གཞན་རྣམས་ལ་དངོས་བསྟན་རྗེས་འགྲོའི་སྐབས་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལན་དང་། ལྡོག་འགྲོའི་སྐབས་ཀ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ལན་བྱེད་པ་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐབས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དགུ་བ་དང་བཅུ་བ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མཐུན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཞན་རྣམས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་ཏེ་ཐལ་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཞན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་རིགས་མི་མཐུན་ཏེ་ལྡོག་པ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ས་བོན་རང་ངོས་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་བློའི་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་བའི་དོན་དམ་གྲུབ་ཚད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ སྐབས་ཀར་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ལོ་ནས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བོན་རང་ངོས་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་བློའི་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་སྐབས་ཀ་ཡིན་ཡང་། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་རིགས་ཀྱི། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་སྐབས་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟགས་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འབའ་ཞིག་འདེབས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། ས་བོན་རང་གི་ངོས་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་ལན་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་བའི་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཡང་། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་ལན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་

བཤད་ལས། ཡང་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་མྱུ་གུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། ས་བོན་རང་གི་ངོས་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ཡིན་ཡང་། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་གདབ་རིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་ལའང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། འགྲེལ་བ་འདིར་དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཞེས་གཉིས་བསྟན་པར་བཤད། གྲགས་ཆར་ཡང་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེད་དུ། གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། །ཞེས་པ་གཉིས་བསྟན་པར་བཤད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལེགས་པར་རྗེས་གསུངས་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྒྱན་སྣང་དུ་སྤང་གཉེན་གཉིས་སོ་སོར་མཛད་པ་ཉིད་རྩ་བའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆུང་དང་རྣམ་བཤད་ལྟར། རྣམ་བཤད་ལས། རྟོད་པ་དང་འདི་གཉིས་སོ་སོར་བྱ་བ་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཞེས་སྨོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་གཙོ་བོར་འཆད་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། བདེན་སྟོང་དང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་ཅིང་། འདིར་བསྟན་ཕྱིར་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ། འདིར་བསྟན་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ལོག་སྒྲུབ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ལྟར་གོལ་བའི་ཞུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་བཅུ་དྲུག་དང་གཉིས་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ལོག་རྟོག་དང་། ཕྱི་མ་ཀླན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞུན་འབྱིན་བཅུ་དྲུག་བསྡུས་ན། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་གཉིས་སུ་འགྱུར། དབུ་མ་བས་ཁས་བླངས་ཀྱི་དོན་དམ་གང་རིགས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་

སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དེ་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ལྟག་ཀའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྟགས་གསལ་རིགས་མཐུན་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ལྟག་ཀ་གཉིས་ཡོད། དབུ་མ་བས་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་གང་རིགས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དེ་འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ལྟག་ཀའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྟགས་གསལ་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཡོད། འདི་དག་གི་ལན་གྱིས་སེལ་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་བདེན་གཉིས་ལ་གཉིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྤང་གཉེན་སོ་སོར་བགྲང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་གསུམ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཞེས་པ་ནས། གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་བ་འདིར་བདེན་གཉིས་སུ་བགྲང་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཉིས་དང་ཞེས་པའི་སོ་སོར་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རྩོད་པ་དང་འདི་སོ་སོར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་སྨོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞིའི་གནས་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་གི་བརྗམས་ཡིན་པས། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་མ་ཐོན་པ་སྐུ་ཞེས་སོགས་མང་པོ་བཤད་པས་འདི་དབང་བཙན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསལ་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་སྐྱེད་པར

གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདུ་བྱས་དང་ཞེས་པ་ནས། བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་པ་ནས། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

སྐབས་བསྡུ་བའོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་བསྡུ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནས། སྐབས་ལྔ་བའི་འགྲེལ་བའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ཡང་ཚིག་དོན་དུ་དྲིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ལྔ་བའི་འགྲེལ་བའོ་སྟེ་ལྔ་བའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་སྦྱོར་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། རྟོགས་དཀའི་རྒྱལ་ཡུམ་དགོངས་དོན་བཅུ་གཉིས་བདག །ཁུངས་ལྡན་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྟ་བདུན་གྱིས། །དཀར་འཛམ་ཤོག་བུའི་མཁའ་ལ་དྲངས་པ་ན། །སྐལ་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་བློ་གྲོས་འདབ་བརྒྱ་བཞད། །འདི་ལྟར་བཤད་པའི་མཚོན་པའི་དུས་གསུམ་དགེ །ཕུང་པོ་ཆེར་སྤུངས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་ཚུལ་བསྐྱེད་ལུང་རྟོགས་འབྲས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གནས་སུ་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་མིན་དེ་བར་དུ། །རྒྱལ་དང་རྒྱ་བོད་མཁས་པ་མ་ལུས་པའི། །ལེགས་བཤད་རོ་བརྒྱ་སྦྱོར་བའི་བློ་གྲོས་ལྡེ། །འབུམ་ཕྲག་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མས་བྱས་པའི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ལས་སྐབས་ལྔ་བའི་སྐབས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །།མངྒ་ལཾ། །

༄༅༅། །ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་དགོངས་དོན་དཀའ་བའི་མདུད། །རྣམ་དཔྱོད་སོར་མོས་བཀྲོལ་ནས་འགྲོ་རྣམས་ལ། །སྟོན་མཛད་དངོས་བརྒྱུད་ཚོགས་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས། །མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ། །

བརྟན་བྱེད་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ།

གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ་ལ། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང༌། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བ་བཀོད་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། སྐབས་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནས། མཐར་གྱིས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆེན་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་དང་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཆོས་བཅུ་གསུམ་གོ་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གོ་རིམ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་བ་བཞི་ག་མཁྱེན་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་ཡུལ་དུ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་དེ་སྒོམ་པ་རབ་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བའི་རྩེ་མོ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གོ་རིམ་ལ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་མཐར་ཐུག་གི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། །དེ་མཐའ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡི་གོ་རིམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། སོ་སོ་བ་དང་བསྡུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀློག་ནས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་མཐར་གྱིས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་ཐལ། མཐར་གྱིས་པས་ཆོས་བཅུ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཚམས་སྦྱོར་གྱིས་འགྲེལ་བས་སོ་སོ་བ་དང་། བསྡུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་ཝླགས་ནས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བཞི་བར་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དུ་བསྡུས་ནས་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་སོ་སོ་བ་དང་བསྡུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པ་ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སློབ་ཅིང་ཅུང་ཟད་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཉིད་སོ་སོ་བ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་བསྡུས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཧ་ཀྲུགས་པ་ལྟར་སྐྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒོ་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྒྱལ་བའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་སུ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་སྐབས་དྲུག་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་མིན་པར་གསུངས་ཀྱང་དཔྱད། ཡང་ཁ་ཅིག དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་ཟེར་

ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤོང་དུ་ཆུད་པས། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤོང་དུ་ཆུད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ན། མཐར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་འདི་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། སྦྱོར་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ཡང་སྐྱེ་རིམ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་རྗེས་དྲན་དྲུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ལ་འཆད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཟེར་ན། ཡོད་པར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ནི་ངོ་བོའམ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད། རྗེས་དྲན་དྲུག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་

ལས། སྔར་གྱི་སྨིན་ཚུལ་དུ་གཉིས་དང་འདི་གཉིས་མི་བཟློས་པ་ནི་འདི་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་ཡིན་ལ། སྔར་གྱི་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཞོག་པ་ནས་བསྟན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འགྲེལ་བ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷ་དེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་འགྲོ་བ་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཟེར། མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པའི་ཚེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་དཔང་པོའི་ཚུལ་དང་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡང་ཡོད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་ལམ་ཊཱི་ཀ་ལས། རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་དྲན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྗེས་དྲན་དྲུག་ཙམ་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཡོད་པས་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་རྗེས་དྲན་བཅུ་འཆད་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཞི་པོ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བཅུ་རྫོགས་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་བཞི་དེར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་སྨོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཚན་

ཉིད། དབྱེ་ན། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་དང་། མཐར་གྱིས་སློབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ཚོགས་ལམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཙོ་བོ་སྦྱོར་ལམ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཙོ་བོ་སྒོམ་ལམ་ལ་འཇོག་ཀྱང་སྦྱོར་ཡོད་ཙམ་ལ་དེ་གསུམ་ག་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ཡང་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་བྱ་བ་དང་། ངེས་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་སློབ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དྲུག རྗེས་དྲན་དྲུག་གི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དྲུག དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གསུམ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་དྲུག དེ་དག་གི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་གསུམ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་གཏོང་བ་དང་། དཔང་པོ་ཉིད་དུ་ལྷ་དང་བླ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་དང་། དེ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་པའི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཉིས་པ་ལ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་ཞེས་པ་ནས། བྱ་བར་བཞེད་ཅེས་པའི་

བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནི་ཞེས་པ་ནས། མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྡུ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནས། དྲུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་སྐེ་དྲུག་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། སྨྲས་པ། ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་བཞིན་རས་ལྟ་ན་སྡུག །ལུང་དང་རིགས་པའི་ཟུར་མིག་རིང་དུ་འཕེན། །གཏམ་གྱི་འཆི་མེད་ལུས་ཕྲའི་འཛུམ་སྣེག་གིས། །ལེགས་བཤད་ཚགས་ལྡན་གཞོན་ནུའི་ཡིད་རབ་འཕྲོག །དགེ་འདིའི་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར། །མི་མཐུན་བསེར་བའི་མིང་ཡང་མི་གྲགས་པར། །དུས་གསུམ་སྦྱོར་བ་ཀུན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །གསང་གསུམ་གར་གྱིས་རྟག་ཏུ་རྩེན་པར་ཤོག །བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མས་བྱས་པའི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

མངྒ་ལཾ། །

༄༅། །ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

༄། །གང་གིས་ཞབས་སེན་ཉི་མ་སྙིང་དབུས་སུ། །རིག་པའི་མོད་ལ་སྨུན་བསལ་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །འདབ་བརྒྱ་བཞད་མཛད་དངོས་བརྒྱུད་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བཏུད་ནས་བདུན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དཀའ་གནད་བྲི། །

སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ།

གཉིས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། སྐབས་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།

ཁ་ཅིག རང་རྒྱུ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་མཐའི་སྦྱོར་

བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་རྒྱུན་མཐའི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུན་མཐའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་མ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་སྒྲིགས་ཐེག་ཆེན་སྒོ་འབྱེད་ལས། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་མཐའི་སྦྱོར་བ་སྔ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙ་གསུམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་འདིར་བསྟན་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ། སྨོ་མང་བའི་ཡིག་ཆ་དང་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་

པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཟིན་པའི་རྣམ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱིས་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིར་ལམ་སྒྲིགས་ལས། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པས་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་སྔ་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས

དེ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱར་བཞིན་གྲུབ། འདོད་ན། ས་བརྒྱད་པ་སོགས་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སྒོ་མང་གི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་ས་མཚམས་རྒྱུན་མཐའི་ཁོ་ནར་འཇོག་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་མཚམས་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་ས་མཚམས་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བས་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་ལམ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་པར་བཤད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ལྟར་ལེན་མི་བྱེད་ཅིང་རྒྱུན་ཐ་མའི་ཚེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྒོམས་པས། དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་ཐག་མའི་ཚེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པས་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། འདི་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ལུགས་ལས་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད་ཅེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུས་ཞེས་པ་ནས། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་དང་པོ་བསྟན་ནས་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གང་ཚེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། གང་གི་ཚེ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་གཉིས་པ་བསྟན་ནས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ། སྨིན་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། གཅིག་གིས་རྟོགས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སྟོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ལམ་ལྔ་བུར་གོམས་པའི་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བཞི་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་གསུམ་བསྟན་ནས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། གཅིག་གི་མཐོང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྡུ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནས། བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ་སྟེ་བདུན་པའི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། སྨྲས་པ། འཕགས་ཆེན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྲིད་བུའི་ཚོགས། །ཡི་གེའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐགས་སུ་ཉེར་བཏགས་ཏེ། །ལུང་དང་རིགས་པའི་རི་མོ་རྣམ་པར་བཀྲ། །སྟོང་ཁྱུན་སྣེག་མོའི་ཡིད་ཀྱི་ཁེངས་པ་འཕྲོག །དགེ་འདིས་མི་མཐུན་སྣང་ཆེན་མིག་ཐུར་ཙམ། །ཐུབ་བསྟན་པད་མཚོར་མི་ལྡང་སྐྱེ་དགུ་རྣམས། །ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒོམ་པའི་རྩེད་འཛོ་ཡིས། །སྐྱིད་པའི་བློ་དབྱངས་རྟག་ཏུ་ལེན་པར་ཤོག །བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མས་བྱས་པའི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །།མངྒ་ལཾ། །

༄༅༅། །ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །སྤྲིན་སྔོན་ཐུགས་བསྐྱེད་རྩ་བ་རབ་ཏུ་བརྟན། །གྲངས་མེད་ཚོགས་གཉིས་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པའི་རྩེར། །སྐུ་བཞིའི་རོ་བཅུ་ལྡན་པའི་འབྲས་སྨིན་པ། །ཐུབ་དབང་ཡོངས་འདུ་དབང་པོས་ཤིས་པ་སྩོལ། །འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་རྒྱ་བོད་ཡུལ་ཁམས་ཆེར། །ཇོགས་ལྡན་དགའ་སྟོན་ཡོངས་འཕེལ་རྩ་ལག་ཏུ། །རྒྱལ་ཡུམ་དགོངས་དོན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་སོགས་ཀྱིས། །འཛིན་མཁས་ཡོངས་འཛིན་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་འདུད། །སྐལ་ལྡན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་སྟོན་དུ། །རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཟེལ་མངར་འདི། །གྲགས་འདོད་མ་ཡིན་ལྷག་བསམ་དག་པ་ཡིས། །གཏོང་བས་དགའ་བས་ལོངས་ལ་ཅི་བདེར་སྤྱོད། །

ཆོས་སྐུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ། ཆོས་སྐུ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། སྐབས་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་

པས་ཞེས་པ་ནས། བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་དུས་གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་དུས་གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐུ་བཞི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། གཞུང་འདི་གཙོ་བོར་སྐབས་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་གཙོ་བོར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་འཆད་བྱེད་ལ་སྦྱོར་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་འདི་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས། འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། སྐྱིག་ས་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་སྐབས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའི་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་བྱེད་ལ་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གཞན་དང་གཞུང་ཚན་སྔ་ཕྱི་ལའང་འབྲེལ་ཏེ་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་

ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཅེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་རེ་ལ་པོ་འདི་སྐབས་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། གོང་གི་འགྲེལ་བའི་གཞུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ནང་གི་སྐུ་བཞི་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཚན་སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་ཡིན་པར་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་པ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་ཆོས་སྐུ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ངོ་བོའམ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཞིར་འཆད་ཅེས་མཚམས་སྦྱར་གྱི་སྒོས་འཆད་པ་ལ། འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐུ་དང་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ལ། འདིས་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། འབྲས་བུ་ཐོབ་རིམ་གྱི་ཡང་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་དུས་གཉིས་པར་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། དངོས་བསྟན་ཕལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་དུས་ལ་སྦྱོར་རིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་དུས་གཉིས་པར་སྐུ་བཞི་གཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་

པར་བྱང་ཆུབ་ཅིང་སྒྲིབ་གཉིས་མཐའ་དག་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས་སྔ་ཕྱིར་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བ་མ་བཀོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བ་མ་བཀོད་པར་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་སྔ་ཕྱིར་མཚམས་སྦྱོར་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་འགོད་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་ཞེས་པའི་དེ་སྒྲ་དང་སྒྲས་ཟུས་པ་ཕྱུང་ནས་འཆད་ཚུལ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་སྐུའི་འགྲུབ་དུས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཆོས་སྐུ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སོགས་བཞི་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་སྒྲས་དོན་དང་། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དེ་སྒྲ་སྨོས་པས་དེ་སྒྲ་དེ་ལྷག་མ་འདྲེན་ཚིག་དང་། ཡང་སྒྲ་དེ་འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྐུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་དུས་གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ལོངས་སྐུའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

གཉིས་པ་ལ། སྐུའི་རྣམ་གཞག་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་དུས་གཉིས་པ་སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་ལོངས་སྐུ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུལ་སྐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ན། རང་སྤྲུལ་བ་པོ་ལོངས་སྐུའི་སྤྲུལ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཚོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དང་། ཡོན་ཏན་ལྔ་ལྡན་དང་། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འགྲུབ་ལ། ལོངས་སྐུས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་དེའི་ཚེ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་བའི་སྐུའི་ཕྱི་བྲག་འགའ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ནས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་བ་རབ་འབྱམས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལྡན་གྱི་སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ་གདུལ་བྱ་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐུ་དང་། བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོད་བཅུད་རབ་འབྱམས་སྤྲུལ་ནས་དེ་ལྟར་སྟོན་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་ངེས་པར་སྟོན། །ཞེས་དང་། དེར་འགྲེལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ངེས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྔོན་པོར་མཐོང་ཁ་ཅིག་གིས་ཁ་དོག་སེར་པོར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་། དུས་ཀུན་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལག་རྗེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་དེ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལག་རྗེས་དང་། ཆོས་ཀུན་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མི་གཡོ་བར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པ་དེ་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད་ཅེས་སོགས་དང་། སྙོམས་པ་དག་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་སངས་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་པོ་ནས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལང་གཤེགས་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཚང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་དེར་འཚང་རྒྱ། །ཞེས་པ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོག་མིན་གྱི་གནས་པོ་ནར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་རི་བོང་དང་ལྡོན་ཤིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་དགོན་པར་ལྡོན་ཤིང་ཆེན་པོར་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་རི་བོང་དང་འདོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ལོངས་སྐུའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་འོག་མིན་དེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་འོག་མིན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གནས་དེ་འོག་མིན་བཞག་པའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཅིག་ལ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། འོག་མིན་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་དེ། དེའི་གོང་ན་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོད་དེ་ཞེས་དང་། མདོ་ལས། གཙང་མའི་གནས་ལྷ་སྤངས་ནས་ནི། །འོག་མིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ། དེའི་འོག་མིན་དེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་པོ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་ལ་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་ཁྱབ་པའི་འོག་མིན་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཁྱབ་པའི་འོག་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་འདི་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་སྡེ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག དེ་འདྲའི་འོག་མིན་དེ་རྒྱུན་མཐའ་བ་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་ཡིན་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རང་ཉིད་གང་དུ་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་འོག་མིན་དེ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་དེ་རང་གི་འཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་འགྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་སྤྲུལ་བ་པོ་ལོངས་སྐུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ལོངས་སྐུ་ཆུང་ངུ་དང་། ལོངས་སྐུ་ལ་ལོངས་སྐུ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོངས་སྐུ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་སྤྲུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རྩ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་སྤྲུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྲུལ་བ་པོའི་ལོངས་སྐུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིནཔས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མ་ག་དྷ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་དོན་

གྲུབ་དེ་མ་ག་དྷ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་འཚང་རྒྱ་དགོས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཡང་ང་མི་འཚེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྙེད་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པར་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་སོང་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་རློན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་གྱུར། དེའི་སྔ་རོལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་གྱུར། དེའི་ཚེ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྒྱུན་མཐའ་བ་དེ་ལོངས་སྐུར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཚེ་སྔོན་སྨོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཀུན་སློང

མེད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་སོ་སོར་སྤྲུལ་སྐུ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་སྐུ་བཞི་གཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བ་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་སོང་བ་དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བདེན་སྣང་སོགས་འཁྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་ལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་རང་ངོས་ནས་མི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སོ་སྐྱེས་ལ་བདེན་སྣང་འདི་ལྟ་བུ་ཅིག་ཤར་བྱུང་སྙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་སེར་ཅན་ལ་དུང་སོགས་བསྟན་ཚེ་འདི་རྣམས་སེར་པོ་སྣང་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་མཁན་ལ་དེ་ཀུན་སེར་པོ་མི་སྣང་ཡང་། དེའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སེར་པོའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་སྣང་བ་འདུག་སྙམ་པ་འཆར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རང་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་མཁན་འཁྲུལ་ཡང་ལོའི་སྣང་ཚུལ་སྨྲས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྣང་མཁན་མ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་དང་སངས་རྒྱས་ལའང་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་

པ་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ངོར་ནས་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་རང་གི་ངོར་ནས་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱི་མཁྱེན་པ་མིན་པས། དེ་ལྟར་སྣང་བས་འཁྲུལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་མེད་དེ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣད་པ་ཡོད་པས་སྣང་བ་མིན་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་ལ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཆེད་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་གིའང་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་དགོན་པར་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །སྨན་དང་མི་བཟད་གཏེར་ཆེན་རྣམ་པ་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདོད་ན་སྦྱིན་ཞིང་དང་། །ལམ་བཀོལ་འཁྱམས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ལོངས་སྐུའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱུའི་ལོངས་སྐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཚང་རྒྱ་བའང་མི་འཐད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ

དུས་ནམ་དུའང་འཚང་མི་རྒྱ་བར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སུ་འཚང་མི་རྒྱ་བ་གང་ཞིག དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡང་འཚང་མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དངོས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་སུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་དེ་འཚང་རྒྱ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཡོད་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལོངས་སྐུར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། འདོད་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་དུས་དེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱུ་གུའི་དུས་སམ་དེའི་ས་བོན་གྱི་དུས་དེ་དེ་སྐྱེ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱུ་གུའི་རྒྱུ་འགག་པ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་སྐྱེས་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་དངོས་པོ་དེའི་རང་དུས་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་དེའི་འཇིག་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ལོ་རང་གི་རྒྱུ་དུས་ན་སྐྱེའོ་ཞེས་འཇོག་ཏུ་མི་རུང་བས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་དུས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེ་དང་དེ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཡིན་ཡང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེ་འཚང་རྒྱ་དུས་སུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་འཚང་མི་རྒྱ་བར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་སླེབས་པ་ནས་སངས་

རྒྱུས་ཚར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་འཛིག་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་སློབས་པ་ན་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག

ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ། ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུན་མཐའ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སངས་རྒྱས་མིན་ཏེ། དེ་སྐུ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་མཚམས་མེད་བྱས་པའི་སྡིག་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྡིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་སྡིག་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྡིག་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐུ་ལ་སྐུར་བ་

བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་ལྡན་པར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། སྔོར་བ་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དེ། གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་མདོར་བསྟན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་འདི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཆད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དེ་བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གོང་གི་དེ་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ལྡན་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་ཟག་པ་དེ། བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཅིག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོ། །ཆོས་ཅན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། འཆད་འགྱུར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཀུང་དག་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་འོ། །ཟག་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགོག་བདེན་གང་ཞིག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་སྟོང་དེ་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དགག་བྱ་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར། གང་ཚེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་བློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར། རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

བྱས་པ་ལ་ཡོན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ཡིན་

པར་ཐལ། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་བདེན་མཐར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། སྤང་བྱ་མཐར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཕྱི་རབ་ཀྱི་བོའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། གནས་ལུགས་མཐར་ཕྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲི་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གང་ཞིག སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་བར། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་

མཐར་ཐུག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སེམས་བདེན་སྟོང་ཅིག་གི་སྟེང་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་དགག་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཅིག་གི་སྟེང་ནས་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རེ་འགའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རེ་འགའ་བ་ནི་ཡིན་པས་ན། །སྡུག་བསྔལ་འདི་རྒྱུ་བཅས་ནི་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་ཐུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐུགས་པའི་ལྡོག་པ་སོགས་མཁས་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་དང་། རེས་འགའ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་སོགས་སྟོང་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྟག་པ་དང་། ཐུགས་པ་སོགས་རེས་འགའ་བའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ན་མི་རྟག་པར་

འགྱུར་དགོས་སོ་སྙམ་པ་ནི། མཁས་རློམས་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་རེས་འགའ་བའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པས་ནོངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྔ་དྲོ་ཁང་བ་ཞིག་པ་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་དྲོ་གསར་དུ་ཁང་བ་ཞིག་པ་དེ་སྔ་དྲོའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དབྱིངས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་ཡོད། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཚོགས་གཉིས་བསགས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བས་ན་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ན་ཞེ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐར་ཐུག་པའི་དབྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དབྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ལས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་

པོ་ཕྱིར། །སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་ནི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རགས་པའི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་དེ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཞི་བའི་དབྱིངས་ཡིན་ན། དབྱིངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐར་ཐུག་པའི་དབྱིངས་ཡིན་ན། དབྱིངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལྷག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཡིན་ཡང་། ཐ་དད་དུ་བསྟན་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སངས་འཕགས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་བློའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་བློའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཆོག་སྤྲུལ་མིག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གོང་གི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གོང་གི་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ནའི་བློའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོའི་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ལུང་འདིས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ན་དེའི་རྫས་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཀུན་ངེས་དགོས་པར་བསྟན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་ལས་སྔར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་སངས་འཕགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་འཁྲུལ་བྱེད་དང་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་པ་རྣམས་གཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡོད་ན་རྫས་གཅིག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་གཅིག་ཅར་དུ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་སོགས་བརྗོད་དགོས་ན། གང་ཟག་ཀུན་ལ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འཁྲུལ་ཟད་སངས་རྒྱས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ས་དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཀུན་གཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པས་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོའི་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་དག་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཡང་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་རང་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་རྣམས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲས་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཀྱང་།

དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཤེས་པར་གྱིས།

ཡང་ཁ་ཅིག རྣམ་མཁྱེན་སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དེའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་མི་ཐུབ་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་སྟེང་གི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་སྟེང་གི་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སློབ་ལམ་ན་བློ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་པན་ཚུན་པོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྐྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་པོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སངས་རྒྱས་སྒྲི་ལྡོག་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར། དཔེར་ན། ཤེས་བྱ་ལ་ལ་དངོས་པོ་ཡིན། ཤེས་བྱ་ལ་ལ་རྟག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལན་བཏབ་པའི་ཚིག་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཆོས་

ཅན་གྱི་སྐུ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནས། ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་དངོས་ཀྱི་དོན། དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སྐུ་གསུམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ། ཐ་མི་དད་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ། ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། ངོ་བོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ལ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག

སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་ཁོ་ན་བཞེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མི་བཞེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྤྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེ་བརྒྱད་མར་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་ཕྱེ་བ་འཕགས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་སངས་གཉིས་ཀྱི་སྐུའི་གྲངས་ངེས་ལ་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕགས་སངས་གཉིས་པོ་དེས་སྐུའི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་ལ་རྩོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྒྱས་བཤད་དུ་བཞེད། སེང་བཟང་གིས་དེ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མདོར་བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྒྱས་པར་བཤད། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྐུ་མདོར་བསྟན། ཐུག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རུས་སྦལ་ཞབས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྐུ་རྒྱས་པར་བཤད། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྐུ་མདོར་བསྟན། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བཞི་པོ་དེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིར་བཞེད་ཅིང་། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྒྱས་བཤད་དུ་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་

པའི་གཞུང་འདིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་བྱུང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་འདྲའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་བདེན་སྟོང་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འམ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། ངོ་བོའི་རྒྱན་ཏེ་ཕྱིས་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཧྲྀཾ་ཀཱ་ཡ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྒྱས་བཤད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་དུ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་གཞུང་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་གཙོ་བར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། ཞེས་སྟོན་པར་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་པར། གནས་གྱུར་པས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁ་ཅིག་གིའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐུ་གསུམ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ནི་མཁན་པོ་རྣམ་སྣང་མཛད་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་བཞེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་འཆད་པར་ཐལ། དེས་ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་བདེན་སྟོང་དེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལོངས་སྐུ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་གཙོ་བོར་བསྟན། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་ལྔ་མིན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་གཙོ་བོར་བསྟན། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དགོས་པའི་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཛད་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་བཞི་པོ་དེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་སྐུ་བཞིའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཅིག་བསྟན་པར་ཡང་བཞེད། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་དབྱེ་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཅིག་ཀྱང་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་འདྲའི་གཞུང་དེ་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་གཞུང་དུ་བཞེད། སྐུ་བཞིའི་དབྱེ་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཅིག་ཀྱང་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ལ་འཕགས་པ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་

པའི་གཞུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་བརྒྱད་པས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་པོ་ནར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ནར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱའི་མཇུག་ཐོག་ལོངས་རྫོགས་བཅས། ཞེས་པའི་སྟོ་ལོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཅིག་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དང་། སྐབས་བརྒྱད་པ་དེའི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག སྐབས་བརྒྱད་པར། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་པའི་སྟོ་ལོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ནར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། འགྲེལ་བར། ཁ་ཅིག ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་བ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བའི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་

པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བས་སྐུ་ནི་གསུམ་པོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ན་རེ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་ལྷག་མ་བདུན་ལ་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་བརྒྱད་པ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐབས་དང་པོའི་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་གཞུང་དང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐབས་གཉིས་པའི་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་གཞུང་དང་། དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་གཞུང་དང་། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་འདི་སྐབས་བཞི་བའི་དེ་དང་། རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་། ཞེས་པ་འདི་སྐབས་ལྔ་བའི་དེ་དང་། མཐར་གྱིས་པ། ཞེས་པ་འདི་སྐབས་དྲུག་པའི་དེ་དང་། སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཅེས་པ་འདི་སྐབས་བདུན་པའི་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བར་འདོད་ན། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བཞག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདིའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་འདོད་ཟེར་ན། འཕགས་པ་ན་རེ། འོ་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ནར་གྲངས་

ངེས་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཏུ་འཇོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྣན་ནས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིར་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ལ་འཕགས་པ་ན་རེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྣན་ནས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སེང་བཟང་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ནང་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཡེ་ཤེས་སྐུ་དེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཏུ་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སློབ་དཔོན་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ། ཞེས་པའི་སྒྲ་འབྱུང་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་སྐུ་བཞིའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཅིག་བསྟན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་དབྱེ་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཅིག་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ལོངས་རྫོགས་བཅས་ཞེས་མི་སྨོས་པར། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་སྨོས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱིས་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ་སྦྱར་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སྦྱར་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཆོས་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །ཞེས་སྨོས་པས་རྒྱན་གྱི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ་སྦྱར་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་

རྒྱུས་ཀྱི་མངོན་པ་དེ་རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་འདིར་སྐུ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་བླངས་པ་འདི་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བསྒྲུབས་ཟིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་གཞན་དག་གི་ཕྱོགས་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། འགྲེལ་བར། གཞན་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ་སྨྲར་བའི་ངོར་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མངོན་པ་སྨྲར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་སྟར་བཤད་ནས། དེ་རྗེས། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་ཕྱིས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་ཡོངས་འཛིན་སྟར་བཤད་ནས། དེ་རྗེས། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བརྟེན་པ། །ཞེས་པའི་རྟོགས་པ་ཕྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པའི་དེ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་བཤད་ན། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་སྟར་བཤད་ནས་རྟོགས་པ་རྗེས་སུ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྐུ་བཤད། དེ་རྗེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་ན། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་

གྱིས་སྣ་ཚོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཙོ་བོར་བཤད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ལོངས་རྫོགས་བཅས་ཞེས་པའི་སྣ་ཚོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཅིག་འབྱུང་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རང་འབྲས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེད་པའི་སྒོས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་འོད་ཟེར་འགྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར། རྣལ་འབྱོར་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒོས། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟག་བཅས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས། ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའམ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་མ་བསྟན། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྐུར་མ་བསྟན། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྐུར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཏེ།

གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ཁས་ལེན་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་འཕང་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཟེར་ན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདེན་པས་སྟོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདེན་པས་སྟོང་བའི་ཆོས་ཉིད་དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གྲུབ་ཙམ་ནས་བདེན་སྟོང་དུ་གྲུབ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདེན་སྟོང་དུ་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་བདེན་སྟོང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ། དེར་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟེན་འབྱུང་འབྲེལ་འབྱུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་བར་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུས་བསྡུས་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

སེང་བཟང་ན་རེ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ཡོངས་སྨིན་གཉིས་བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ་ཡོངས་སྨིན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་སྐུའི་ཆོས་ཉིད་

ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟུས་པ་དང་། ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་བདེན་སྟོང་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟུས་པ་གཉིས་རིགས་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྐུ་དང་། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་བའི་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ཤིང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་རིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་ཁྱབ་གསུམ་གང་རུང་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པས། དེས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེས་དེའི་གསལ་བ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། དེའི་གསལ་བ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་ཁྱབ་པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། དེས་སྐབས་བརྒྱད་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུར་བསྟན་པའི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྐུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་གསུམ་གང་རུང་མིན་ན་སྐབས་བརྒྱད་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུར་མ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་གསུམ་གང་རུང་མིན་ན་སྐབས་བརྒྱད་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུར་བསྡུས་ནས་མ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་མི་བཞེད་པ་གང་ཞིག འཕགས་པས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེང་གེ་ཁྱིད་རང་གི་ལུགས་ལ། ལོངས་སྐུའི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུར་བསྟན་པར་ཐལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་མ་བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་མ་བསྟན། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྐུར་མ་བསྟན། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཟེར་ན། རྩ་བར་འདོད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་ཡོན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་པའི་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེའི་འདོད་པ་འཆད་པ་ན། འགྲེལ་བར། སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེང་གེས་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ།

རྣམ་བཤད་ལས། ཚིགས་བཅད་སྔ་ཕྱི་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་པའི་ཚིགས་བཅད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། རང་ལུགས་ལ་ཟློས་སྐྱོན་མེད་དེ། འཕགས་པས་གཞུང་དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགྲེལ་པ་དེའི་དོན་དང་། སེང་བཟང་གིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྣེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་བདེན་པས་སྟོང་བས་ཆོས་ཀྱི་ཟག་མེད་དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལུང་དེའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སྐུའི་གྲངས་ངེས་དང་། སྐབས་བརྒྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དངོས་སུ་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་མི་མཐུན་པར་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ་གསུམ་དང་བཞི་གང་རུང་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གང་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་

རྩོད་དེ། དེ་འདྲའི་རྩོད་ལན་དང་རྩོད་པ་སྤང་བཤད་པས་གོ་ནུས། ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ། སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་འབྲས་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། གཉིས་པ་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི། གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། བཞི་པ་མཐར་གནས་དགུ ལྷ་བ་ཟད་པར་བཅུ། དྲུག་པ་ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བརྒྱད་པ་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། དགུ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་། བཅུ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་བཞི་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ཡོངས་དག་བཞི་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་དབང་བཅུ། བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བཅུ། བཅུ་བཞི་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི། བཅོ་ལྔ་པ་བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ། བཅུ་དྲུག་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། བཅུ་བདུན་པ་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བཅོ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ། བཅུ་དགུ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཉི་ཤུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ཉེར་གཅིག་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྡེ་ཚན་དེ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད། འདི་དག་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་དང་། འཕགས་སེང་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱེད། ཞེས་པར་འདོད་ན་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་འགྲེལ་ཆེན་དང་གསེར་འཕྲེང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འདིར་མང་བས་འཇིགས་ནས་ཞིབ་ཏུ་མ་བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་ཆོས་སྐུར་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཞེས་པ་ནས། སྤང་བཤད་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ།

དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་ཟིལ་གནོན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དབྱིབས་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་དེ། དེ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་སྡུག་པ་དང་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་རུང་གི་སྣང་ཆ་དང་སྤྲུལ་ཆ་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་སྡུག་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སེམས་ཅན་ཕལ་བའི་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་སར་བསྒྱུར་པ་དང་། ས་དང་ཆུ་གསེར་དུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྤྲུལ་བ་དེ་སྣང་ཙམ་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ལ་འཕགས་པའི་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མོས་པའི་བསྒྱུར་ན། དེ་དང་དེའི་དོན་ཡང་བྱེད་ནུས་ཤིང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། སའི་དངོས་གཞི་གསེར་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་མོས་སུ་ཟད་པར་གྱིས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་གསེར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཟད་པར་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཟད་པར་བཅུ་བའི་དང་པོ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟད་པར་བཅུ་པོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པ་པོ་ཉིད་གཟུགས་མེད་དག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། ཟད་པར་ཐ་མ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་བཞི་བ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟར། མངོན་པ་གོང་མ་བས་ཀྱང་འདོད་དགོས་སོ། །ཉི་སྣང་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་སོགས་ཡུལ་བཅུ་པོ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་སྦྱོ་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག་ནའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་

ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་དུད་འགྲོ་མིར་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ས་སོགས་ཡུལ་བཅུ་གང་རུང་གི་ཁྱབ་པར་སྒྲོ་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ཅེ་རིགས་པ་དེ་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་ཆུ་མེ་རླུང་སྟེ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་ཏེ་འབྱུང་འགྱུར་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་ལ་དམིགས་པའི་ཟད་པར་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བར། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟད་པར་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། རང་གི་ཇི་ཙམ་དམིགས་ཡུལ་ཟད་པར་ཏེ་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་ཏེ་འགེངས་པར་བྱེད་པས་ན་ཟད་པར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཟད་པར་གྱི་མིང་དོན་ནི་ཟད་པར་ཏེ་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་སྦྱང་བ་བྱས་ཤིང་བསྒོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཆུ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། སྦྱང་བ་མ་བྱས་པའི་ས་སྟུམ་ཞིང་ཁོད་སྙོམས་པ་དང་ཆུ་དྭངས་ཤིང་རྙོགས་པ་མེད་པས་སྟོད་གང་བ་དང་། ཤིང་སྣམ་ལ་མེ་འབར་བ་དང་། བུ་ག་ནམ་མཁའི་རླུང་ལུས་ལ་ཐོག་པ་དང་། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དཀར་པོའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་དང་། བུ་ག་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་། བུ་ག་མར་མེའི་འོད་རྡིག

པ་ལ་ཐོག་པ་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། སྦྱོང་བའི་དུས་སུ་ས་ལྟ་བུ་ཅིག་ལ་མཚོན་ན་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ས་ཉིད་དུ་སྒོམ་ཞིང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ས་ས་ཞེས་སོགས་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསེར་འཕྲེང་ལས། སྔར་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་སོ་སོའི་དམིགས་པ་ཙུང་ཟད་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆུ་གླུང་སོགས་སུ་ཆུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་འབད་པ་མ་བྱས་པར་ཟད་པར་ཆུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཡང་གཉིས་པ་ནི། གསེར་འཕྲེང་ལས། དམིགས་པ་དེ་དག་མཐོང་བའི་གནས་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྟན་ལ་བདེ་བར་འདུག་ནས་ས་ས་ཆུ་ཆུ་ཞེས་སོགས་བཅུ་པོའི་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་མ་དང་ཡིད་བྱེད་ཡོད་དེ། ས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་དང་། ཆུ་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ལྦུ་བ་མེད་པ་དང་། མེ་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་དྭངས་པ་དང་། རླུང་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དལ་གྱིས་གཡོ་ཞིང་ས་འཚུབ་མེད་པ་དང་། སྔོན་པོ་སོགས་ཁ་དོག་བཞི་པོ་ཁ་དོག་གཞན་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མི་སྣང་ན་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་དང་། ས་རྡོ་སྒོ་ཅན་དང་། ཆུ་ལྦུ་བ་ཅན་དང་། མེ་དུམ་བུར་ཆད་ཅིང་ལྡང་བ་དང་། འགལ་དུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་དམིགས་རྟེན་དེ་དག་གི་མིང་གི་མཚན་མ་དང་བཅས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་པ་ནས། མ་གྲུབ་པའི་མཚན་མའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱེད་ལས་དང་ངེས་ཚིག་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅུ་པོ་གྲུབ་པའི་ཚེ་རིམ་

བཞིན་སྤྲུལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ནུས་པ་དང་། ཆུ་ལ་བྱིང་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། ས་ལ་བྱིའི་འཛུལ་བྱེད་པ་དང་། མེའི་ཆར་འབེབས་པ་དང་། མགྱོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་གཡུ་དང་གསེར་དང་མུ་ཏིག་དང་ཤེལ་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རི་ལ་ཐོགས་ཐུག་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་པར་འཇུག་པ་ནི་བྱེད་ལས་དང་། རང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དེ་དང་དེས་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཁྱབ་པར་སྒྲོ་ཞིང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་ན་ཟད་པ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་རིག་བྱ་ཚོས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པོ་འདི་ལས་གཞན་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟད་པར་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི་ཁམས་གོང་འོག་གི་བསྡུས་པའི་རིགས་འདྲ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་སྒྲོ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་དབང་པོ་ལྔའི་རིགས་འདྲ་མེད་དེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་དྲི་རོའི་རིགས་འདྲ་མེད། སྒྲ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པས་ན་གང་ལ་རིགས་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པར་སྒྲོ་ཞིང་སྤྱོད་ནུས། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་ན་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཟུགས་དང་རེག་བྱ་ལ་ཟད་པར་བཞག་ནས་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་གཞན་བརྒྱད་ལ་མི་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན་གཟུགས་རེག་གཉིས་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་དང་། དྲི་རོ་གཉིས་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་པའི་མ་བཞག་གོ་ཞེས་པ་ནས། སའི་དངོས་གཞིའི་དགོངས་པའོ།། སྒྲ་ལ་མི་འཇོག་པ་ནི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་

ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ཟད་པར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་ཟད་པར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་ཟད་པར་བཞག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའམ་མངའ་བརྙེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཟིལ་གནོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཟིལ་གནོན་བཞི་དང་། ཁ་དོག་གི་ཟིལ་གནོན་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དབྱེ་བའི་གྲངས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བརྒྱད་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་རྣམས་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་ལྷག་མཐོང་གིས་དཔྱད་དེ། མིའི་གཟུགས་ལྷའི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་དང་། མི་མཛེས་པ་མཛེས་པར་བྱས་པ་སོགས་གང་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། གཟུགས་ཆུང་ངུའི་ཟིལ་གནོན་དང་། ཡང་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཁང་བ་དང་རི་སོགས་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས། ལྷག་མཐོང་གིས་དཔྱད་དེ་མི་མཛེས་པ་མཛེས་པར་བྱས་པ་སོགས་གང་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་ལྷག་མཐོང་གིས་དཔྱད་དེ་གང་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ནང་གཟུགས་

མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་ལྷག་མཐོང་གིས་དཔྱད་དེ་གང་འདོད་དུ་བསྒྱུར་པ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ནང་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དཀྱུ་དག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བ་ལྟར་འདི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོའོ། །ཆུང་ངུའི་གནས་སུ་ཆེན་པོ་སྒྱུར་ནས་གཞན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །ནང་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཞེས་སྒྱུར་ནས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་རེ་རེ་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་དང་། ཆེན་པོ་ནི་རི་དང་ཁང་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བྱེད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལ་ཆུང་ངུ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེའི་བཟང་ངན་ནི་ལྷ་མི་ལ་བྱ་ཞིང་། ཆེན་པོ་ནི་ཁང་བ་གཞལ་མེད་ཁང་རི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་ཁ་དོག་མཛེས་སྡུག་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་དོག་གི་ཟིལ་གནོན་བཞི་ཡང་ཡོད་དེ། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་ལྷག་མཐོང་གིས་དཔྱད་དེ་ཁ་དོག་གང་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བས་ན་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་ལ་ཁ་དོག་གང་འདོད་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བས་ན་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་སོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་དང་ཁ་དང་དམར་པོ་བན་དུ་ཛཱི་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། དཀར་པོ་སྐར་མ་པ་སངས་དང་སྦྱར་ནས་སྔོན་པོའི་འདོན་པ་བསྒྱུར་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་ལས། སྔོན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྔོན་པོ་ནི་མདོར་བསྟན་དང་། ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ནི་མ་བཅོས་པའི་མདོག་དང་། འོད་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི་སྔོན་པོ་བཅོས་མ་དང་། འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་ནི་གཉིས་ཀའི་མདོག་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལ་སྔོན་པོ་ནི་མདོར་བསྟན་ནོ། །ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་སོ། །སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི་སྦྱར་འབྱུང་གི་སྔོན་པོའོ། །འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འོད་གསལ་བོ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐུན་མོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཟིལ་གནོན་བརྒྱད་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལས་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབྱེབས་ཟིལ་གནོན་དང་པོ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། ཁ་དོག་ཟིལ་གནོན་བཞི་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་བསྒོམས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོ་བཞི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་དང་ཟིལ་གནོན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཕོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མའི་དག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ངེར་ཐལ། ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོང་བའི་རྗེས་སུ་ཟིལ་གནོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟིལ་གནོན་གྱིས་ཟད་པར་ཁྱབ་པར་སྒྱུར་པ་དེ་དག་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་ཐར་དང་ཟིལ་གནོན་དང་། ཟད་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ཡིན་ལ། དག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་པས། ཟིལ་གནོན་དང་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་ཟིལ་གནོན་བཞག གཟུགས་མེད་ལ་ཟིལ་གནོན་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་དཀའ་བའི་དེ་ནོན་ན། གཟུགས་མེད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་སླ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་སྒྲོང་བྱེད་ཟིལ་གནོན་བཤད་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མ་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་གཟུགས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ན་གཟུགས་མེད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དབང་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྨོན་པའི་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་སྐབས་བཞི་བ་སོགས་སུ་བཤད་པས་ཤེས་སླ། དབང་བཅུ་ཡོད་དེ། ཚེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་ནུས་པའི་ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདོད་དགུར་འཇུག

པའི་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། བསམ་པ་ལྟར་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། ལུས་ངག་གིས་གང་འདོད་འདོད་དུ་བསྒྱུར་པས་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནུས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་། ས་སོགས་གང་ལ་མོས་པའི་ངོ་བོར་བསྒྱུར་ནུས་པ་མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ལ་མོས་པའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་དོན་བཞིན་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། གསུང་རབ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་འདོད་པ་བཞིན་སྟོན་ནུས་པ་ཆོས་ལ་དབང་བ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དབང་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཚེ་རིང་བའི་ཐབས་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པའི་གྲོགས་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། བཞི་བ་དང་ལྔ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ལུས་ངག་གིས་དགེ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སྨོན་ལམ་ལས་བྱུང་། དྲུག་པ་ནི་བཟོད་པ་བསྒོམས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་། བདུན་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བརྒྱད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དབང་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། ཚེའི་འདུ་བྱེད་འཕོར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་པའི་བསྟུས་པའི་ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་བསྟུས་པའི་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོན་ནུས་པའི་བསྟུས་པའི་ཆོས་ལ་དབང་བ་གཉིས་ནི་ཡུམ་འབྲས་ཏེ། སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས

མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་མདོ་སོགས་ལ་སྦྱར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྟོབས་བཅུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གནས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དགེ་སྡིག་གི་རྣམ་སྨིན་མཆོག་དམན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ཤིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་བས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྟོབས་དང་། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ལ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ཤིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་བས་ན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མིག་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་བས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ནོར་བ་དབང་པོ་མཆོག་དམན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྲིད་ཞི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོབས་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྟར་ཐམས་ཅད་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་བསམ་གཏན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་རྗེས་དྲན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་འཆི་འཕོ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། གཞན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་

ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྟེ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། སྐུའི་སྤྱོད་ལམ་ངན་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས། གསང་བ་མི་མངའ་བ་སྐུའི་བསྲུང་བ་མེད་པ། གསུང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉེས་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས། གསང་བ་མི་མངའ་བ་གསུང་གི་བསྲུང་བ་མེད་པ། ཐུགས་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས། གསང་བ་མེད་པ་ཐུགས་ཀྱི་བསྲུང་བ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསེར་འཕྲེང་ལས། བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ལ་ཕྱིར་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱི་དོགས་པས་གསང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ན་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པས་ན་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། མི་ཉན་པ་ལ་ཞེ་སྡང་མེད་པས་ན་ཁྲོ་བ་མ་མཆིས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། ཉན་མི་ཉན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྡང་མ་མཆིས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དྲན་ཉེར་གསུམ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གུས་པའི་ཉན་འདོད་ཅིང་། རྣ་བ་གཏོད་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་སེམས་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟུམ་དང་། ཁ་ཅིག་ཕྱི་མ་ལྟར་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀའི་དབེན་པ་པོ་ནར་བཏང་སྙོམས་སུ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་

མཛད་པ་དུས་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དགོངས་པ་ན་དེའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་བཅོམ་པ་ནི། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་ཡང་སྐྱོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་གོས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ནས་སྤངས་པའི་དེ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཟད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་འདྲེས་པ་ལ། སྤྱོད་པའི་བསྡུས་པ་དྲུག ཏོགས་པའི་བསྡུས་པ་དྲུག འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བསྡུས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྡུས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་སྐབས་བཞི་བའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་འཕྲེང་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཁྱེན་པའི་སྟེ་ཚན་ཤེས་སླ། འདི་དག་ལ་མཐའ་དཔྱད་སོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་འདོད་ཀྱང་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཞེས་པ་ནས། ཁ་ཅིག་གིའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་མི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྔར་གྱི་ཚིགས་བཅད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཤད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། སྐུ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་ཀྱང་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་དག་ནི་ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཞེས་པ་ནས། ཅི་ནའོ་ཟེར་རོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་པའི་བར་

བྱུང་། གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ཚིག་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད། ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། མདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། ཚིག། འགྲེལ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སྨོན་གནས་ཞེས་པ་ནས། ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བྱེད། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། ཆོས་སྐུ་རྟག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ཁྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པའི་མཚམས་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ལན་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ། སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྐྱེན་མ་ཚང་ན་སྐུ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་དཔེས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ནས། དེར་སྣང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་ནས། དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཚིག་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་པ་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དཔེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ལྷ་ཡི་

རྒྱལ་པོས་ཞེས་པ་ནས། བཟང་མི་སྤྱོད་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དཔེར་ན་ཞེས་པ་ནས། འཇོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ཁྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། དེ་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཞེས་པ་ནས། བཛྙོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་ཅེས་པ་ནས། མངོན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

ལོངས་སྐུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལོངས་སྐུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་སྐུ་གཉིས་བསྟན་ནས་ཞེས་པ་ནས། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་འབར་བ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་པ་ནས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ལོངས་སྐུ་ལ་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། ངོ་བོ་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འཁོར་ངེས་པ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས། ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། དུས་ངེས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་གཤེགས་མི་སྲིད། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་གསུངས་པ་མི་སྲིད། རྣམ་པ་ངེས་པ་མཚན་

དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། འཁོར་ངེས་པ་ས་བཅུ་བའི་བྱང་སེམས་ལས་གཞན་སོ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་མི་སྲིད། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བར་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་གསུང་བ་དང་སྤྱིར་གང་ལ་ཡང་མ་སྦྱར་བར་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་འདོད་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དེ་ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ལོངས་སྐུའི་འཇོག་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་མདོ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་གང་ཞིག དེར་མ་ཟད་ལུང་རིགས་དུ་མས་གནོད་བྱེད་ཀྱང་སྣང་བའི་ཕྱིར།

གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི། དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེར། ངེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་པ་སྟོན་པ་ཆོས་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་ལ། འདིས་ནི་ཁུངས་མི་ཐུབ་ཅིང་དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྡུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གནོད་པ་ཡང་སྣང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྡུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐུ་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་མཐོང་བ་དང་། གསུང་མ་ངེས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་མ་ངེས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྡུས་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་དྲུག་གི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྣང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དག་ན་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་སྣང་བའི་གཡོ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འདྲེས་

པའི་འཁྲིས་པར་སྣང་བ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་གནས་གྱུར་པ་མི་རིགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐུ་དང་འཁོར་དང་ཆོས་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་སྣང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐུའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནོར་བུ་ཚོན་གྱི་ཁ་དོག་གི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་མོས་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། སྟུག་པོའི་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་ཤིང་དེ། །ཞེས་པ་ནས། དྲི་མེད་སྟུག་ན་རྣལ་འབྱོར་ལྡན། །ཟླ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ལ་སྣང་། །སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བ་གང་ཤེས་ཀྱིས། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་སུ་མཐོང་བ་ནི། །གང་ལ་གང་སྣང་གང་གིས་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་གང་ལ་དེ་བདེ་བ། །དེ་དག་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ། ། དེ་ཕྱིར་ཆ་ཤས་མིག་ལ་གནས། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མར། ཇི་ལྟར་ཚོན་གྱིས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པའི། །ཁྱབ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྣང་། །ཞེས་པ་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རང་གི་འབྱོར་བ་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལེགས་པར་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་འབྲས། །བློ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྒྱས་པར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །ཧྲག་ཏུ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་རྒྱ་ཆེན་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བར་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་འོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་

མེད་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པའི་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེས་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་སྤྲུལ་བའི་རང་གི་འཁོར་བྱང་སེམས་དེ་དག་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། རང་ཉིད་གཙོ་བོར་ལོངས་སྐུར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐོར་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དུ་མ་འཁོར་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྡུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དུས་རྣམས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དུས་དུས་ལ། །སྡུག་ནི་བཞུགས་པའི་དུས་སྤྲུལ་ཏེ། །རྣམ་པ་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་མཛད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་དག་གིས། །རྣམ་གྲོལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་དང་། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཐབས་གཅིག་བཞུགས། །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བ་བྱེ་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་མཉམ་པར་བཞག །སྤྲུལ་བ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་རོལ། །ཞེས་པ་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་འཁོར་སྣང་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས། བྱང་ཆེན་ས་བཅུ་བ་ལ་བཞུགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཟ་ཡི་བསྐུལ་བྱེད་ལྟར། །དེ་ཕྱིར་ཁྱབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པར། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུས། རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་རྒྱ་ཆེན་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བར་མཛད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་

ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་སོ། །ལོངས་སྐུ་རང་གི་འཁོར་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟེར་བ་ཁ་ཅིག དེའི་འཁོར་གྱི་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་རྫུ་འཕྲུལ་མ་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སོ་སྐྱེ་རེ་འགའ་བས་དེ་ལྟར་མི་མཐོང་བར་བཤད་པ་ཡིན་གྱིས། འཕགས་པས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སོ་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ལོངས་སྐུ་དང་དེའི་མིག་ཤེས་གཉིས་འཛིན་བྱ་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་སོ་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་འཛིན་བྱ་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག ཁ་ཅིག ལོངས་སྐུའི་གནས་འོག་མིན་དེ་གཟུགས་ཁམས་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྐུ་དེ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། དེ་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་པོ་བྲང་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་མེད་གཟུགས་དང་འདོད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་

འདས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་འཁོར་བའི་བསྡུས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་རྩེ་མོ་གཙང་མའི་གནས་ལྷའི་ནང་ནས་འོག་མིན་ཏེ། འདས་པའི་སྟེང་ན་གཟུགས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་བཅོ་བརྒྱད་པ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག གཟུགས་ཁམས་སུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་སྡེ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས། གཙང་མའི་གནས་ལྷ་སྤངས་ནས་ནི། འོག་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་འཚང་རྒྱ་བ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་དུ་འཚང་རྒྱ་ཞིང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལང་གཤེགས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཕྱོད་དེར་འཚང་རྒྱ། །སྤྲུལ་བ་པོ་ཅིག་འདིར་འཚང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་འཕགས་ཡིན་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལོངས་སྐུའི་གནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། མདོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ན་དེར་འགྲོ་བ། །ཚངས་པ་ཡིས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པའི། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །དེར་འགྲོ་ཡོད་པ་ཡོངས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ཕལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། ས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཐོབ་པའི། འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ལ་དེར་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་སྟོབས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་

གྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཚངས་པ་དང་། ཉན་རང་སོགས་ཀྱང་འགྲོ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་མང་བ་ལྷའི་ཡང་ལྷའི། །མཐུ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱི། །ཞིང་པོ་སྟུག་པོ་དེར་འགྲོ་འམ། །ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐབས་འགར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེར་འཇོག་ན། གདུལ་བྱ་ལ་སྨོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་མ་ངེས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་སློབ་མི་སློབ་སེམས་ཅན་ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མ་ལུས་པ་བསྡོམས་པ་བཅུ་འགྱུར་གྱིས་ཐུབ་པའི་བ་སྤུ་གསེར་མདོག་གི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་བ་སྤུའི་བུ་ག་མ་ལུས་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་འགྲུབ། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་བཟང་གཅིག་འགྲུབ། མཚན་གཞན་ལས་ཆེས་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྤུ་གཡས་འཁྱིལ་འགྲུབ། དེའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ། དེའི་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་འགྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་བྱུང་དང་། །སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་བྱུང་དང་། །འཇིགརྟེན་མ་ལུས་ཀུན་བསོད་ནམས། །འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་གང་། །དེ་བཅུར་བསྒྲང་བར་གྱུར་པ་ཡིས། །བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་། །བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་པ་ཡིས། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག

ཅུ་བཞེད། །བསོད་ནམས་དེ་སྙེད་དེ་སྙེད་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ནི། །རེ་རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུར། །བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དག །འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཚོགས་གང་ཡིན། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་པ་ཡིས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གི །མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་པ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཉ་འདྲའི་མཛོད་སྤུ་འོ། །མཛོད་སྤུ་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་དག །སྟོང་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒོམ་པ་ཡིས། །ཀྱི་གཙུག་ལྟར་ནི་མི་སྣང་བ། །སྐྱོབ་པའི་གཙུག་ཏོར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །གཙུག་ཏོར་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ནི། །གྲངས་མེད་རྒྱ་ཆེན་བཅུ་པོ་དག །སངས་རྒྱས་གསུང་གི་སྒྲ་དབྱངས་ནི། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་བསྐྱེད་པའི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་བྱད་རྣམས་ཀྱི་བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཚད་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བློ་ངོར་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་བཅུར་བསྡུས་པ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོར་གདུལ་བྱ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཚད་དང་ལྡན་པ་བག་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག མཚན་དཔེ་རྣམས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཁོ་ནའི་ལག་རྗེས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་དཔེ་རེ་རེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གའི་ལག་རྗེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་སྤུ་ལ་དེ་དྲུག་གི་ལག་རྗེས་ཡོད་པ་གང་ཞིག གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་བཤད་

པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། མཚན་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རེ་རེའང་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏེ། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་དཀར་བ་དང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། སྤྲ་ཞིང་ཐེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་དང་། རིང་བར་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཁྱིལ་ཞིང་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། འོད་མཐའ་ཡས་པས་ཁྱབ་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་དེ་དྲུག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བསྐལ་བཟང་ལས། ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་དྲུང་དང་ཀུན་ཏུ་ལྟར་དཀར་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །སྤྲ་ཞིང་ཐེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་བུའོ། །རིང་བར་གནས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །འོད་མཐའ་ཡས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མདོག་གསེར་ལྟར་སེར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར། པགས་པ་གསེར་མདོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོད་ནི་གསེར་སྦྱངས་ལྟར་འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་སེར་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གསེར་འདྲ་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གསེར་ལྟར་གསལ་བ་ལ་བྱ་ཡི་སེར་བ་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་དེ་ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལོངས་སྐུ་དེ་གནས་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་འཇོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དེ་ལ་འཇོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་པོ་ནའི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་བླ་ན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་ཞེས་པ་དང་། རྩ་བར། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅེས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་དེ་ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་དེ་ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ནས་ངེས་པ་ལྔ་ནི། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་པོ་ན། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་འཕགས་པོ་ན། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་པོ་ན། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ་ངེས་པ་ལྔ་པོ་འདི་ཡིག་ཆ་རྙིང་བ་རྣམས་ལ་གྲགས་ཆེ། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལྟར་ན་གནས་དང་སྐུ་འདྲ་ཡང་། འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་འཕགས་སུ་གསུངས། རྒྱུད་བླ་མ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་དེ། མཚན་དཔེའི་སྤྲས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ། དྲང་ངེས་ཀྱི་གསུང་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཀུན་སློང་མེད་པ་དང་། མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐུ་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གསེར་འཕྲེང་ལས། ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྐུ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་བརྗོད་པ་དང་། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མར། བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་

ཡིས་ངོ་བོར་མི་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམ་ལྡར་བརྗོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྐུ་གང་ལ་གང་འདུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྣ་ཚོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐུ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་དར་ཊཱིཀ་ལས། སྣ་ཚོགས་པའི་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐུ་ཞེས་པའི་སྐུ་སྟོན་པ་དང་གསུང་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ལ་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། སྐུ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྣང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོའི་བྱང་འཕགས་དང་། གཞན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དང་། ཀུན་རྟོག་མེད་པར་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་དུ་མར་སྙིང་རྗེ་སོགས་ལ་གོམས་ཤིང་སྨོན་ལམ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཐུ་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དཔེར་ན་ནོར་བུ་ལ་ཀུན་སློང་མེད་ཅིང་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་མར། ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ། །འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་པར། །ཞེས་དང་། འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ། །མཛད་པ་ཡིན་བཞིན་ནོར་བུ་རྒྱལ་བཞིན་དེ། །ཞེས་དང་། དར་ཊཱིཀ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ལོངས་སྐུའི་སྐུ་བེམ་ལུས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་དང་སྤྲུར་ཚེ་སྤྲུལ་གཞི་སྤྲུལ་བ་རྒྱུ་

ཐ་དད་པར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྣ་ཚོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་དང་། དར་ཊཱི་ཀ་ལས། སྐྱུ་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་བ་ལྟར་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་ལྟར་སྣང་བའི་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་སོགས་གཞན་དབང་རྣམ་བྱང་གི་གཞན་དབང་དུ་གནས་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རབ་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་དག་པ་དང་། དབང་བཙུ་ཐོབ་པ་དང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་རྟོག་གེ་དང་དེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སོ་སོར་རང་རིག་པར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྡུས་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །མདོར་བསྡུ་ན་མཚན་ཉིད་ལྔར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་ལ་ཡོད།

རྣམ་བཤད་ལས། མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་དུས་ཀྱི་དེའོ། །དེའང་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་ལྡན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དབང་འབྱོར་ལྔ་དང་གནས་འགྱུར་ལྔའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་གནས་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་ལྟར། ཞིང་ལུས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་བསྟན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ། དཀར་པོའི་ཆོས་བསྒྲུབ་ལ་དབང་འབྱོར་བ། ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ལྔ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྡུས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་

ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞིང་དང་ལུས་དང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། དབྱིངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྐྱེ་གཅིག་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མིང་གི་ཚོགས་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་བ་དང་བསྒྱུར་པ་དང་འཁོར་བསྡུ་བ་དང་དཀར་པོའི་ཆོས་བསྡུ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་བས་དབང་འབྱོར་བ་འཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་རྒྱ་གཞུང་གི་གསུང་རབ་ལས་ལོངས་སྐུ་ལ་ངེས་པ་ལྔའི་ཐ་སྙད་མ་བཤད་པར་ཐལ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ལ་ངེས་པ་ལྔ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྐུ་ལ་དེ་ལྔའི་ཐ་སྙད་འདོགས་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་ངེས་པ་ལྔའི་ཐ་སྙད་མ་སྦྱར་ཡང་དོན་གྱིས་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་ངེས་པ། ཆོས་ངེས་པ་འཁོར་ངེས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་གཞན་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཞེས་ངོ་བོ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཆོས་ངེས་པའི་དོན་དང་འཁོར་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འདིས་ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ལྔ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་

ལས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་ཅེས་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ངེས་པ་ལྔའི་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་གཞུང་འདིའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མི་འགལ་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་གི་གསུང་རབ་ལས། ངེས་པ་ལྔའི་ཐ་སྙད་མ་བཤད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྦྱོར་ལུགས་ལ་སྐྱོན་བསྟན་ཅིང་རྣམ་བཤད་ལས། དོན་བཤད་ཙུང་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་དོན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུས་ངེས་པ། གནས་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་པའི་དུས་ངེས་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྩ་བར། སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་དག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གནས་ངེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད། གཉིས་པས་ས་བཅུ་བ་བ་རང་ཉིད་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་དེར་འགོད་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ལོངས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཐུབ་པའི་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་བཞེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྐུའི་སྤྲུལ་བའི་འོག་མིན་གྱི་སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྐུར་ཐལ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་ཅིང་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཐུབ་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཆོས་

ཅན་དེའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་རང་གི་གདུལ་བྱ་གར་ཡོད་དུ་ཕེབས་པའི་མཛད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དཀྱུས་མའི་སྐུ་ངེས་པ་དང་། གསུང་ངེས་པ་གཉིས་ངེས་པ་ལྔའི་རེ་རེའི་འདྲེན་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚབ་ལ་ངོ་བོའམ་རྣམ་པ་ངེས་པ་དང་ཆོས་ངེས་པ་གཉིས་འདྲེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གསུམ་པ་འགྲེལ་བར། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་པ་ནས། སྐུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་བཤད་པ་དང་། དཔེ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་མཚན་བཤད་པ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ། རྒྱུ་མདོ་ནས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་པ་ནས། ལྔ་ནི་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། བླ་མ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ནས། བའི་རྫི་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ཞེས་པ་ནས། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། འདི་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་འགྲུབ་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། མཚན་གང་གིས་ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་དེ་ཞེས་པ་ནས། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། བླ་མ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་

ལ། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་པ་ནས། མ་བྲིས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ། དཔེ་བྱད་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་མཚན་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཞེས་པ་ནས། དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་པ་ནས། གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིར་བསྟན་གྱི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་། ཞབས་མཐིལ་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་མཉམ་པའི་མཚན་དང་། ཕྱག་དང་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱག་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་དང་ཐྲག་གོང་གཉིས་དང་ལྟག་པའི་གཙུག་ཤའི་གང་ཞིང་མཉམ་པས་ན་བདུན་མཐོ་བ་དང་། སོར་མོ་རིང་བ་དང་། རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་། སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་རྣམས་མི་མངོན་པ་དང་། སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པའི་མཚན་དེ་བཅུ་ཚན་དང་པོ་དང་། བྱིན་པ་ཨེ་ནའི་བྱིན་པ་དང་འདྲ་བའི་མཚན་དང་། ཕྱག་རིང་བའི་དང་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་དང་། པགས་པའི་མདོག་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་གསལ་བས་དང་། པགས་པ་སྲབ་པས་དང་། སྤུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བས་དང་། ཞལ་མཛོད་སྤུའི་བརྒྱན་པས་དང་། སྐུ་སྟོད་སེང་གེའི་རོ་སྟོད་དང་འདྲ་བས་དང་། དཔུང་མགོ་གཉིས་ཟླུམ་པས་དང་། དཔུང་མགོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་བར་དྲང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མཉམ་ཞིང་རྒྱས་པས་ན་ཐལ་གོང་རྒྱས་པས་མཚན་བཟང་པོ་སྟེ་བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་དང་། རོ་མི་ཞིམ་པ་བཞེས་ན་ཡང་རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་བས་དང་། ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པས་དང་། སྤྱི་བོར་གཙུག་ཏོར་འཁྱིལ་བས་དང་། ལྗགས་སྤྱི་བོར་སླ་མཚམས་

བར་དུ་སྙིབས་པས་ན་ལྷུགས་རིང་བས་དང་། ཡན་ལག་ལྷུའམ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་ལྡན་པས་ན་ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་། སེང་གེའི་འགྲམ་པ་དང་འདྲ་བའི་འགྲམ་པས་དང་། ཚེམས་ཀྱི་མདོག་ཤིན་ཏུ་དཀར་བས་དང་། ཚེམས་ལ་རིང་ཐུང་སོགས་མེད་པས་ན་ཚེམས་མཉམ་པས་དང་། ཚེམས་ཀྱི་བར་མཚམས་མི་མངོན་པའི་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བས་དང་། ཚེམས་བཞི་བཅུ་ཚང་བའི་མཚན་བཟང་སྟེ་བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་དང་། སྤྱན་འབྲས་མཐོན་མཐིང་དུ་སྣང་བས་དང་། རྫི་མ་སྤྲིན་གྱིས་ཕྲ་ཞིང་སྟོམ་ཕྲ་དང་ཡ་ཡོ་སྟེང་འོག་མ་འདྲེས་པར་བ་མཆོག་གི་རྫི་མ་དང་འདྲ་བའི་མཚན་བཟང་སྟེ་མཚན་བཟང་བསྡོམ་པའི་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་དེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་བ་དང་། སེན་མོའི་མདོག་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་པོ་ཉིད་དང་། སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་ཉིད་དང་། རྩ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། རྩ་མདུད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ལོང་བུ་ཆུང་བ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། ཞབས་རིང་ཐུང་མེད་པས་མཉམ་པ་དང་བཅས་པ་བཅུ་ཚན་དང་པོ་དང་། སེང་གེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། གླང་པོའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ངང་པའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྡོག་ཅིང་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། མཛེས་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། དྲང་པོར་སྐྱེ་མི་གཡོ་བར་གཤེགས་པ་དང་། སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་། སྐུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་འདྲ་བ་དང་། སྐུ་རིམ་པར་འཚམས་པ་དང་བཅས་པ་བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །

སྐུ་གཙང་བ་དང་། སྐུ་འཇམ་པ་དང་། སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་ཉིད

དང་། གོམ་པ་སྙོམས་པ་དང་། སྤྱན་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། སྐུ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། སྐུ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བཅུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །སྐུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པ་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་དང་། གཟིགས་པ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་དག་པ་དང་། སྐུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། སྐུ་མ་རྙོངས་པ་ཉིད་དང་། སྐུའི་ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བ་ཉིད་དང་། ལྟེ་བ་ཟབ་པ་དང་། ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཅུ་ཚན་བཞི་བའོ། །

ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་དང་། སྐུ་ལ་ནི་སྨེ་བ་ནག་བག་མེད་པ་དང་། ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། ཞལ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། མཆུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་བ་ཉིད་དང་། ལྗགས་མཉེན་པ་ཉིད་དང་། ལྗགས་སྲབ་པ་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཅུ་ཚན་ལྔ་བའོ། །ལྗགས་དམར་བ་ཉིད་དང་། འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གསུང་སྙན་ཞིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་ཟླུམ་པོ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། མཆེ་བ་མཉམ་པ་དང་། མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། ཤངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། ཤངས་གཙང་བ་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཅུ་ཚན་དྲུག་པའོ། །

སྤྱན་ཡངས་པ་དང་། རྫི་མ་སྟུག་པ་ཉིད་དང་། སྤྱན་དཀར་ནག་འབྱེས་ཤིང་པདྨའི་འདབ་མ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྨིན་ཚུགས་རིང་བ་ཉིད་དང་། སྨིན་མ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྨིན་མ་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། སྨིན་མའི་སྤུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྙན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སྙན་གྱི་དབང་པོ་མི་མཉམ་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྐྲེ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཅུ་ཚན་བདུན་པའོ། །

དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་ཉིད་དང་། དཔྲལ་བ་དབྱེས་ཆེ་བ་དང་། དབུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་སྟུག་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་མི་གཤོར་བ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་། གཡུང་དྲུང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ་དང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ནི་འོ། །

མཚན་བཟང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བླ་མ་ཕར་སྐྱེལ་ཞིང་ཚུར་བསུ་བ་སོགས་དང་། ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་བརྟན་པར་བྱས་པ་དང་། བསྡུ་དངོས་བཞིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱས་པ་དང་། བཟའ་བཅའ་གྱུ་ནོམ་པས་གཞན་ཚིམ་པར་བྱས་པ་དང་། སྨྲང་རྩི་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་པའི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་ཚིམ་པར་བྱས་པ་དང་། གསད་བྱ་བཅིངས་པ་སོགས་ལས་ཐར་བར་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྲོག་འཚོ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། སྲོག་སྨྱུར་སོགས་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། ཆོས་གཞན་ལ་སྤེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱ་ཅན་དང་པོ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། རིགས་གནས་སོགས་ཀུན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་བྱིན་པ་དང་། སློང་བའི་སྐྱེ་བོ་མི་སློང་བར་མཐོ་བ་བྱིན་པ་དང་། གཞན་ཚངས་སྤྱོད་ལ་བཀོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་གསང་ཚིག་བསྲུང་བ་དང་། གོས་སྣན་བཟང་པོ་བྱིན་པ་དང་། གནས་ཁང་བྱིན་པ་དང་། གཡེངས་སྤངས་པ་དང་། མཁན་སློབ་ལ་བཀུར་བསྟི་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་དང་། ཚིག་གིས་གཞན་ཁྲོད་དུ་མ་བསད་པ་དང་། སྟན་པར་སྨྲ་བ་དང་། ནད་པ་ལ་སྨན་ཟས་བྱིན་པས་བརྒྱ་ཅན་གཉིས་པ་རིམ་བཞིན་འགྲུབ། ནད་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། ནགས་ཚལ། ཀུན་དགའ་བ། བསིལ་ཁང་། ཁྲིན་པ་བགྲོད་དཀའ་བར་ཟམ་པ་བཙུགས་པ་

སོགས་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་འདུག་གནས་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ཚིག་འཇམ་པ། སྙན་པ་མཉེན་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཚོས་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚིག་འཁྲུལ་སྤངས་པ་དང་། གཞན་བཀུར་བ་སོགས་བྱས་པ་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྫུན་མི་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མའི་ཚིག་སྤངས་པའི་བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་རིམ་པ་བཞིན་འགྲུབ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩེ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་མེད་པར་བལྟས་པས་སུམ་བཅུ་དང་སོ་གཉིས་པ་འགྲུབ།

གཞུང་འདི་དག་གི་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚན་སོ་སོའི་རྒྱུ་རྣམས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྤྱིའི་རྒྱུ་རྣམས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་རྒྱུ་ནི་མཚན་བཟང་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྒྱུ་ཡོད་པ་གོང་དུ་བསྐལ་བཟང་གི་ལུང་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་ཟིན། དཔེ་བྱད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། སྔར་བསྟན་པའི་སྤྱིའི་རྒྱུ་དང་སོ་སོའི་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་བྱད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེ་བྱད་མཚན་གང་གི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པའི་མཚན་དེ་དང་རྒྱུ་གཅིག་པའི་མདོ་ལས་རྒྱུ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། མཚན་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རེ་རེ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་འཁོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་དེ་གཙོ་བོར་བསྟུས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་བྱད་རྣམས་མཚན་གང་གི་འཁོར་དུ་བསྡུ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ནས་སོར་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བའི་བར་དྲུག་ནི་སོར་མོ་རིང་བའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། དབུ་རྒྱས་པ་དང་དབུ་སྐྲའི་དྲུག་སྟེ། གཙུག་ཏོར་དང་སྤྱི་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་མཚན་གསུམ་གྱི་འཁོར་དང་། དཔྲལ་བའི་གཉིས་དང་ཤངས་ཀྱི་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་མཛོད་སྤུའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། སྤྱན་གྱི་བཞི་

དང་སྨིན་མའི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་གི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། རྫི་མ་སྟུག་པ་ནི་བའི་རྫི་མ་ལྟ་བུའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། སྙན་གྱི་གཉིས་ནི་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་བའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། ཞལ་གྱི་གཉིས་དང་ལྗགས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་ལྔ་ནི། ལྗགས་རིང་བ་དང་རོ་བྲོ་བའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། གསུང་གི་གཉིས་ནི་ཚངས་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། མཆེ་བའི་ལྔ་ནི་ཆེམས་ཀྱི་མཚན་བཞིའི་འཁོར་དང་། རྩའི་གཉིས་དང་ལོང་ཆུང་མི་མངོན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་། ཕྱག་འཇམ་པ་དང་ཕྱག་རིས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་ལྔ་ནི། ཕྱག་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། ཞབས་རིང་ཐུང་མེད་པར་མཉམ་པ་ནི་བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་དང་རུས་སྦལ་ཞབས་མཉམ་གྱི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། གཤེགས་སྟབས་བདུན་དང་། གོམ་སྙོམས་དང་བརྒྱད་ནི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་རྟིང་བ་ཡངས་པའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། ཕྱག་རིང་རྒྱས་པ་ནི་ཕྱག་རིང་བའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ནས་དག་པའི་བར་དྲུག་དང་། ཕོ་ལག་ཡངས་པ་དང་སྐུ་མ་ཞུམ་པ་ནས་གྲིམས་པའི་བར་གསུམ་དང་མཚན་རྫོགས་པ་དང་ཡན་ལག་རྣམ་འབྱེད་དང་སྐུ་ཟླུམ་པ་ནས་ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བའི་བར་བཞི་དང་ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་ནས་སྨེ་བ་མེད་པའི་གསུམ་སྟེ་བཅུ་དགུ་ནི་སྐུ་ཆེ་ཞེས་བྲང་བ་དང་། བདུན་མཐོ་བ་དང་། པགས་པ་གསེར་མདོག་འདྲ་བ་དང་པགས་པ་སྲབ་པ་དང་དཔུང་མགོ་ཟླུམ་པ་དང་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ་བ་དང་ཆུ་ཞེང་གབ་པའི་མཚན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་དང་། ལྟེ་བ་ཟབ་པ་དང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་གཉིས་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་ནུབ་པའི་འཁོར་དང་། དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོ་ཉ་དང་པདྨ་དང་དུང་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བུམ་པ་དང་། གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བ་རྣམས་ནི་

འཁོར་ལོའི་མཚན་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་འཁོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཏེ་གཙོ་བོ་བསྡུས་པས་སོ། །གཙོ་འཁོར་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ནི། སོར་མོ་དང་སེན་མོའི་དཔེ་བྱད་དྲུག་ནི་ཕྱག་སོར་རིང་བའི་འཁོར་རོ། །དབུ་རྒྱས་པ་དང་དབུ་སྐྲ་དྲུག་སྟེ་བདུན་ནི་གཙུག་ཏོར་དང་སྐྱུ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་འོ། །དཔྲལ་བའི་གཉིས་དང་སྨིན་མའི་བཞི་དང་ཤངས་ཀྱི་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ནི་མཛོད་སྤུ་ཡིའོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སྦྱིར་ལེགས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་མཚན་རྫོགས་པ་དང་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ནི་སྦྱར་དགོས་པ་ཆད་པ་དང་། ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བ་དང་ཕྱལ་མ་རྙོངས་པ་དགུ་རྣམ་པ་གསུམ་སྦྱར་ཟིན་པ་སླར་ཡང་སྦྱར་བ་དང་གསུང་ལ་གསུམ་བྱས་པ་ལྷག་ལ་མ་རྙོངས་པ་ལ་ཕྱལ་དང་དགུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མདོ་འགྲེལ་ཚད་མ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །

དེས་ན་སྤྱིར་སྟོབས་སུ་ཐུབ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡོད་པས་དང་པོ་གསུམ་དོར་ནས་མཚན་རྫོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ལྷ་ལ་བགྲང་ཞིང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་མཚན་སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་བ་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་གསུམ་འཁོར་དང་མ་སྦྱར་ཡང་ཕྱི་མ་ནི་སྟེར་ལྟར་བྱ་ལ་དང་པོ་ནི་སྐྱུ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་ལྷ་དང་བར་བ་ནི་ཕྱག་ཞབས་འཇམ་པའམ་རུས་སྦལ་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ལ་བགྲང་ངོ་། །མཛོད་སྤུའི་འཁོར་དུ་བཤད་པའི་སྨིན་མ་བཞི་ཡང་སྤྱན་གྱི་མཚན་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཅེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཚན་དང་། གང་ཟག་དེའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་དཔོག་པར་བྱེད་པས་ན་དཔེ་བྱད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསེར་འཕྲེང་ལས། མཚན་དཔེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཚན་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་དཔོག་པར་བྱེད་པས་ན་དཔེ་བྱད་དེ། དེའི་དོན་ཡང་ཕ་རོལ་ལ་སྐུ་མཛེས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་དཔེ་འདི་དག་ཀུང་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལོངས་སྐུའི་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལོངས་སྐུ་ནི་རྩ་བའི་ལོངས་སྐུ་དངོས་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ནི་དེའི་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་རྩ་བའི་ལོངས་སྐུ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། མཚན་དཔེ་འདི་དག་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་ལོངས་སྐུ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཅེ་ར་ན། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ནི་ལོངས་སྐུ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་ནི་དེའི་བདག་འབྲས་ཙམ་སྟེ་འདི་ནི་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འདི་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དེ་འཁོར་བསྒྱུར་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འཁོར་བསྒྱུར་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དག་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་གསལ་བ་སོགས་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་དག་འཁོར་བསྒྱུར་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་སྦྱར་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །འདི་དག་ཡོད་པ་འདོད་མོད་ཀྱི། །དག་དང་མཛེས་དང་གསལ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བསོད་ནམས་གང་གིས་འགྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱའི་བློ་ངོ་དང་བསྟུན་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལས་

ཏུ་མ་ཞུགས་པ་དང་ཞུགས་པ་ཉན་རང་གི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཅུའི་ཚོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་དང་། བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་དང་། དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཚན་བཟང་གཅིག་དང་། མཚན་གཞན་ཉེར་དགུའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྤུ་དང་མཛོད་སྤུའི་བསོད་ནམས་འབུམ་ཕྲག་གིས་གཙུག་ཏོར་དང་གཙུག་ཏོར་གྱི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་ཡིས་གསུང་དབྱངས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་བྱུང་དང་། །ཞེས་སོགས་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན།

གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། མཉེན་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འཐད་པ་དང་། དག་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ་དང་། མཉན་པར་འོས་པ་དང་། མི་ཚུགས་པ་དང་། སྙན་པ་དང་། དུལ་བ་དང་། མི་རྩུབ་པ་དང་། མི་བརླང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དུལ་བ་དང་། རྣ་བར་སྙན་པ་དང་། ལུས་དང་། སེམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྙིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། སེང་གེའི་སྒྲའི་ཤུགས་ཅན་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་སྐད་དང་། འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། ཀླུའི་དབང་པོའི་སྒྲ་དང་། དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས་དང་། ཀ་ལ་པིངྐའི་སྒྲ་དང་། ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲགས་པ་དང་། ཤང་ཤང་ཏེའུའི་སྒྲ་དབྱངས་སུ་གྲགས་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོའི་དབྱངས

ལྷར་སྣན་པ་དང་། ཛའི་སྒྲ་དང་། མི་ཁེངས་པ་དང་། མི་དམའ་བ་དང་། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། ཚིག་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པ་དང་། མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། མི་ཞུམ་པ་དང་། མི་ཞན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ཁྱབ་པ་དང་། ཆུབ་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་སྨད་པ་དང་། མི་འགྱུར་བ་དང་། མ་བརྟབས་པ་དང་། འཁོར་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་འདུལ་བ་དང་། གཏི་མུག་སེལ་བ་དང་། བདུད་ཚར་གཅོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་མཉེན་པའོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བར་རེག་པའི་ཕྱིར་འཇམ་པའོ། །དོན་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བའམ། ཡི་གེ་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་དུ་འཐད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རྗེས་ལས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ཚིག་དང་ཡི་གེ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གསལ་བའོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་བློ་གྲོས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྙན་ཅིང་འཇེབས་པའོ། །སྒྲུབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མཉན་པར་འོས་པའོ། །ཕ་རོལ་གྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཟླ་བའི་ཕྱིར་མི་ཐུབ་པའོ། །ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྙན་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུལ་བའོ། །བསླབ་པ་བཅས་པའི་ཐབས་བདེ་བའི་ཕྱིར་མི་རྩུབ་པའོ། །དེ་ལས་འདས་

ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་མི་བརླང་
བའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་གྱི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དུལ་བའོ། །
རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་རྣ་བར་སྙན་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་སིམ་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་
པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་མཛད་པའི་
ཕྱིར་སྙིང་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ལོག་པ་དང་མ་ངེས་པ་སེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དགའ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །བསྒྲུབས་པ་ལ་འགྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་
སུ་གདུང་བ་མེད་པའོ། །ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཁྱུད་མི་མངའ་
བར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གསལ་བའོ། །རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་
ཐོབ་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །རང་གི་དོན་ལ་ཐོབ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཤེས
པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་
ཕྱིར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚད་མ་དང་ནི་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པའོ། །གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བའོ། །དོན་མེད་མི་
གསུང་བའི་ཕྱིར་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའོ། །སྒྲ་སྐད་རིགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
སྒྲག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སེང་གེའི་སྒྲའི་ཤུགས་སོ། །གསུང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
གླང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་སྐད་དོ། །ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་སོ། །བཟུང་
བར་འོས་པའི་ཕྱིར་ཀླུའི་དབང་པོའི་སྒྲའོ། །སྒྲ་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་སྙན་པའི་ཕྱིར་དྲི་

ཟའི་སླུ་དབྱངས་སོ། །ཇོ་བ་དང་འདམ་པའི་ཕྱིར་ཀ་ལ་པིངྐའི་སྒྲ་དབྱངས་སོ། །ཐག་རིང་དུ་ཕྲགས་པའི་ཕྱིར་ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲགས་པའོ། །གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤང་ཤང་ཏེའུའི་སྒྲ་དབྱངས་གྲགས་པའོ། །

དེ་ལ་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ནི། དེ་དང་དེའི་བརྡ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དབྱངས་སྒྲོས་པ་ནི། དོན་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །གྲགས་པ་སྒྲོས་པ་ནི། སྒྲ་དེ་དང་དེའི་བརྡ་རྗེས་སུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷའི་དབང་པོའི་དབྱངས་ལྟར་སྙན་པའོ། །བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྔའི་སྒྲའོ། །བསྟོད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་མ་ཁེངས་པའོ། །སྨད་པས་ཞུམ་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་མི་དམའ་བའོ། །སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའོ། །བསྙེལ་ཏེ་གསུང་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པའོ། །གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཚང་བ་མེད་པའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་བསྟི་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་མ་ཞུམ་པའོ། །བསྙེངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་ཞན་པའོ། །སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །རིགས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མེད་པའོ། །རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆགས་པའོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་བརྗེད་པའོ། །གསུང་གཅིག་ལ་སྒྲའི་རྣམ་པ་དུ་མར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གཅིག་ལས་དོན་དུ་མའི་རྣམ་པར་རིགས་པར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་སིམ་

པར་བྱེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་དམ་བཅའ་བ་བཞིན་དུ་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་མ་སྨད་པའོ། །ཐོབ་པའི་དུས་སུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་བའོ། །རྟབ་རྟབ་པོར་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་མ་བརྟབས་པའོ། །འཁོར་ཐག་རིང་པོ་དང་ཉེ་བས་མཚུངས་པར་ཐོས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དཔེའི་ཆོས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་དང་། བསྟོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་། གསུང་མཉེན་འཇམ་ཞིང་ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་འཐད། ཅེས་པ་ནས། དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ནས་ཞེས་པ་ནས། ཐུན་མོང་བ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གང་གིས་སྲིད་པ་ཞེས་པ་ནས། སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འདོད་པར་གནས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་དང་ནོར་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་རེ་རེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། འཕགས་པས་གསེར་དུ་སྤྲུལ་བ་ལ་དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་ཡིན་མིན་དུ་མ་ཡོད་

ཅིང་། དེའི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ན། སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཆུ་སོགས་སུ་སྤྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲུལ་བ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་སྤྲུལ་བའི་བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཡང་བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་དེའི་སྤྲུལ་བའི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། སྤྲུལ་བ་ཡིས་ནི་སྤྲུལ་བ་ཡང་། །ཇི་ལྟར་བཞེད་བཞིན་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྟོན་རང་གི་རྫོགས་སྨིན་སྦྱོང་གསུམ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འཛིན་པ་གཙོ་ཆེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་སྨིན་སྤྱོང་བའི་ཚུལ་འཛིན་མི་འཛིན་གཙོ་ཆེའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐུ་ཡིན་མིན་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐུ་དངོས་ནི་ལོངས་སྐུ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་ནི་དེའི་བདག་འབྲས་ཙམ་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་མཁན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཅན། བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་བསྟན་པའི་སྐུའི་ཆ་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་

མི་ནུས་ཏེ། བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། བཟོ་བོ་སྤྲུལ་བ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་དྲི་ཟར་སྤྲུལ་བ་ལྷ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག མཆོག་སྤྲུལ་ཡིན་ན། རང་གི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྒྱལ་བ་ཀུན་གཟིགས་དང་མིག་མི་འཛུམ་པ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དང་པོའི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉན་རང་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མའི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཞལ་གྱིས་ཆོས་མ་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ལ། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་རྒྱལ་བའི་མོས་པའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་འདུ་ན་སྨིན་གྲོལ་གསུམ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྣོད་བཅུད་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་བའི་གཟུགས་དེ་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ཡིག་ཆ་རྙིང་བ་སོགས་ལྟར་ན་ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་དེ་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་གསུམ་ཡོད། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བཟོ་བོ་བི་ཤྭ་ཀརྨའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་དང་པོ་དང་། དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་གཉིས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྐུ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། ལོངས་སྐུའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཉི་འོད་ཆོས་ཅན། ཉི་མ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། ཉི་མའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སུ་སྟེགས་ཀྱི་

སྟོན་པ་དང་ལག་དཀར་སོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྣ། གཞན་ཡང་། དེའི་སྤྲུལ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་སྤྲུལ་བ་ལ་རྗེས་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དུས་མཉམ་དུ་སྤྲུལ་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོན་པ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོས་སྤྱན་དྲངས་ཚེ་ཕོ་བྲང་ལ་སྒོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དེ་དག་ཏུ་རང་འདྲའི་སྤྲུལ་བ་བཅུ་བདུན་དང་རང་དང་བཅོ་བརྒྱད་དུ་སྤྲུལ་ནས་ཕེབས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཐར་ཆགས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྲུལ་བ་དང་། དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྤྲུལ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། རྒྱུན་མི་འཆད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་ཚིག་དོན་གཞན་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་དོན་བདུན་ཅུའི་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་པར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྐུ་གསུམ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། བྱ་བ་མཛད་པས་ན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཞེས་པ་ནས། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་ཅེས་པའི་

བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉེར་དྲུག་ཡོད་པའི་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཞི། གཉིས་སྣང་གི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་བགྲོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོ་བརྒྱད་དེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་པ་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཟད་དང་ཞེས་པ་བྱུང་། བཞི་བ་ལ། བརྟ་དང་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་དག་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ལྔ་བ་ལ། ངེས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཚད་མེད་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དྲུག་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྙེན་ཚོགས་ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་འཆད་པ་ལ། མྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་ནས། བདུན་དུ་བཞེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག འཕགས་པ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕོ་ན་ལ་སྦྱོར་བྱེར་ན། འོ་ན། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། སྤྲུལ་སྐུ་ཕོ་ནའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཞེས་པའི་ཆོས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕོ་ནས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་འོངས་སྤྲུལ་གསུམ་ག་དེའི་ཆོས་སྐུར་བྱས་ནས་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྐུ་གསུམ་ག་ལ་ཆོས་སྐུར་

བྱས་ནས་དེའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལོངས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཅིག་མེད་པར་ཐལ། གོང་གི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོངས་སྐུའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་ས་བཅུ་བ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་དེ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སངས་རྒྱས་བསྙེན་སོགས་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ཏུ་མཆིས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་ཞིང་སྐྱོང་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱི་བ་དང་། ཆོས་ཉན་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་རག་ལས་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བྱ་བ་མཛད་པས་ན་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པས་ལས་དེ་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་

གང་རུང་ལ་འགོད་པ་པོ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགྲོ་བ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་ལ་འགོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉེར་བདུན་གྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྒྲུབ་པའི་ལས་མཛད་པ་པོ་དེ་ཡང་ངན་འགྲོ་ལ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ་མོས་པའི་ཚེ་ཆོས་བསྟན་པས་སྐྱེ་གནས་དེ་དག་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་ངས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ན་བྱང་ཆེན་དག་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་གདུལ་བྱ་དེ་ལྟར་འགོད་པ་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགོད་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་བཏུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག འདིའི་འཕྲིན་ལས་ལ་གདུལ་བྱ་འགོད་མཁན་ལ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་གདུལ་བྱ་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་འགོད་མཁན་ལ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སྐབས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་ལ་འགོད་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་

རྒྱུས་གཅིག་གིས་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐུགས་དམ་བསྐལ་ཏེ། དེས་ཀྱང་དང་དུ་བཞེས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་འཕྲིན་ལས་ལྷག་མ་ཉེར་དྲུག་མཛད་པ་གཅིག་གིས་བྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བྱུད། གཞན་ཡང་། ས་བཅུ་བ་མན་ཆད་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་འགལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ཚིག་རེ་རེ་གསུངས་ཚེ་གདུལ་བྱ་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་ལས་རིགས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་། མང་པོས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་བྲལ་བ་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་འཐོབ་པར་བཤད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མདོ་དེ་དག་གསུངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་དག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེ་གསུངས་པ་འཕྲིན་ལས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་འགོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། འཕགས་པའི་ལུགས་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གང་ཟུང་གིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཁ་སྦྱོར་པ་སྣ། ཡིག་ཆ་རྙིང་བ་སོགས་སུ་རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བསྡུ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས། གླང་དོར་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་དང་། ཇི་བཞིན་གྱི་འཕྲིན་ལས། ཕྱིན་དྲུག་གི་འཕྲིན་ལས། ལམ་གྱི་འཕྲིན་ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་

ཏེ་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཞི་དང་། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཟད་པའི་ས་དང་པོའམ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྫ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་དང་། ས་བཞི་པ་ས་ལྔ་པ་དྲུག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པའི་ཡོངས་སྨིན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འཕྲིན་ལས། མངོན་ཞེན་ལྡོག་པའི་འཕྲིན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྣོད་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཞི་དང་། དགུ་པ་ལ་འགོད་པའི་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟུང་བར་འཚང་རྒྱ་བའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་གཉིས་དང་། བཅུ་པ་ལ་འགོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཐོབ་པའི་འཕྲིན་ལས། ཆུད་མི་ཟ་བའི་འཕྲིན་ལས། བདེན་མཐོང་གི་འཕྲིན་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པའི་འཕྲིན་ལས། དེ་གཞི་མེད་པའི་འཕྲིན་ལས། རྣམ་པར་བྱང་བ་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས། ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་དགུ་སྟེ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདི་དག་གིས་གྲངས་ངེས་ལ། འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་ཉེར་གཅིག་གི་གྲངས་ཙམ་མཐུན་ཡང་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་སོགས་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གྲངས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་གྲངས་སྔར་ལྟར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། རྩ་བ་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་མཛད་

ནས། པཱཎྜི་ཏ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་མདོ་ལས་བཞེད་དེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གསེར་འཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གང་ རུང་གིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད། དེའི་འཕྲིན་ལས་ལ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ལ་འགོད་པ། བསྡུ་བཞི་ལ་འགོད་པ། བདེན་བཞི་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འགོད་པ། སྦྱིད་པ་ལ་འགོད་པ། དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཞི་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ཚོགས་ལམ་ལ་དྲུག་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་འགོད་པའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གཅིག་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཟད་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པའི་གཅིག་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་བའི་བར་ལ་བཟང་བཏགས་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། དྲུག་པ་ལ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་གཅིག་དང་། བདུན་པར་ཡོངས་སྨིན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་དང་། བརྒྱད་པར་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འགོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཟད་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་དང་། དགུ་བར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བཅུ་བ་ལ་ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་གཅིག སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ཉེ་བ་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་ལྷུན་འགྲུབ་ལ་འགོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ་གསུམ། སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདྲེན་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ། ལས་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་ནུས་པ་ལ་འགོད་པ། རྗེ་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཇི་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག

པའི་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པ། བློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ས་བཅུ་བ་ལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ངན་འགྲོ་བ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ་མོས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ལྷ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་མི་འབར་བར་སྣང་བར་བསྟན་པའི་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་ཚངས་པའི་ལྟ་བའི་བཅིངས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་ཡས་ཁང་སོགས་མི་སྣང་བའི་ཆོས་སྟོང་བར་བསྟན་པ་དང་། མི་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་སྐྱེ་གནས་ངན་པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་རྒྱུད་སྨིན་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསེར་འཕྲེང་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ལས་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་ནས་མོས་པའི་ཚེ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་གནས་དེ་དག་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་ལྷ་མིའི་རྟེན་ལ་བདེ་འགྲོ་ལ་ནི་འདོད་ལྷ་ཡུལ་ལ་སྲིད་པས་སྐྱོས་པ་རྣམས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་མི་འབར་བར་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་ལྷ་ཚངས་པའི་ལྟ་བས་བཅིངས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བར་བསྟན་པའི་ལྟ་ངན་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་མི་རྣམས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བསླབ་གཞི་གཟུང་བ་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱུད་སྨིན་རུང་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྡུ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་སྨིན་རུང་དུ་བྱེད། སྙན་སྨྲས་མོས་པར་བྱེད། དོན་སྤྱོད་ཀྱིས་སླབ་པར་བྱེད། དོན་མཐུན་གྱིས་རྣམ་པར་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསེར་འཕྲེང་ལས། སྦྱིན་པ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དོན་སྤྱོད་པ་དོན་མཐུན་པའི་བསྡུ

རྣམ་བཞི་ནི། སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལས། སྨིན་པའི་གཡབ་མོས་ལེགས་བོས་ནས། །སྣན་པར་སྨྲ་བའི་གཏམ་བྱས་ཏེ། །དོན་སྤྱོད་པ་ཡི་བག་ཕབ་ནས། །དོན་མཐུན་གྲོས་ཆེན་ངོས་པར་གདབ། །ཅེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དང་པོའི་སྣོད་གྱུར་དངོས་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པར་བྱེད། །གསུམ་པ་ཡིས་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། །བཞི་བས་རྣམ་པར་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པས་ནི། སྡུག་ཀུན་གྱི་ཆོས་སྤང་བྱ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་བླང་བྱར་ཤེས་པ་ལ་འགོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཐོས་བསམ་གྱི་བླང་དོར་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བས་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་བས་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཕྱིན་དྲུག་ནི་བདག་ཀྱང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པས་ནི། རང་དགེ་བཅུ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དགེ་བཅུ་ནི་བདག་ཀྱང་དགེ་བ་བཅུ་བའི་ལམ་ལ་འཛིན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དགེ་བཅུའི་ལམ་ལ་སྐུལ་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་གིས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་འགོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་

དེའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཟད་པའི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ས་དང་པོ་ལ་འགོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ས་དང་པོ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒོམ་ལམ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་བྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་པོ་བརྟར་བཏགས་པའི་འཕྲིན་ལས་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྫ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་བའི་བར་ལ་འགོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྫ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་བའི་བར་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ས་དྲུག་པ་ལ་འགོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ས་དྲུག་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོངས་སྨིན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ལུས་ཅན་གྱིས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་སྲབ་རུང་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ས་བདུན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འགོད་པ་དང་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྟོགས་པ་དང་སྤངས་བའོ། །དང་པོ་ཉན་རང་དུ་མི་ལྟུང་བའི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་བ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཆ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ལ་འགོད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་

བའི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་ནུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྗེས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་དབང་བསྐུར་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་པདྨའི་གདན་དེ་ལ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་སྙིང་གྱིས་བསྐོར་ནས་སྣང་བའི་སྟོང་བཅུད་དག་པ་སོགས་བྱེད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་དབང་བསྐུར་པའི་ཞིང་དག་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་བཞག་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་པོ་འདིའི་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་འདི་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཚང་རྒྱ་བ་ཉེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་བསྙེན་བཀུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གསུམ་ལས་དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་ལ་ཞིང་འདིར་དུས་འདིའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ནུས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་ལ་བཞག་པའི་འཕྲིན་ལས་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་བཞིན་ཚོགས་གཉིས་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདྲེན་པའམ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལ་འགོད་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་བྱང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ནུས་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་། བདེན་བཞི་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་འཁོར་འདས་དོན་དམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཧེ་ལྷ་ཧེ་སྙིང་ལ་འགོད་པའི་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་གཞིའི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་

དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་ཟད་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་དང་། སྲིད་མཐའི་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དྲི་མ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་འགོད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པར་གནས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་དག་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དེ་ཉུས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པ་དང་དག་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཏེ་རེ་རེ་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་གཉིས་བྱས་པའི་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉུས་པ་རྟོག་པ་སྤངས་བ་དག་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་སོ། །དང་པོའི་གཉིས་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕྲིན་ལས་ཐ་མ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་པུ་འདིའི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའམ་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ཁོ་ན་རེ། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མཐར་ཐུག་གི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་བགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་སེམས་རྗོགས་བྱང་ལ་དགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར། མྱ་ངན་འདས་ལ་དགོད་པ་དེ། །ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ས་བཅུ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་སྟོང་དག་པ་སོགས་ཀྱི་འཁྲིན་ལས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་པདྨ་སོགས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་མི་སྣང་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྗེས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ལ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་དབང་བསྐུར་མ་རྫོགས་པར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་མི་བཞེངས་པ་དང་། ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མི་འདྲ་བ་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོང་དག་པ་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ས་བཅུ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་བཞག་ཟེར་བ་ཡིན་གྱིས་དོན་ལ་ནི་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྗེས་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ས་བཅུ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བའི་རྗེས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཛ་དང་། ཉི་མ་དང་ནོར་བུའི་འོད་བཞིན་གདུལ་བྱ་ལ་དུས་སུ་འཇུག་ཅིང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུས་རྣམ་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་

མར། བརྒྱ་བྱིན་ཇ་སྦྱིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ལ། ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་ལ་བཞི། མཐོང་ལམ་ལ་གཅིག སྒོམ་ལམ་ལ་བཅོ་བརྒྱད། དང་པོ་ལ། དང་པོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་པར་མཛད་ནས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་མ་མཁན་ཞེས་པ་ནས། གོམས་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ལའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བཞི་བ་ལ། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་བའི་བར་ལ་འགོད་པ་དང་། དྲུག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདུན་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་རེ་རེ་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པའི་གཉིས། དགུ་བ་ལ་འགོད་པའི་གཅིག བཅུ་བ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་གཅིག སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་གསུམ། སྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་བརྒྱད་དེ་ས་བཅད་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པ་ལ་འགོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། དམིགས་སུ་མེད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བདུན་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བཞི་བ་ལ། དེ་ནས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། སྤངས་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ལྔ་བ་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་ས་དགུ་བ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཐོབ་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དྲུག་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། ཞིང་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཀོད་ནས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བདུན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་དེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བརྒྱད་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞེས་

པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། འགོད་པར་མཛད་དེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནས། མ་དྲིས་སོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་སྐབས་བསྡུ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནས། སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

བསྡུས་དོན་གཞན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་བསྡུས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་ལ། དོན་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་། དོན་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་བཤད་ནས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་དྲུག་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ནས་ཚིག་དོན་རྒྱས་པ་སྔ་མ་ལ་ཁ་འཕངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བར་མ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་

འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དོན་བསྡུ་བ་ལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་པ་ནས། བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བ། ཁེངས་སྐྱུངས་ཤིང་འགྲེལ་བ་རྩོམ་པར་སྤྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ། དང་པོ་ལ། བཤད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཚིག་ཅེས་པ་ནས། ཡོ་ནར་ཟད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིས་ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སེང་གེ་བཟང་པོས་བྱས་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་བསྡེབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་འཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་བྱུང་།

གསུམ་པ་ལ། ཁེངས་སྐྱུངས་པ། ཉེས་པ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ། འགྲེལ་བ་རྩོམ་པར་སྤྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་གཞུང་དོན་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་རབ་མི་གསལ་ཞེས་པ་ནས། གང་ན་ཞིག་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། འཕགས་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་པ་ནས། གང་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། འོན་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། བཟོད་པར་མཛོད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། ཀྱེ་མ་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གང་གིས་བསྒྱུར་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བར་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཞེས་པ་ནས། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགྲེལ་བ་འདི་མཛད

པ་བོ་ཡོད་དེ། བྱམས་པ་ནས་གདམས་པ་བར་མ་ཆད་པར་མངའ་བའི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཞེས་པ་ནས། གཏན་ལ་ཕབ་པའོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ཡང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་མཁན་པོ་བིདྱ་ཀཱ་ར་པྲ་བྷ་བོད་སྐད་དུ་རིགས་པའི་འབྱུང་གནས་འོད་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་སྐྱི་མཆོད་འོས་དཔལ་བརྩེགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་ཚིག་དོན་འཁྲུལ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ལ་སྨད་ཀྱི་རྒྱ་གར་བ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ཀིརྟི་ཞེས་དཔལ་བརྩོན་པ་འཆི་མེད། ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་། རྒྱན་སྣང་གི་ཐོག་མར་སུ་བྷུ་ཏི་ཤྲཱི་ཤཱནྟི་རབ་འབྱོར་དཔལ་དང་། སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་པ་དང་། པཎ་ཆེན་དཱི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་སྟེ་མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དང་། ལོ་ཆུང་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྨྲས་པ། བློ་གྲོས་ན་ཚོད་ཆེས་ཆེར་ཡོལ་བའི་རྩ་འགྲེལ་འཆད་པའི་གོམས་འགྲོས་འཕྱོར། །ཚིག་འབྲིའི་འཁར་བས་གཞན་མགོ་གཅོག་པས་གྲགས་འགྱིང་མཁས་པས་འདི་ན་གང་། །ཚུལ་དེ་མཐོང་ཆེ་ཡོངས་འཛིན་བསྟེན་མཐུས་ལེགས་བཤད་ལྷེ་མིག་ཁོ་བོས་རྙེད། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཛྫོམ་པའི་མགྲིན་པ་མཐོན་པར་བཏེགས་ནས་སྨྲས། །ཁོ་བོ་རང་བཟོ་བྱེད་པའི་སྤོབས་པ་ཞན། །ཚིག་འབྲིའི་འཕྲེང་བ་སྤེལ་ལ་བརྩོན་པ་ཆུང་། །དེ་ཕྱིར་ཡབ་སྲས་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །རྩ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རང་རང་ལུགས་བཞིན་བཤད། །འོན་ཀྱང་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་ཟན་ཆང་འགའ། །དགའ་བའི་དུས་འདིར་འདི་འདྲ་བསྐྱུན་

པ་འདི། །ངལ་བ་ཙམ་ཞིག་འབྲས་བུར་ཟད་མོད་ཀྱང་། །ཕྱོགས་ལྷུང་ཆེར་མའི་
ཡིད་རྙོག་ཀུན་ཕྱིས་ནས། །མིག་གི་ཤུཏྲལ་ཕྱེ་ནས་ལེགས་ལྟོས་དང་། །བཤུལ་རིང་
ཐར་བའི་ལམ་ལ་མ་ཕན་ཀྱང་། །མཁས་པའི་མདུན་སར་མིག་ཕབ་ངག་བཅད་
ནས། །འདུག་པའི་སྐྱོངས་གྲལ་ཆེ་འདིར་འགྲིམ་མི་དགོས། །འདི་ལྟར་བཤད་ལ་མ་
རྟོགས་འཁྲུལ་བའི་སྐྱོན། །བླ་མ་ལྷར་བཅས་རྣམས་ལ་སྙིང་ཚིང་ནས། །འཆགས་
སོ་ཉེ་མའི་འོད་ཀྱིས་བ་མོ་བཞིན། །དམིགས་མེད་སྟོང་པའི་ངང་དུ་རྒྱས་འདེབས་
མཛོད། །འདིར་འབད་དགེ་ཚོགས་ཧ་བདུན་གྱིས་དྲངས་པའི། །ལེགས་བྱས་ཉི་མ་
འབུམ་དུ་འབར་བའི་གཟིས། །ཕྱོགས་བསམ་སྨོམ་པའི་པད་དཀར་ཚལ་ཆེན་པོ། །སྐྱེ་
བར་བཞད་པའི་རྗེ་དགའ་གཏོང་མིན་ཤོག །ཚོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐས་ལ་
འཛེགས་ནས། །ཆོས་ཀུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕོ་བྲང་དུ། །མར་གྱུར་འགྲོ་
རྣམས་མགྲོན་དུ་ཉེར་བོས་ཏེ། །སྐུ་བཞིའི་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བར་ཤོག །ཅེས་
པ་འདི་ནི་ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་
ངག་དབང་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཡང་སྤྲུལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། བདེ་ཆེན་ཆོས་གླིང་གི་གྲྭ་མང་སྤྱི་ནས་བསྐུལ་མ་བྱས་པར་བརྟེན་
སྐབས་དང་པོ་ཕལ་ཆེར་དེ་གར་འདུག་སྐབས་ཡི་གེར་རབ་འབྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱུན་
ཚོགས་ཀྱིས་འཁོད་ཟིན་ནའང་། མཇུག་རྣམས་གནམ་གྱི་ལྷ་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོས་རང་གི་
ཕོ་བྲང་དུ་ཡོང་དགོས་པར་བཀའ་བབས་པར་བརྟེན་པེ་ཅིང་དུ་འོངས་ནས་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་
གིས་རེ་ཞིག་ཊཱི་མ་ཐོགས་ཀྱང་ཕྱིས་ཡང་བསྐྱར་དུ་བསྐུལ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། རྩ་འགྲེལ་རྣམས་
ཀྱི་གཞུང་དངོས་སུ་དྲངས་ནས་དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་བྱེད་བསམ་
ནའང་མང་དུ་དོགས། རྩ་འགྲེལ་གྱི་ཁུངས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མཐའ་དཔྱོད་འབའ་ཞིག་བྲིས་ན་
མཐའ་དཔྱོད་འདི་རྩ་འགྲེལ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོས་ཟིན་པའང་ཉིན་སྐར་ཙམ་དུ་འདུག་

གཉིས། ཚ་འགྲེལ་གྱི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁུངས་རྣམས་དྲངས་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་ན་མཐའ་དཔྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འགྲེལ་དང་མདོ་རྣམས་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་གཟིགས་མི་རེ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་ཚ་འགྲེལ་གྱི་ཁུངས་རྣམས་དྲངས་ནས། མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཕལ་ཆེར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བགྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོར་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་ཆོས་འདི་སྨྲ་བ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པའི་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མས་སྦྱར་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་ཡི་གེ་བ་ནི་བདེ་ཆེན་བྱང་འདྲེན་སྤགས་རམས་པ་བློ་བཟང་རིན་ཆེན་གྱིས་བགྱིས་པས། འདིས་ཀྱང་བྱམས་མགོན་བསྟན་པ་ཤར་མིན་དེ་སྲིད་དུ་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་འདབ་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་བཞད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རོ་ལ་འགྲོ་ཀུན་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། །།

སརྦ་མངྒ་ལཾ། །

༄༅། །ཕར་ཕྱིན་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་གྱི་ཁ་བྱང་ རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་ཕྲ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥ་ཡ། རྒྱ་ཆེན་ཚོགས་གཉིས་ཆུ་གཏེར་ལས་འཁྲུངས་མཚན་དཔེའི་རིན་ཆེན་འོད་འབར་སྐུ་ནི་མཆོག་རབ་སྤོ་ལྷུར་མཐོ། །སྐྱི་དཀྱུར་ལེགས་འདོམས་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཇོགས་གསུང་ནི་སྣྲ་ངན་རི་དྭགས་འཇོམས་ལ་འཕྲོག་བྱེད་ང་རོའི་སྒྲུན། །མ་རིག་གཟུགས་འགེབས་སེལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེའི་ཐུགས་ནི་སྲིད་མིག་བྱེ་བ་མོག་པོར་བགྱིད་པའི་དཔའ་ཡོན་ཅན། །སྲིད་ཞིའི་ཆེ་དགུའི་ཡན་ལག་མཆོག་གིས་བགྲོད་བྱེད་འདབ་བརྒྱ་མདོན་མཆོད་ཤཱཀྱ་སེང་གེར་གུས་ཕྱག་འཚལ། །རྣམ་མང་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ངོ་བྱམས་བརྩེའི་མཚོན་གྱིས་རིང་མོ་ཉིད་ནས་རྨིག་མེད་བཅོམ། །རྣམ་དག་ཐེག་མཆོག་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཕུང་ལྷ་ཡི་རྔ་ཆེན་བརྒྱུད་མར་སྒྲོགས། །རྣམ་འདྲེན་ཆོས་སྲིད་ལེགས་སྐྱོང་ལེགས་བྲིས་བྱེ་བའི་གཙུག་ཏོར་རྩེར་མཛེས་མ་ཕམ་པར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་འདུད་དོ་ཁྱོད་གསུང་བདུད་རྩིས་ཚིམས་པར་མཛོད། །མགོན་ཁྱོད་དུས་རིང་བསྟེན་པས་སྐུ་མཆོག་ཁྱབ་བྱེད་བདུད་རྩིར་བསྟན། །རྗེས་བཟུང་གདམས་ངག་

ཙིནྟ་མ་ཎིས་ཐུགས་ཀྱི་ཡོལ་གོ་གཏམས། །སྤྲེ་ལྡེའི་གཞུང་གི་སྐྱེས་བཟང་འཛམ་
གླིང་བསོད་ནམས་ཟློང་འདྲེན་པའི། །འོད་བྱེད་ས་བརྟེས་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་
བརྒྱུད་བཅས་ཕྱག་གི་ཡུལ། །ཆོས་ཟབ་ཤེར་ཕྱིན་གངས་རིར་སྨྲ་མཁས་ལུས་རྩལ་
རྫོགས། །ལེགས་བཤད་སེང་གེའི་ང་རོས་རྒོལ་ངན་གཉིས་འཕྱུང་ཁྱུའི། །ཡོག་
རྟོག་སྐྱེམས་འཕྲོག་ཆབ་གཅིག་ཚིག་དོན་བཟང་པོ་ཡིས། །མ་ཕམ་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་འགྲེལ་མཛད་དེ་ལ་གུས། །སྒྲིབ་གཉིས་དག་སྡེའི་གཡུལ་བཅོམ་གཞལ་བྱ་
ཀུན། །མངོན་སུམ་མཁྱེན་པའི་མཚན་མ་གླེགས་རལ་གྱིས། །ཕྱག་ཟུང་རབ་མཛེས་
མཁྱེན་གཏེར་ཏྭར་སྒྲིག་གར། །བསྐྱུར་མཛད་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོས་རྟག་སྐྱོངས་
ཤིག །གང་དེའི་གསུང་རབ་གདེངས་ཅན་གྲོང་ཁྱེར་ལས། །རྣམ་འབྱེད་བརྟུན་པའི་
གྲུ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ཏེ། །དགོངས་དོན་ཡང་སྙིང་དབྱིག་གི་ཚོགས་འདྲེན་པའི། །
རྗེས་འབྲང་མཁས་གྲུབ་དེད་དཔོན་ཡོངས་ལ་གུས། །ཁྱད་པར་བདག་བློ་རབ་རྫོངས་
ཐུན་གསུམ་སྨག །སེལ་ཕྱིར་བརྩེ་ཆེན་འཁྱུང་སྟོན་སྐྱེས་ཤར་ནས། །ལུང་རིགས་འོད་
སྣང་སྤྲོ་བའི་ཀུན་གསལ་ནོར། །ལེགས་བཤད་དཔལ་གྱིས་རྒྱས་མཛད་ཚོགས་སྤྱིར་
འདུད། །དྲི་མེད་བློ་གྲོས་འདྲེན་བྱེད་སྣང་མདའ་ཞིང་། །སྐལ་ལྡན་རྣམ་སད་རྒྱ་
མཚོའི་མགོན་གཅིག་པུ། །དགེ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ཆེན་མཛེས་པའི་རྒྱན། །བཤེས་
གཉེན་གྲགས་པའི་སྨུ་ཁྱུད་གང་དེ་རྒྱལ། །ཟབ་ཡངས་བློ་ཡི་སྤོ་བསངས་མཛེས་མའི་
མཐར། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་གཟི་འོད་ལྷམ་མེར་གསལ། །བསྟན་པའི་ཉི་
མས་བཅུ་གཉིས་གླིང་གི་ཁྱོན། །དུས་མཐར་རབ་གསལ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྒྱལ། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོ་འབྱེད་མཐར་མཉམ་པ། །སྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་རོ་འཛིན་
འབུམ་ཕྲག་གིས། །རྣམ་མང་བསྐལ་བར་བརྗོད་ཀྱང་ཟད་མིན་ན། །བདག་ལྟས་
བརྗོད་པ་སྐྲ་རྩེས་ཆུ་ཐིགས་བཞིན། །འོན་ཀྱང་སྐོམ་པས་གདུངས་པས་ཉལ་འགྲོའི་

ཀ། །ཉུས་ཚད་འབྱུངས་པའི་ངོམས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། །རང་བློས་གང་དཔོག་གཏམ་དུ་བྱས་པ་ཡིས། །རྒྱ་ཆེན་ལེགས་བྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་སྤྱད་འགྱུར། །ཀུན་གཟིགས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གྱུར་པའི། །བརྟན་པའི་འཁོར་ལོར་མི་གཉིས་ཙོང་ཁ་པ། །སླར་ཡང་ཐེག་མཆོག་བཤེས་ཀྱི་སྐུར་བློས་པར། །གཟུར་གནས་མཁས་ཀུན་སེམས་ཉི་བྲལ་བར་གླེང་། །དེ་ཕྱིར་གང་ཐུགས་སྒྲིབ་བྲལ་ཀུན་མཐོང་ངོས། །བདེན་གཉིས་ཆོས་ཀུན་ངོ་མཚར་རི་མོའི་གཟུགས། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་མ་འདྲེས་རབ་གསལ་བའི། །ཡ་མཚན་ལྷུད་མོ་རྐན་ཐེག་བཞིན་དུ་བཀྲ། །ཨེ་མ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་མངའ་བརྙེས་ཀྱང་། །དམན་ངོར་ཚངས་སྤྱོད་བརྟུལ་ཞུགས་དཔལ་བཟུང་ནས། །ཐར་པའི་ས་མཁན་ཡང་དག་བཤེས་མང་གི །མདོ་སྔགས་གཞུང་བརྒྱའི་ཟིལ་མངར་ངོམས་མེད་གསོལ། །སྲུས་ཀྱང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་མཛོད་ལ། །དབང་འབྱོར་སྟོན་ཕྱིན་འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་བརྒྱའི། །ཞུལ་ཕྱུང་རྣམ་ཐར་སྤྱེལ་ལེགས་མི་ཧྲོག་རྒྱུན། །སྐྱེས་རབས་འཕྲེང་བར་འཛིན་འདི་དམ་པའི་གཤིས། །ཆོས་ཞུང་རྒྱ་མཚོ་འཆད་པའི་དབྱར་ཇ་སྒྲོགས། །རྩོད་ངག་ཐོག་མདས་རྒོལ་ངན་བྲག་རི་བཤིལ། །གཞུང་བཟང་རྩོམ་པའི་གྲུ་ཆར་རྟག་འབེབས་པའི། །རྣམ་དཔྱོད་སྤྲིན་སྟུག་ཐུབ་བསྟན་མཁའ་ལ་ཆགས། །རབ་ཡངས་འོད་སྣུངས་ཕྱིན་འདི་རབ་སྤྱ་བའི། །བློ༷་བཟང༷་བསྟན༷་པའི་དཔལ་ཁྲིམས་རྩ་ལག་མཆོག །སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་ཉི༷་མ༷་ཁྱོད་དྲིན་མཐུས། །རྣམ་དགེ་བཤད་སྒྲུབ་གསེར་འོད་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཁྱུག །དེ་ཚེ་སྣ་མའི་མི་ཧྲོག་འཕྲི་ཤིང་གི། །དགའ་ཚལ་ནས་བཟུང་དབང་ཕྱོགས་ཟླ་འཕེལ་བར། །རིགས་སྨྲའི་བློ་གསལ་ར་ཡིག་གཉིས་པའི་ཕྲུ། །ཁྱོད་གསུང་མ་རྟའི་རོ་ཡིས་རྟག་ཏུ་ཚིམས། །ཐོས་བསམ་ལུས་འདེགས་གར་གྱི་རྩེད་འཛོམས་བྲེལ། །དཔྱད་འཛོག་སྒོམ་གྱི་རྒྱང་སྒྲ་དར་དིར་ལེན། །ཕན་བདེའི་བསུང་ཞིམ་འཐུལ་བའི་མཛད་བཟང་

གི། །གཏམ་སྙན་རོལ་མོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགེངས། །ས་སྟེང་འགྲོད་པའི་མ་ནུའི་ བུ་ཡི་ལྷ། །སྟོང་འཁུན་དཔུང་སྐྱེས་ཛ་ཏའི་དོ་གེར་རྩེར། །བགྲོད་བྱེད་བསམ་ འཕེལ་གཙུག་རྒྱན་བཞིན་བརྟེན་ཀྱང་། །ཕྱོད་ཐུགས་ཁེངས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ ཞིག །སྲི་སྟོད་མཁའ་དབྱིངས་མཁས་སྤྱངས་ནམ་འཕང་བཅད། །བསླབ་གསུམ་ ཁང་བཟང་བྱེ་དོར་རྟག་བརྩོན་བཙུན། །གཞན་སྨན་སེམས་མཆོག་ཉམས་བཞེས་ ལྷུར་མཛད་བཟང་། །ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་ལམ་གྱིས་གྲུབ་མཆོག་བརྙེས། །ཡོངས་ རྫོགས་བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་གྲུ་བཞིར་མཛད། །མཛད་བཟང་གདུགས་དཀར་ གྲིབ་མས་ས་གསུམ་ཁྱབ། །འཕྲིན་ལས་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་རྒྱུན་ལྷུར་འཛུག །སྨྲ་ བསམ་བརྗོད་འདས་རྣམ་ཐར་ཕ་མཐའ་ཡས། །ཁྱད་པར་གསང་གསུམ་མཛད་ པ་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱུལ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་ཡུན་དུ་སྨན་པའི་ཐབས། །མཁས་ཀུན་ དགྱེས་བསྐྱེད་ཆད་བྱུང་བཀའ་རྩོམ་ལས། །སྐབས་བརྒྱད་མཐའ་དཔྱོད་ཀུན་ཚང་ པུསྟ་ཀཿ། །ཐལ་འགྱུར་ཆིག་གི་སྲད་བུར་ལེགས་བརྒྱུས་པའི། །ལུང་རིགས་རིན་ ཆེན་བརྒྱ་ཕྲག་ཚར་དུ་དངར། །དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་བརྟན་འཕྲོག་པའི་འཕྱང་འཕྲུལ་ འདི། །གཟུར་གནས་མཁས་པ་མགུལ་བའི་རྒྱན་མཆོག་གོ །དེ་ཕྱིར་མཁས་དབང་ ཐུགས་བསྐྱེད་དཔྱིག་འཛིན་གཞིར། །འཁྲུངས་པའི་ཕྱི་མོའི་བསྟན་བཅོས་བྲི་སྐྲུའི་ ལྗོན། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་གྲུར་འཕེལ་འདུན་ལྷག་བསམ་གྱིས། །པར་དུ་བསྒྲུན་པའི་ ལེགས་བྱས་ཛམ་བུའི་འབྲས། །དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་མ་རྡོས་ཀླུང་ཞུགས་ཏེ། །རྣམ་ དག་བསྔོ་བའི་ཉ་ཕྱོར་སྨིན་པ་ལས། །བྱང་ཆེན་བླ་མེད་ས་ལེ་སྦྲམ་གྱི་མཆོག །ལུས་ ཅན་ཀུན་གྱི་ལག་རྩེར་སོན་གྱུར་ཅིག །རྣམ་འདྲེན་བཞི་བའི་མདོ་སྔགས་ཆུ་ཀླུང་ འབུམ། །ལུགས་གཞན་བསྲེ་བསླད་འཁྲུལ་བའི་རྙོག་མའི་ཚོགས། །འཐད་ལྡན་ ལུང་རིགས་ཀེ་ཏ་ཀས་དྭངས་པའི། །དོན་མཐུན་དམ་པའི་ཚོགས་ཀུན་ཞབས་བརྟན་

ཤོག ། རིས་མེད་གྲུབ་མཐའི་གདེངས་ཀ་བདུན་པའི་གཙུག ། ཕྱ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་ངོ་
མཚར་གཞི་འབར་བ། །བློ་བཟང་གྲགས་པའི་བཞེད་སྲོལ་དབང་གི་རྒྱལ། །ཀ་ཡོ་
མེད་ཀུན་ལ་ཕུན་ཚོགས་ཆར་འབེབས་ཤོག །གླིང་མཆོག་ལྷོ་བ་བཛྲ་ཨཱ་ས་ནར། །
མ་ཕམ་གདམས་པའི་བདུད་རྩིར་སྐལ་ལྡན་ཀུན། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དེ་སྲིད་ལེགས་
བཤད་འདིས། །བྱམས་མགོན་གསུང་གསང་འགྲོ་ལ་གསལ་ནུས་ཤོག །སྡེ་སྣོད་
ཐོས་པས་གདན་ལ་འབེབས་ཀུན་ཀྱང་། །ཚིག་སྤྱི་ཙམ་གྱིས་ངོམས་པར་མི་སྣ་
བར། །ཕྲ་མཛངས་རིགས་པས་གཞུང་བརྒྱའི་དཀའ་གནད་མདུད། །འགྲོལ་ནུས་
ཟླ་མེད་མཁས་པའི་མཐར་སོན་ཤོག །འདུ་འཛིན་དབེན་པར་བློ་ཁ་ནང་བཀུག་
ནས། །མང་ཐོས་དོན་ཀུན་རྒྱུད་ཐོག་ཁེལ་ངེས་པའི། །ཉམས་ལེན་བདུད་རྩིས་
སྙིང་གི་ཀ་ལ་ཤ །ལེགས་གཏམས་མཆོད་པས་རྒྱལ་ཀུན་དགྱེས་བསྐྱེད་ཤོག །སྐྱེ་
དགུས་དགེར་སྤྱད་དྲི་རྣམ་ཤུགས་ཆེན་པོས། །མི་འདོད་ཉེས་བརྒྱའི་ཏ་མ་ལ་ཚོགས་
ཞི། །ཕན་བདེའི་དགེ་ལེགས་མཚན་མ་རཱ་ཏི་ཏ། །བརྟན་གཡོའི་རྐང་ཐྲལ་ཀུན་
ལ་འཁྲུད་པར་ཤོག །རྣམ་ཀུན་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱ། །དུས་གཅིག་འབྱེད་
པའི་རིགས་ལམ་ལྡེ་མིག་བདག །མང་ཐོས་དུར་སྦྲིག་འཆང་བ་ཁྲིམས་ལྡན་ཁྱུས། །
གླིང་བཞིའི་ཁྱོན་ཀུན་དོག་པོར་འགེངས་གྱུར་ཅིག །རྣམ་འདྲེན་བཀའ་རྩོམ་པར་
དུ་བསྒྲུབ་བསྒྲུལ་མཁན། །རྣམ་དག་ཡི་ཤེས་རབ་དཀར་ཟླ་ཤེལ་ངོས། །རྣམ་ཀུན་
བསྟན་པ་འཛིན་པའི་མཚན་མས་མཛེས། །རྣམ་མང་གཞན་ཕན་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་
མཚོའི་གཏེར། །འཁོར་འབངས་རྩ་ལག་རྒྱུ་སྐར་ཚོམ་བུར་བཅས། །གློ་བུར་ཉེ་ཝོ་
མཁའ་ཀོས་སྒྲིབ་བྱེད་བྲལ། །མངོན་མཐོའི་མཁའ་དབྱིངས་ཆབ་གཅིག་རྟག་སྤྱད་
ནས། །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་ཀུནྡ་བཞད་གྱུར་ཅིག །པར་འདིའི་དོན་ཆེད་སྒོ་གསུམ་
འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །རྒྱལ་ཀུན་གསུང་གི་མཛོད་འཛིན་སྨྲས་མཆོག་ཏུ། །གྱུར་

ནས་མཐའ་མེད་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བ་ལ། །མ་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་སྐྱལ་མཉམ་མཐུ་ཐོབ་ཤོག །བདག་གི་ལྷག་བསམ་སྨན་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས། །འཕྲུལ་ཡུན་གང་སྨོན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འབྲས། །མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་གསོས་མཆོག་ཏུ། །སྲིད་མཐར་འཕེལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་པདྨ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་བསྔགས་པའི་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དཔལ་གྱི་མགྲུར་ནས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས་འདོམས་པའི་ཆོས་ཕུང་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཞི་བཞི་བ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཙོས་བཀའ་རྩོམ་གྱི་རིམ་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཕྱོགས་བཀྲུར་འཕེལ་བའི་ཆེད་དམ་པ་གང་གི་སྐུ་དབོན་ལུགས་གཉིས་ལ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་སྤྱན་སྟོང་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཧ་སག་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། གཡེར་གཤོང་ནས་པར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་གསུང་ནན་ཕེབས་པ་བཟློག་མ་ནུས་པར་ཁས་བླངས་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་ཁ་བྱང་ཞིག་ཀྱང་རྩོམས་ཤིག་ཅེས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་གྱི་ཁ་བྱང་རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་ཕྲ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། འཕྲན་བླ་མེད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙུང་ཟད་རྒྱས་པར་རློམ་པ་གཡེར་གཤོང་སྤྲུལ་སྐུའི་མིང་ཅན་ངག་དབང་དགེ་འདུན་བློ་བ་གྲགས་པས་བསམ་གཏན་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གི་བླ་བྲང་བཀའ་གདམས་ཆོས་འཕེལ་ལེགས་ཚོགས་ཀུན་འབྱུང་ཏུ་གཡར་ཁྲལ་དུ་བགྱིས་པའི་ཡི་གེ་བ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་དགེ་སློང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་སོ། ། །།ཤུ་བྷཾ་མསྟུ་སརྦ་ཛ་ག་ཏམ།

མཇུག་བྱང་།

དེ་ཡང་གངས་རི་ཤེལ་དཀར་ཕྲེང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་སྣ་ལའི་སྨན་ལྗོངས་འདིར་མཁས་དབང་གསེར་གྱི་རི་བོ་ལྟ་བུ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ནི་ཕྱིན་ཡངས་ཤིང་གཏིང་ཟབ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དཔངས་མཐོ་བ་རི་བོའི་གཏོས་དང་རྒྱ་མཚོའི་འཇིངས་བཞིན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་བཞག་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཐུབ་པ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་སྙིགས་མའི་དུས་མཐར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་ཅིང་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་དམ་པའི་ཚོགས་དང་རིགས་ལྡན་ཆེ་རྒུ་མཐའ་དག་གི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱ་ནི་ཆེན་པོ་དང་། །གསུངས་པ་ལྟར་མ་ཧཱ་ཙི་ན་ཞེས་ཆེང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བད་ཟུར་རོལ་མོར་འཁྲོལ་བ་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོའི་གོང་མ་ཆན་ལུང་མཆོག་གིས་ཐུགས་ཡིད་དབང་མེད་དུ་ཕྲོགས་ཏེ་གོང་མའི་མཛོད་ལས་གཏོང་ཕོད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཕྱེས་ཏེ་མཐུན་རྐྱེན་ཟླ་མེད་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་ཟངས་པར་དུ་བགོད་པ་དང་། བར་དུ་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་མོ་གཡེར་གཞོང་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་

འདུན་ན་བླ་བ་གྲགས་པ་མཆོག་གིས་དད་གུས་དང་བརྩེ་མཐོང་ཆེན་པོས་གཡེར་གཞོང་དགོན་པར་ཤིང་པར་དུ་བགོད་པ་དང་། ད་རེས་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མི་ཏོག་ཐོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཁྲི་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་ཐུགས་དགོངས་སུ་གསུང་འབུམ་གླེགས་བམ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་འཕྲུལ་པར་དུ་བགོད་དེ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་དག་གི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབུལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཅི་མ་ཉུང་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་གཅིག་མིན་གཉིས་མིན་དུ་འཁྲུངས་ཏེ་དགའ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཕྲེང་མཁའ་ལ་འཕྱོ་བའི་རེ་ཞིག་གི་ཚེ། མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་ད་ཅང་ཉག་ཕྲ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་པར་དུ་བསྐྲུན་ཏེ་མི་ཉུབ་པར་བྱེད་པ་དང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བ་ནི་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་དང་། རིག་གནས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་བྱ་བ་ནང་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་བཀའ་གསུང་གསེར་གྱི་རི་ལས་ལྷེ་བ་སྐྲའི་གཅུང་པོ་དགེ་སློང་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོར་བསྩལ། དེ་ནས་བཟུང་ཡོང་གིས་སྣང་ཆེན་གྱི་རྒྱབ་ཁལ་ལྷ་བུའི་བགྱི་བ་འདི་དགའ་དད་སྤྲོ་གསུམ་གྱིས་དང་དུ་བླངས་ཏེ་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་མེ་དཔུང་ཆེ་ཉུ་སྦར་ཞིང་། གཞུང་དྲང་ལ་བློ་དཀར་བའི་མི་གཤིས་གཙང་མ་དེས་དང་པོ་གསུང་འབུམ་འཚོལ་སྡུད་དང་། བར་དུ་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག ཐ་མར་གསུང་འབུམ་པར་སྐྲུན་གྱི་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་བགྱི་བར་ཐུགས་གཞིགས་ཟབ་མོ་གནང་སྟེ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་མ་ཕྱི་འཚོལ་སྡུད་བྱེད་པའི་དབུ་བརྩུགས། དེ་སྔོན་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དགོན་དུ་ཡོང་གི་གསུང་འབུམ་ཤིང་པར་ཡོད་བཞི་བཞུགས་པ་རིག་གསར་གྱི་གོད་ཆག་དང་དུས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཕལ་ཆེར་མེད་བརླག་ཏུ་སོང་བས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲིད་ཡོང་གི་གདན་ས་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དང་། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་།

བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ལྷ་སྡེ་བཅས་ནས་ཧུར་བརྩོན་གྱིས་མ་ཕྱི་འཚོལ་སྡུད་བྱས་ནའང་། ད་དུང་ཆོས་ཚན་མང་པོ་ཞིག་ལག་སོན་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཉིད་ན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་དང་། ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས། སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱའི་ལས་འགྲོ་བཅས་རྟེན་འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཐུ་ལས་པེ་ཅིན་མི་རིགས་རིག་གནས་པོ་བྲང་དུ་གསུང་རྩོམ་པོད་བཞི་བཞུགས་པ་རྩད་ཆོད་པས། ཕོ་བོ་ཅག་ཡུན་རིང་སྒུར་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སླར་རྙེད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་འབུམ་གྱིས་མྱོས། སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་སྐབས་དེར་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་སྟབས་ཁེལ་བས་ཕོང་གི་ལས་གྲོགས་ཐན་གནམ་ལྷ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱི་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་པོ་བྲང་དེར་བཞུགས་པའི་གསུང་རྩོམ་རྒྱ་ནག་ཟངས་པར་པོད་བཞི་ག་ལག་ཏུ་འཁྱོར་བ་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྡེབ་མ་ཉེར་གཉིས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་འབད་པས་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད་པ་མ་གཏོགས་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ཚང་བར་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ནི་བཀའ་དྲིན་བླ་ལྷག་ཏུ་ཆེའོ། །

དེ་ནས་ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རང་རིགས་ལ་ལྷག་བསམ་དཀར་ཞིང་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྗེ་རམས་པ་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རིག་གནས་སླ་བ་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་ཞུས་ཆེན་པ་ཀན་བསྟན་གོ། སྐུའི་གཅུང་པོ་དགེ་སློང་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ། གློག་འདོན་བྱེད་གྲོགས་རབ་བརྟན་ཚེ་རིང་བཅས་ཀྱིས་བགྲང་བྱ་གཅིག་དང་ཟླ་ངོ་བདུན་གྱི་ཡུན་ལ་ལྷན་དུ་དཔུང་བ་མཉམ་གཤིབ་ཀྱིས་འགན་འཁྲི་ཞྭ་མོ་སྦྲག

ཏུ་བཞེས་ཏེ་ཕོ་མོ་ཚང་གི་རང་ནུས་རྩལ་ཤུགས་བཏོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གསུང་འབུམ་འདི་ལ་གཅན་ཚའི་དགའ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་གླིང་དུ་པར་ཞུ་ཐེངས་ལྔ་བགྱིས་ནས་ཞུས་ཆེན་གྱི་བགྱི་བ་ཡོངས་སུ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་ཡིན། ཞུ་དག་གི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་མ་ཕྱི་མི་གསལ་བ་གང་མང་ཞིག་འདུག་པས་ཟླས་པར་དང་ཤིང་པར་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་ཅི་ལྷོགས་གང་ནུས་ཀྱིས་གསལ་ཁ་དོད་ཡོད་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ། མིང་གཅིག་ལ་ཡི་གེ་ཐ་དད་པ། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེ། བརྡ་དང་ཐ་སྙད། བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་བཅས་ཀྱི་ཐད་གཅིག་གྱུར་མིན་པ་ཡང་གང་མང་ཞིག་འདུག་པ་རྣམས་འོལ་ཚོད་དང་རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་ཁུངས་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་མང་པོར་གཏུགས་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་ཞུ་དག་གི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཡང་། གསུང་འབུམ་འཚོལ་སྡུད་དང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ཐུང་དྲགས་པ་དང་། དཔེ་སྒྲིག་གི་གོ་རིམ་མི་འདང་བ། གཞུང་སྦྱ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་འཛོལ་བ། དག་བཅོས་ཐད་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོགས་པ། ཡིག་སྐྱོན་དང་ཆད་ལྷག་སོགས་སྐྱོན་དང་བཅོས་ཉེས་ཅི་རིགས་མེད་མི་སྲིད་པས་ནོངས་པ་གང་མཆིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟིགས་པ་པོ་དང་མཁྱེན་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་མངའ་བའི་མཁས་པ་ཡོངས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དགོངས་དག་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག ཇེས་སོར་རང་ནུས་ལ་དཔགས་ཏེ་ཟུ་མཐུད་ནས་དག་བཅོས་དང་ཡོ་བསྲང་གང་ལེགས་བྱེད་ངེས་ཡིན་ཞེས་ཞུའོ། །

མཇུག་མཐར་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྒྲོར་དངོས་ཇེས་གསུམ་ལ་བརྩེ་གཟིགས་དཔེ་མེད་གནང་ཞིང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདབ་ལག་ཡངས་པའི་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་རིག་གནས་དང་གསར་འགྱུར་དཔེ་སྐྲུན་ཐིན་གྱི་ཐིན་གྲང་གཙོན་པ་ཟླུར་བ་ལེས་བརྒྱུད་ཏུ་ལགས་དང་། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་མགོ་གཙོ་རབ་བརྟན་ཚེ་རིང་། དཔེ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་པ་བསོད་ལོ་དང་།

སྒྲོལ་མ་རྒྱ་མཚོ། ཙོམ་སྒྲིག་འཇུག་འཕྲུར་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་དཔེ་སྐྲུན་ལས་དོན་ཆ་ཚང་འགྲུབ་བཞིས་ཀྱིས་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་ཁྲི་སྟོང་མང་པོའི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབུལ་ཐུབ་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་སུ་ཆེ་བས་སོར་བཅུའི་འདབ་མ་སྙིང་གར་སྦྱར་ཏེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཞུ་དག་གི་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་འབྲེལ་ཐོགས་གྲོགས་ཉེ་དུ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡི་གེ་རེ་རེ་བཞིན་ནང་འཇུག་དང་པར་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་སེ་ཆང་སྐལ་བཟང་སྒྲོལ་མ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཁམས་བདེ་ཞིང་བྱ་བཞག་མཐའ་དག་ཡར་ངོའི་ཟླ་བཞིན་རྒྱས་པའི་སྨོན་འདུན་ཡང་ཡང་ཞུ།

ཞེས་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དགོན་གཞུང་དང་གསེར་ཁྲི་ཟླ་བྲང་ནས།

སྤྱི་ལོ2016ལོའི་ཧོར་ཟླ9པའི་ཡར་ཚེས་ལ།

སྤྱིའི་རྩིས་འགོད་པ། རབ་བརྟན་ཚེ་རིང་།
ལག་བསྟར་རྩིས་འགོད་པ། བསོད་ལོ། སྒྲོལ་མ་རྒྱ་མཚོ།

མཚོ་སྔོན་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད།

གསེར་ཁྲི་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

པོད་ལྔ་པ།

མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
སྡོད་གནས། མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཟི་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་ཐུན་རིན་ལམ་སྒོ་ཨང10པ། (810001)
འགྲེམས་སྤེལ་ཁ་པར། /0971-6123221 འདྲི་རྩད་ཁ་པར། /0971-6138933
E–mail/qhmzcbs@sohu.com དྲ་གནས། www.qhmzcbs.com

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ། སྟག་འབུམ་ཐར།
མདུན་ཤོག་རྩིས་འགོད་པ། ཕག་མོ་རྡོ་རྗེ།
དཔར་སྐྲུན་འགན་ལེན་པ། ཡིའུ་ཆིའུ་ཧྭ།

འགྲེམས་སྤེལ། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་པར་སྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་སྡེའུ།
བརྒྱུད་འཚོང་། ཞིན་ཧྭ་དཔེ་ཁང་། པར་འདེབས། ཧྲེན་ཀྲེན་ཧྭ་ཞིན་ཚོན་པར་པར་བཟོ་ཚད་ཡོད་ཀུང་སི།
དེབ་ཚད། 720mm×1000mm 1/16 གསབ་ཤོག 2 ཡིག་གྲངས། ཁྲི 28
དཔར་ཤོག 25 དཔར་གྲངས། 1-2 000
པར་གཞི། 2016ལོའི་ཟླ12པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
དཔར་ཐེངས། 2016ལོའི་ཟླ12པར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

དཔེ་རྟགས། ISBN978–7–5420–2802–0 རིན་གོང་། སྒོར 63.00

པར་དབང་འདི་གར་ཡོད་པས་པར་བཤུས་བརྒྱབ་ན་ཁྲིམས་ཆད་ཐོག
(ཤོག་ངོས་ཆད་ནོར་སློག་སྐྱོན་གང་རུང་ཡོད་ཚེ་པར་ཁང་ལ་འབྲེལ་གཏུག་བྱོས།)